

**Raportul a fost transmis
președintelui Camerei Deputaților
și
președintelui Senatului
pentru a fi discutat în ședința Parlamentului,
conform art. 60 din Constituția României**

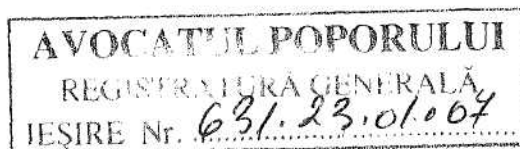
ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avp.ro> E-mail: avp@avp.ro

Cabinet ministru

Stimate domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 60 din Constituția României și ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă înaintăm alăturat *Raportul de activitate pentru anul 2006*, cu rugămintea de a fi prezentat celor două Camere ale Parlamentului.

Folosesc acest prilej, pentru a vă asigura, stimate domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Prof. univ. dr. Ioan MURARU

București, 25 ianuarie 2007

Domnului Bogdan OLTEANU,
Președintele Camerei Deputaților

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avp.ro> E-mail: avp@avp.ro

Cabinet ministru

Stimate domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 60 din Constituția României și ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă înaintăm alăturat *Raportul de activitate pentru anul 2006*, cu rugămintea de a fi prezentat celor două Camere ale Parlamentului.

Folosesc acest prilej, pentru a vă asigura, stimate domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului

Prof. univ. dr. Ioan MURARU

București, 25 ianuarie 2007

Domnului Nicolae VĂCĂROIU,
Președintele Senatului

AVOCATUL POPORULUI

RAPORT
de activitate pentru anul 2006

București
2007

***Domnule președinte al Camerei Deputaților,
Domnule președinte al Senatului,
Doamnelor și domnilor deputați și senatori,***

Supunem atenției și dezbaterii ședinței comune a Camerei Deputaților și Senatului, Raportul de activitate al instituției Avocatul Poporului pentru anul 2006. Prin aceasta ne conformăm dispozițiilor art. 60 din Constituția României, precum și celor ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului.

*Făcând o privire generală și retrospectivă, vă putem informa că în anul 2006, activitatea instituției a cunoscut un spor nu numai cantitativ, ci și calitativ. Astfel, în cifre, putem observa că în anul 2006 în comparație cu anul 2005, s-au prezentat în audiență un număr de 11961 de cetățeni, cu **40.2 % mai mulți**; au fost înregistrate 6407 petiții, cu **17.2 % mai multe**; dispeceratul telefonic a fost solicitat de 4729 cetățeni cu un **spor de 36.2 %**. La acestea s-au adăugat 10 anchete, 2 recomandări, 1375 puncte de vedere comunicate Curții Constituționale (un **spor de 36.8 %**), 3 excepții de neconstituționalitate prin care am sesizat Curtea Constituțională.*

*Acest spor de activitate s-a putut realiza, deoarece personalul instituției s-a manifestat cu mai multă responsabilitate profesională, crescând receptivitatea față de solicitările persoanelor fizice. De asemenea, s-au realizat la nivelul birourilor teritoriale unele acțiuni reușite de mediatizare și de implicare în raporturile cu autoritățile publice. Menționăm astfel reuniunea pe tema „**Împreună pe calea legii**”, de la Cluj–Napoca, (26 octombrie 2006) cu o largă participare din partea autorităților locale (primarul orașului, prefectul și subprefectul, parlamentari, înalți funcționari, cadre didactice de prestigiu din învățământul superior).*

*O reuniune asemănătoare s-a realizat la Craiova (30 octombrie 2006) pe tema „**Avocatul Poporului – mijloc de control al cetățenilor asupra administrației publice**”, cu o largă participare.*

Raportul detaliază și explică problemele care au stat în atenția instituției, pe domeniile de specializare stabilite de lege. Se dau informații complete și aprecieri privind: procedeele și mijloacele specifice instituției; resursele materiale și bugetare; cooperarea cu instituțiile și autoritățile internaționale similare etc.

Din aceste prezentări rezultă și aprecieri privind raporturile constituționale și legale cu autoritățile publice. Menționăm sprijinul aparte acordat de Parlament, raporturile foarte bune cu Curtea Constituțională, promptitudinea în colaborare a autorităților polițienești și a celor din penitenciare.

Ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului ne oferă prilejul de a prezenta și câteva explicații pertinente care privesc activitatea instituției Avocatul Poporului.

A)Deseori, cei preocupați de activitatea instituției ne întreabă: câte solicitări cetățenești am rezolvat; câte solicitări nu erau de competența Avocatului Poporului;

câte solicitări erau de competența Avocatului Poporului; câte petiții s-au rezolvat în favoarea cetățeanului etc.

La asemenea întrebări nu se poate răspunde foarte simplu, deoarece activitatea ombudsmanului cunoaște un specific care îl deosebește de restul autorităților publice, specific rezultând din competență și, mai ales, din proceduri și consecințe.

De aceea, credem că aprecierea activității noastre se exprimă semnificativ în sintagma **clarificarea problemelor**. Instituția fiind deschisă spre cetățeni, la propriu și la figurat, noi primim orice fel de nemulțumire. Personalul instituției primește orice cetățean, cu orice problemă, dându-i fiecăruia o explicație, o soluție. Deseori cetățenii se declară mulțumiți că sunt primiți, sunt ascultați și sunt consiliați, într-o atmosferă civilizată.

Fără îndoială că unele nemulțumiri privesc probleme ce excedează competenței legale, precum: plângeri împotriva structurilor din autoritatea judecătorească și a actelor acestora, revendicări de proprietăți etc. În asemenea situații, cetățenilor li se arată căile legale pe care să le urmeze. Dacă se insistă, reținem petițiile și le trimitem autorităților competente.

Întotdeauna reținem spre rezolvare solicitările ce intră în competența noastră și le rezolvăm prin procedurile legale: discuții cu autoritățile reclamate, anchete, recomandări etc.

Trebuie reținut că forma principală de activitate rămâne **audiența**, care permite contactul direct instituție – cetățean și care, fără îndoială, este primul pas spre mediere.

De asemenea, este important de subliniat că unele petiții au fost declarate ca nefiind de competența Avocatului Poporului, pentru că ele excedează competenței constituționale și legale și nu pentru că Avocatul Poporului nu ar aprecia ca **îndreptățite** solicitările. Este o nuanță foarte importantă.

B) Uneori se aud exprimări de genul „Nu știm ce este Avocatul Poporului”, sau „Avocatul Poporului este o instituție inexistentă” etc. Unii autori ai unor asemenea exprimări ocupă **demnități** sau **funcții publice**, și sunt exponenți importanți ai mass-mediei care se declară și **formatori de opinie**.

Trebuie apreciate aceste persoane care afirmă public și deschis că nu cunosc Constituția, că nu cunosc legile. Se poate pune însă o firească întrebare: Poți fi funcționar public sau formator de opinie dacă nu cunoști Constituția țării tale? Sau nu cunoști legile? Sau nu cunoști realitățile din țara ta? Este acesta un limbaj european?

C) Asistăm la un lucru dificil de explicat în zona politicii **financiare** și **bugetare**. Parlamentul adoptă bugetul de stat, care este anual. Instituțiile bugetare – cel puțin Avocatul Poporului – sunt satisfăcute de resursele alocate și aplaudă Parlamentul. Nici nu începe bine însă execuția bugetară, și Guvernul sau Ministerul Finanțelor Publice, în formulări din cele mai subtile, deturneză întreaga promisiune parlamentară, în etape succesive:

a) **reducerea** resurselor alocate cu aproape 1/3 în anul 2005 (vezi O.U.G. 66/2005 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2005), a determinat elaborarea unui buget pe anul 2006, sub necesități;

b) **interzicerea** cheltuirii restului alocat, prin suspendarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante și legal stabilite prin legea bugetului (art. 3 din O.U.G. 1/2006 privind unele măsuri pentru întărirea capacității administrative a României pentru integrarea în Uniunea Europeană);

c) **interzicerea** achiziționării de mobilier etc. (O.U.G. 52/2006 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2006).

Și pentru ca jocul să fie complet, de regulă, în luna noiembrie sau luna decembrie, instituția bugetară este aspru muștrată și amenințată că nu a cheltuit fondurile alocate prin lege (adresa ministrului Finanțelor Publice nr. 150941/30.11.2006).

Este motivul pentru care propunem ca legea bugetului de stat să conțină o prevedere care să interzică Guvernului și Ministerului Finanțelor Publice să obstrucționeze finanțarea instituțiilor bugetare prin modificări ale prevederilor legii.

În conținutul său, raportul conține multe alte propuneri de perfecționare a cadrului legislativ privitor la drepturile cetățenilor și raporturile lor cu autoritățile publice. Este motivul pentru care asigurăm pe toți cei interesați că prin lectura raportului vor putea aprecia realist activitatea instituției Avocatul Poporului.

Prof. univ. dr. Ioan Muraru
Avocatul Poporului

București, ianuarie 2007

CADRUL JURIDIC DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI

Constituția României, adoptată în anul 1991 și revizuită în anul 2003, a marcat trecerea societății românești spre un stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate. În vederea realizării acestor deziderate, Constituția a dat o configurație nouă ordinii constituționale, creând și instituții noi, precum Avocatul Poporului. De la adoptarea legii sale în anul 1997, Avocatul Poporului este organizat și funcționează, cu rolul de a apăra drepturile și libertățile persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile administrației publice, valorificând tradiția și experiența clasicului ombudsman vest-european.

Reglementări juridice, privind Avocatul Poporului, se regăsesc în:

- Constituția României, art. 58-60, art. 65 alin. 2), art. 146 lit. a) și lit. d);
- Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, modificată, completată și republicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 844 din 15 septembrie 2004;
- Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului, modificat, completat și republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 619 din 8 iulie 2004;
- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1154 din 7 decembrie 2004, art. 1 alin. (3), art. 7 alin. (5), art. 11 alin. (3), art. 13 alin. (2), art. 28 alin. (2);
- Legea nr. 206/1998 pentru aprobarea afilierii instituției Avocatul Poporului la Institutul Internațional al Ombudsmanului și la Institutul European al Ombudsmanului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 445 din 23 noiembrie 1998;
- Legea nr. 170/1999 pentru aprobarea afilierii instituției Avocatul Poporului la Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 30 noiembrie 1999.

Avocatul Poporului este numit în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului, pentru un mandat cu o durată de 5 ani, având în vedere că, prin rolul pe care îl îndeplinește, este o garanție importantă a drepturilor omului. Pe durata mandatului său, Avocatul Poporului nu poate îndeplini nici o altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Avocatul Poporului are adjuncți specializați pe domenii de activitate. Se asigură astfel, o eficiență sporită a activității instituției, în deplină concordanță cu reglementările din alte țări unde este organizat și funcționează ombudsmanul.

Avocatul Poporului își exercită atribuțiile fie din oficiu, fie la cererea persoanelor lezate în drepturile și libertățile lor, în limitele stabilite de lege. Pentru ca activitatea să fie eficientă, Constituția obligă autoritățile publice să asigure Avocatului Poporului sprijinul necesar în exercitarea atribuțiilor sale.

Avocatul Poporului răspunde numai în fața Parlamentului, având obligația de a prezenta acestuia rapoarte. În aceste rapoarte, Avocatul Poporului poate face și recomandări privind legislația sau luarea unor măsuri pentru ocrotirea drepturilor și a libertăților cetățenilor.

Dispozițiile constituționale referitoare la Avocatul Poporului au fost detaliate prin prevederi legale, care îi conturează trăsăturile juridice.

Avocatul Poporului este o autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică; nu se substituie autorităților publice, nu poate fi supus nici unui mandat imperativ sau reprezentativ, iar activitatea sa are caracter public; are buget propriu care face parte integrantă din bugetul de stat.

Pentru realizarea rolului său constituțional și legal, Avocatul Poporului primește, examinează și soluționează, în condițiile legii, petițiile adresate de orice persoană fizică, fără deosebire de cetățenie, vârstă, sex, apartenență politică sau convingeri religioase. Petițiile adresate Avocatului Poporului trebuie formulate în scris și transmise prin poștă, inclusiv cea electronică, prin telefon, fax, sau direct prin audiențe, care reprezintă principalul mijloc de dialog cu cetățenii. În soluționarea problemelor cu care este sesizat, Avocatul Poporului poate face anchete sau poate formula recomandări.

Astfel, Avocatul Poporului are dreptul să facă anchete proprii, să ceară autorităților administrației publice orice informații sau documente necesare anchetei, să audieze și să ia declarații de la conducătorii autorităților administrației publice și de la orice funcționar care poate da informațiile necesare soluționării petiției. De asemenea, în exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului emite recomandări, care nu pot fi supuse nici controlului parlamentar și nici controlului judecătoresc. Prin recomandările emise, Avocatul Poporului sesizează autoritățile administrației publice asupra ilegalității actelor sau faptelor administrative.

Competența Avocatului Poporului în soluționarea unor petiții care privesc autoritatea judecătorească se concretizează în posibilitatea sa legală de a se adresa, după caz, ministrului justiției, Ministerului Public sau președintelui instanței de judecată, care sunt obligați să comunice măsurile luate. Aceasta reprezintă o modalitate legală prin care autoritățile publice menționate sprijină instituția Avocatul Poporului în soluționarea unor petiții privind încălcarea dreptului părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, prevăzut de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și valorificat prin dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituție.

De asemenea, Avocatul Poporului se poate implica, prin procedee proprii în controlul de constituționalitate a legilor și ordonanțelor, realizat în România de către Curtea Constituțională. Astfel, Avocatul Poporului poate sesiza Curtea Constituțională

cu obiecții de neconstituționalitate privind legile adoptate de Parlament, înaintea promulgării acestora de către Președintele României; poate ridica în fața Curții Constituționale, excepții de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele în vigoare; formulează, la solicitarea Curții Constituționale, puncte de vedere la excepțiile de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor, care se referă la drepturile și libertățile cetățenilor.

Reglementările constituționale și legale prezentate pun la dispoziția instituției Avocatul Poporului, mijloace și procedee particulare, specifice pentru a putea acționa eficient în protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice.

BIROURILE TERITORIALE

Înființarea noilor birouri teritoriale la Craiova, Iași, Galați, Oradea și Pitești

Instituția Avocatul Poporului este organizată și funcționează prin sediul său central din București și prin birouri teritoriale.

În cursul anului 2006, au fost înființate **5 noi birouri** teritoriale ale instituției Avocatul Poporului la Craiova, Iași, Galați, Oradea și Pitești, pe lângă cele deja existente în Bacău, Alba-Iulia, Constanța, Brașov, Suceava, Cluj-Napoca și Târgu - Mureș. Au fost continuate demersurile pentru deschiderea și a altor birouri teritoriale ale instituției Avocatul Poporului, prevăzute în anexa la Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, care urmează a-și desfășura activitatea pe raza teritorială de competență jurisdicțională a curților de apel.

În ceea ce privește birourile teritoriale, experiența acumulată până în prezent permite stabilirea unor concluzii referitoare la organizarea și desfășurarea activității acestora, în sensul perfecționării cadrului legislativ, cu precădere în privința următoarelor chestiuni:

- perspectiva ca birourile teritoriale să poată avea o schemă mai largă de personal, în special pentru birourile care au în sfera de competențe 4 județe;
- în viitorul sistem descentralizat, birourile teritoriale să fie subordonate din punct de vedere funcțional instituției Avocatul Poporului, iar din punct de vedere material, autorităților locale;
- având în vedere unele dificultăți întâmpinate în găsirea sediilor pentru birourile teritoriale, se impune modificarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată în sensul că, în funcție de posibilități, Avocatul Poporului să poată stabili sediul birourilor teritoriale în alt oraș din raza teritorială de competență jurisdicțională a curților de apel.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ ȘI SCHEMA DE PERSONAL

Structura organizatorică a instituției Avocatului Poporului este prevăzută în Regulamentul de organizare și funcționare a instituției.

Structura organizatorică a instituției reflectă domeniile de specializare, astfel cum sunt stabilite prin lege, și anume:

- a) drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale;
- b) drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap;
- c) armată, justiție, poliție, penitenciare;
- d) proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe.

Structura organizatorică aprobată corespunde etapei de dezvoltare a instituției, care se afla în plin proces de afirmare prin asumarea de noi atribuții sau prin dezvoltarea celor existente.

Instituția este condusă de Avocatul Poporului, asistat de adjuncți specializați pe cele patru domenii de activitate. Secretarul general coordonează activitatea economică și administrativă a instituției.

În cadrul instituției funcționează, Consiliul Consultativ, care este compus din Avocatul Poporului, adjuncții și consilierii săi, secretarul general, precum și alte persoane desemnate de Avocatul Poporului. Consiliul se întrunește o dată pe lună sau ori de câte ori se consideră necesar.

Consiliul Consultativ se convoacă de Avocatul Poporului.

Instituția Avocatul Poporului și-a desfășurat activitatea în anul 2006 cu o schemă de personal ce cuprindea un număr total de 90 de posturi, la fel ca în anul 1997 când a fost înființată.

Între timp, au fost înființate 12 din cele 15 birouri teritoriale prevăzute de legea de organizare și funcționare, care au în total 25 de posturi acoperite temporar din totalul de 90 de posturi.

Personalul de execuție de specialitate al instituției format din experți și consilieri este asimilat personalului din structurile de specialitate ale Parlamentului.

În anul 2006, au fost organizate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante din instituție în urma cărora au fost selecționați experți și consilieri, de regulă cu pregătire juridică.

O problemă a fost găsirea unor specialiști pe plan local la birourile teritoriale care s-au înființat.

Cu toate acestea, la sfârșitul anului 2006 erau vacante 9 posturi din care 3 posturi de adjuncți ai Avocatului Poporului. Cauzele acestei situații au fost aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/29 ianuarie 2006, prin care s-au blocat unele posturi vacante, o anumită fluctuație de personal, specifică tuturor instituțiilor nou înființate și procesul greoi de numire a unor adjuncți ai Avocatului Poporului.

Stabilirea de către Ministerul Finanțelor Publice a unor limite la cheltuielile cu salariile, la elaborarea bugetului pe anul 2006, a condus la un deficit de fonduri la acest capitol care a apărut în luna iulie 2006 și care a fost lichidat printr-o suplimentare de fonduri în luna noiembrie 2006. Această situație a determinat ca o perioadă de circa 4 luni să nu putem ocupa nici un post vacant.

În scopul perfecționării pregătirii profesionale a personalului de specialitate din cadrul instituției, au fost organizate seminarii și dezbateri pe teme de specialitate, au fost organizate întâlniri cu experții de la birourile teritoriale.

Totodată, în cursul anului 2006, consilierii și experții din cadrul instituției au participat la diverse seminarii și dezbateri publice referitoare la problematica protecției drepturilor și libertăților persoanelor fizice.

Astfel, în luna octombrie 2006, s-a participat la: conferința cu tema „Puterea Judecătorească și Statul Democratic de Drept: schimb de experiență Spania – România”; manifestarea dedicată zilei Holocaustului, care a avut loc la Institutul Național pentru Studierea Holocaustului Elie Wiesel; seminarul cu tema „Combaterea discriminării” la Institutul Național al Magistraturii.

Experții și consilierii din cadrul instituției au fost implicați în desfășurarea programului „Matra” derulat în parteneriat cu Ombudsmanul Național al Olandei, care se referă la întărirea capacității organizatorice și instituționale a Avocatului Poporului.

Instituția Avocatul Poporului a mai organizat seminarii științifice în colaborare cu Facultatea de Drept din cadrul Universității București.

VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE

a) Activitatea desfășurată în timpul audiențelor

În anul 2006, la sediul central și la birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului au fost acordate un număr de **11961 audiențe**, în cadrul cărora au fost invocate încălcări ale drepturilor persoanelor fizice (Anexa nr. 1).

b) Activitatea de soluționare a petițiilor

În cursul anului 2006, la sediul central și la birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului au fost înregistrate un număr de **6407 petiții**, adresate de către persoane fizice din țară și din străinătate (Anexa nr. 1, Anexa nr. 3, Anexa nr. 4).

c) Activitatea de preluare a apelurilor telefonice

La dispeceratul instituției Avocatul Poporului, persoanele fizice s-au adresat telefonic, în special cei aflați la mari distanțe și cei greu transportabili, fiind recepționate **2551 apeluri telefonice**. La birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului s-au înregistrat **2178 apeluri telefonice**. În total, au fost înregistrate **4729 apeluri telefonice** (Anexa nr. 1).

d) Obiectul petițiilor adresate Avocatului Poporului

Petițiile adresate instituției Avocatului Poporului au avut ca obiect încălcări ale unor drepturi sau libertăți cetățenești, precum și abuzuri ale autorităților publice. Analiza lor a fost efectuată în raport cu drepturile și libertățile încălcate, în contextul domeniilor de specializare ale activității instituției Avocatul Poporului (Anexa nr. 2).

e) Analiza comparativă asupra ponderii petițiilor în domeniile de specializare

Numărul total al petițiilor în care a fost sesizată încălcarea unor drepturi sau libertăți a fost de **6407**. Un procent de **31%** din numărul total petiții se referă la proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe. În domeniul referitor la drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, s-au înregistrat **21,7% petiții**. În domeniul cu privire la armată, justiție, poliție și penitenciare s-au înregistrat **14,2% petiții**, în timp ce în domeniul drepturilor omului, egalității de șanse între bărbați și femei, cultelor religioase și minorităților naționale s-au înregistrat **8,6 % petiții**. Procentul de **24,7% petiții** s-a înregistrat la birourile teritoriale.

f) Activitatea instituției Avocatul Poporului în domeniul controlului constituționalității legilor și ordonanțelor

În cursul anului 2006 au fost formulate, la cererea Curții Constituționale, **1375 puncte de vedere** cu privire la excepțiile de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor care se referă la drepturile și libertățile cetățenilor.

Totodată, Avocatul Poporului a ridicat direct în fața Curții Constituționale **3 excepții de neconstituționalitate**: excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 14 alin. (1) lit. b) și c), art. 18, art. 28 alin. (1), art. 32, art. 33 art. 35 din Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, modificată și completată, **respinsă** de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 599/2006 și excepțiile de neconstituționalitate referitoare la unele prevederi din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului și la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2006 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, ambele **admise** de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 567/2006 și respectiv, Decizia nr. 568/2006 (Anexa nr. 1).

g) Activitatea desfășurată pentru informarea cetățenilor cu privire la apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice și pentru mediatizarea rolului instituției Avocatul Poporului

Instituția Avocatul Poporului este conștientă de faptul că aspectul cheie al activității sale este informarea persoanelor fizice cu privire la drepturile și libertățile lor, inclusiv dreptul de a sesiza Avocatul Poporului.

În cursul anului 2006, a fost continuată activitatea de informare a cetățenilor și de mediatizare a instituției Avocatul Poporului, în primul rând, prin intensificarea contactelor cu mass-media interesată în reflectarea tematicii juridice și în problemele din domeniul drepturilor omului. O atestă următoarele ziare și reviste – „Diplomat Club”, „Actualitatea Românească”, „Realitatea Românească”, „Cronica Română”, „România liberă”, „Ziua”, „Averea”, „Dimineața”, „Flacăra lui Adrian Păunescu”, „Monitorul de Galați”, „Curierul de Vâlcea”, care au relatat cu seriozitate și competență, cu spirit critic atunci când s-a considerat de cuviință, aspecte importante din activitatea instituției Avocatul Poporului.

Trimestrial, au fost difuzate către agențiile de presă și publicate pe site-ul oficial al instituției Avocatul Poporului, comunicate de presă.

Pentru o mai bună înțelegere a rolului și a atribuțiilor instituției Avocatul Poporului, au fost editate, prin efort financiar propriu, o broșură cuprinzând Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată și Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului, un buletin informativ trimestrial privind activitatea instituției și cazurile soluționate prin intervenția Avocatului Poporului, pliantul de prezentare a instituției Avocatul Poporului. Aceste materiale, cu caracter informativ, au fost difuzate gratuit persoanelor fizice, dar și autorităților administrației publice centrale și locale (ministere, prefecturi, consilii județene și primării).

În opinia noastră, modalități eficiente de mediatizare a instituției Avocatul Poporului sunt radioul și televiziunea. Postul public de radio a consacrat, în fiecare miercuri, dar din păcate numai pe durata primelor patru luni din anul 2006, o rubrică în cadrul emisiunii „Studio deschis” (Radio România Actualități), în care experți și

consilieri ai instituției au transmis răspunsuri ascultătorilor care s-au adresat cu întrebări de profil. Posturile de televiziune B1TV și Flux TV l-au avut ca invitat, în direct, pe profesorul Ioan Muraru, Avocatul Poporului, care a dialogat atât cu realizatorii TV, cât și cu telespectatorii, prezentând posibilitățile de intervenție ale instituției Avocatul Poporului în soluționarea conflictelor dintre persoanele fizice și autoritățile administrației publice.

Pentru a veni în sprijinul copiilor care se confruntă cu probleme speciale, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, au fost acordate ajutoare sociale, din partea instituției Avocatul Poporului la Centrul de plasament în regim de urgență Constanța. De asemenea, în luna noiembrie 2006, din fondul pus la dispoziția instituției Avocatul Poporului, au fost acordate ajutoare sociale la Centrul de plasament pentru copil 0-2 ani cu dizabilități și la Complexul de servicii comunitare pentru copilul mic cu handicap sever, din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului - Dolj.

De asemenea, este cazul să menționăm colaborarea instituției Avocatul Poporului cu Facultatea de Științe Politice și Științele Comunicării din cadrul Universității din Oradea pentru realizarea programului de practică a studenților (în perioada 27 februarie - 10 martie 2006), cu Facultatea de Drept a Universității din București, pentru realizarea practicii studenților în cadrul Programului ELSA (în perioadele 10 - 14 aprilie 2006, 22 - 26 mai 2006 și 20 - 30 noiembrie 2006) și cu Institutul Național al Magistraturii, pentru realizarea unui stagiu de practică pentru 10 auditori de justiție (în perioada 13 - 17 martie 2006).

PROCEDEELE ȘI MIJLOACELE DE INTERVENȚIE SPECIFICE INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI

Obiectivul instituției Avocatul Poporului este asigurarea eficienței intervențiilor sale pentru soluționarea problemelor cu care este sesizat de persoanele fizice. Esențiale sunt în acest sens, procedeele și mijloacele de intervenție specifice instituției Avocatul Poporului: medierea, sesizarea autorităților ierarhic superioare celei care a încălcat dreptul petiționarului, acordarea de audiențe, efectuarea de anchete, formularea de recomandări, redactarea de rapoarte speciale.

Practica a demonstrat că **audiențele** reprezintă principalul mijloc de dialog cu cetățenii, utilizat în majoritatea cazurilor, dar și modalitatea cea mai rapidă prin care se pot identifica clar problemele petiționarilor, lacunele legislative sau reglementările agresive la adresa drepturilor și libertăților cetățenilor. Urmare a discuțiilor, persoanele depun sau nu și o petiție scrisă, în situația în care se constată că problema lor trebuie examinată prin administrarea unor dovezi și discuții cu reprezentanții autorităților administrației publice. Creșterea semnificativă a numărului de audiențe acordat în anul 2006, respectiv de 11961, cu 6496 mai mult decât în anul 2005, apreciem că este relevantă pentru acest aspect.

Pentru instituția Avocatul Poporului, este important ca cetățenii să fie informați și familiarizați cu privire la drepturile și libertățile garantate de lege și să se creeze

condițiile necesare pentru cunoașterea și exercitarea lor. O bună cunoaștere a acestor drepturi și libertăți permite realizarea lor optimă. Din acest considerent, cu prilejul audiențelor, petiționarilor li se dau explicații asupra problemelor pe care le invocă, li se acordă îndrumări de specialitate privind posibilele căi de urmat pentru soluționarea problemelor și instituțiile sau autoritățile competente.

În anul 2006, au fost efectuate un număr de **10 anchete** (Anexa nr. 7). Prin intermediul anchetelor efectuate s-au solicitat autorităților administrației publice informațiile sau documentele necesare soluționării petițiilor, s-au audiat și s-au luat declarații de la conducătorii autorității administrației publice sau funcționarii care au încălcat drepturi sau libertăți ale persoanelor fizice. Astfel au fost realizate:

- **1 anchetă** privind verificarea modului în care autoritățile administrației publice respectă dreptul la protecție a copiilor și a tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică la Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate – Priboieni, județul Argeș;

- **4 anchete** privind respectarea dreptului de petiționare și a dreptului la un nivel de trai decent la: Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale și Casa de Pensii a Municipiului București;

- **2 anchete** privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică și a dreptului la un nivel de trai decent la Primăriile sectoarelor 3 și 5, București;

- **3 anchete** privind respectarea dreptului de proprietate privată la Primăria Municipiului Constanța.

Tot în anul 2006, au fost formulate **2 recomandări** (Anexa nr. 8). Prin recomandările emise, Avocatul Poporului a sesizat autoritățile administrației publice asupra ilegalității actelor sau faptelor administrative. Astfel, au fost emise:

- **1 recomandare** adresată Casei de Pensii a Municipiului București privind încălcarea dreptului la un nivel de trai decent și a dreptului de petiționare;

- **1 recomandare** adresată directorului Direcției Generale de Asistență și Protecție a Copilului - Argeș, referitoare la încălcarea dreptului constituțional privind protecția copiilor și a tinerilor și a dreptului la viață și la integritate fizică și psihică.

DOMENIUL DREPTURILE OMULUI, EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRE BĂRBAȚI ȘI FEMEI, CULTE RELIGIOASE ȘI MINORITĂȚI NAȚIONALE

Sfera de competență a domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale se referă la 23 de articole din Constituția României, după cum urmează: unitatea poporului și egalitatea între cetățeni (art. 4 și 16); dreptul la identitate (art. 6); cetățenii străini și apatrizii (art. 18); dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 22); libera circulație (art. 25); secretul corespondenței (art. 28); libertatea conștiinței (art. 29); libertatea de exprimare (art. 30); dreptul la informație (art. 31); dreptul la învățătură (art. 32); accesul la cultură (art. 33); dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34); dreptul la un mediu sănătos (art. 35); dreptul de vot (art. 36); dreptul de a fi ales (art. 37); dreptul de a fi ales în Parlamentul European (art. 38); libertatea întrunirilor (art. 39); dreptul de asociere (art. 40); dreptul la grevă (art. 43); libertatea economică (art. 45); dreptul de petiționare (art. 51); dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52).

Cu excepția dreptului privind accesul la cultură (art. 33), libertății întrunirilor (art. 39) și dreptului la grevă (art. 43), instituția Avocatul Poporului a fost sesizată, de către petiționari, cu privire la toate celelalte drepturi, așa cum rezultă și din Anexa nr. 2. Aceeași anexă pune în evidență și intensitatea (numărul de sesizări) cu care cetățenii au resimțit gradul de încălcare, de către autoritățile și instituțiile publice, a fiecărui drept dintre cele menționate.

Faptul că în anul 2006 petițiile cu privire la încălcarea drepturilor la informație și de petiționare, reprezintă 34,71% din totalul celor adresate instituției Avocatul Poporului (deci mai mult de o treime), constituie un puternic semnal de alarmă față de modul în care autoritățile și instituțiile publice înțeleg să respecte ori să trateze aceste drepturi constituționale ale cetățenilor. Menținerea unui nivel la fel de înalt, în nerespectarea acestor drepturi, ca și în anul 2005, ne indică o lacună importantă la nivelul activității celor ce prestează servicii publice în slujba cetățenilor.

Dacă la nivelul anului 2005 se puteau invoca circumstanțele atenuante ale lipsei de experiență sau ale insuficientei adaptări a noilor autorități alese ori numite în funcțiile pe care le exercită, după doi ani de mandat, un astfel de argument pălește dramatic. Este vorba fie de lipsă de responsabilitate, fie de inaptitudine față de funcția ocupată și atribuțiile sale, fie de o eronată înțelegere a rolului și impactului acestor drepturi la nivelul conștiinței sociale ori individuale a cetățenilor. De aceea, opinăm că se impune o analiză profundă a fenomenului (fiindcă avem de-a face cu un autentic fenomen social), de preferat interdisciplinară, analiză în urma căreia să se elaboreze o serie de modalități, de proceduri ori instrumente cu aplicabilitate unitară, care să permită rezolvarea unor astfel de probleme, ce nu fac altceva decât să indigneze cetățenii, prin creșterea cheltuielilor materiale și de timp pentru a primi ceea ce, de fapt, legea le oferă gratuit, în calitatea lor de cetățeni și contribuabili.

Dacă avem în vedere faptul că 630 de petiții, reprezentând aproape 10% din totalul petițiilor în care au fost invocate încălcări ale drepturilor de către autoritățile și

instituțiile publice, se referă la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, putem aprecia că ni se relevă o situație (atitudine) care nu ar trebui să ne ofere liniște. Chiar dacă nu toate încălcările reclamate s-au dovedit reale, partea lor covârșitoare a reprezentat o încălcare reală. Instituția Avocatul Poporului, în limita prerogativelor oferite de legea sa de organizare și funcționare, a reparat, într-un fel, situația făcând demersurile necesare, legale, pentru ca petenții să fie repuși în drepturile lor, dar, în ciuda solicitării exprese a instituției de a i se comunica măsurile dispuse pentru înlăturarea vătămării suferite de cetățean, acestea nu au fost transmise de către nici o instituție sau autoritate a administrației publice. Aspectul relevă existența unei îngăduințe tacite a autorităților față de funcționarii proprii, ceea ce nu lasă nici pe departe sentimentul unei îndreptări rapide a situației.

Deși la un nivel mai redus, nici respectarea egalității în drepturi nu ne oferă o notă optimistă. Faptul că 78 de petenți au resimțit că sunt tratați altfel decât concetățenii lor, adică în mod abuziv, ostil ori discriminatoriu, de către autorități sau instituții publice, nu poate decât să ridice, în continuare, serioase semne de întrebare, mai ales că rapoartele cu privire la modul cum se respectă în țara noastră egalitatea între cetățeni, nu au fost laudative, indiferent că au venit din partea instituțiilor europene ori a celor de peste ocean.

În funcție de forțele disponibile, nu toate petițiile ce-i reveneau spre analiză, au fost soluționate de către domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale, o bună parte dintre ele revenind celorlalte domenii. Din totalul petițiilor analizate la nivelul instituției Avocatul Poporului în anul 2006, peste 8% dintre ele, respectiv 555 de cereri au revenit domeniului menționat.

O analiză a cererilor soluționate, va fi prezentată în cele ce urmează, în ordinea drepturilor pretins încălcate.

A. Egalitatea în drepturi (art. 16 din Constituție)

În cursul anului 2006, a fost înregistrat un număr de **78 de petiții** având ca obiect o posibilă încălcare a egalității în drepturi a cetățenilor, dintre care 24 la sediul central al instituției și restul de 54, la birourile teritoriale. Comparativ cu anul precedent, se înregistrează o creștere a numărului acestora, în proporție de aproximativ 90% (de la 41 la 78).

Este posibil ca aprecierile noastre cu privire numărul de petiții în care instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu cazuri de discriminare, să fie influențate de o creștere a adresabilității cetățenilor către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, autoritate publică în domeniul discriminării, aflată sub control parlamentar și garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte. Mai mult, avem în vedere și faptul că, în conformitate cu prevederile art. 21 alin (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, în judecarea cauzelor având ca obiect discriminarea, Consiliul Național

pentru Combaterea Discriminării este citat obligatoriu în instanță. Dintre cererile adresate instituției Avocatul Poporului având ca obiect încălcarea prevederilor art. 16 din Constituția României, mai deosebit ni s-a părut cazul unui deținut din penitenciarul Codlea, caz pe care îl prezentăm mai jos:

Dosar nr. 6700/2006. Marius (nume fictiv), a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că, deși avea de efectuat doar o pedeapsă de 3,6 ani a fost transferat la un penitenciar de maximă siguranță.

Petentul aprecia transferul ca nejustificat și cauzator de prejudicii, în sensul că, nu mai putea beneficia de cursuri de școlarizare și, totodată, că i se îngrădea dreptul de a participa la procesele în care era citat de către instanțele din Brașov.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei presupuse încălcări a egalității în drepturi. Instituția Avocatul Poporului a sesizat Administrația Națională a Penitenciarelor.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Administrația Națională a Penitenciarelor, cererea a fost soluționată favorabil, în sensul că petentul a fost retransferat la Penitenciarul Codlea, a reluat cursurile de școlarizare și a fost inclus în activitățile de consiliere individuală desfășurate de psihologul penitenciarului. Totodată, i s-a asigurat dreptul de a participa la procesele în care era citat de instanțele judecătorești.

B. Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 22 din Constituție)

În anul 2006, a fost înregistrat un număr de **16 petiții**, asemănător cu cel din anul precedent, în legătură cu pretinsa încălcare a dreptului la viață și la integritate fizică și psihică. Dintre acestea, 14 petiții au fost înregistrate la sediul central al instituției și 2, la birourile teritoriale.

În acest sens, instituția a fost sesizată în legătură cu lipsa de profesionalism a organelor de poliție în desfășurarea activității de cercetare penală și tergiversarea finalizării acesteia.

Totodată, în anul 2006, instituția Avocatul Poporului a primit o serie de petiții de la persoane fizice, aflate în executarea unor pedepse privative de libertate, care au solicitat ca, în limitele competențelor conferite de Legea nr. 35/1997, republicată, Avocatul Poporului să se implice în soluționarea unor probleme în domeniul executării pedepselor în penitenciare.

Pentru soluționarea acestor cereri, instituția Avocatul Poporului a informat asupra competențelor care îi sunt stabilite de legea de organizare și funcționare și s-a adresat Administrației Naționale a Penitenciarelor, care a comunicat măsurile luate.

C. Dreptul la liberă circulație (art. 25 din Constituție)

În cursul anului 2006, au fost înregistrate la instituția Avocatul Poporului **12 petiții** privind o posibilă încălcare a dreptului la liberă circulație, dintre care 11 petiții, la sediul central al instituției și 1, la birourile teritoriale, ceea ce reprezintă, de asemenea, o scădere față de nivelul înregistrat în anul 2005, (de la 16 la 12).

Din analiza petițiilor având ca obiect posibile încălcări ale dreptului la liberă circulație, a rezultat că instituția Avocatul Poporului a fost sesizată în repetate cazuri de către persoane aflate în condiții ilegale pe teritoriul altor state, fie ca urmare a încălcării prevederilor legale ce reglementează regimul frontierei de stat, fie ca urmare a încălcării prevederilor acordurilor de readmisie pe care statul român le-a încheiat cu diferite state ale lumii.

De asemenea, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată în legătură cu greutățile întâmpinate de cetățeni la obținerea aprobării călătoriilor în străinătate pentru minorii încredințați spre creștere și educare numai unuia dintre părinți, solicitându-ne totodată precizări privind condițiile de călătorie ale acestora după aderarea României la Uniunea Europeană.

În toate situațiile, petenților li s-au indicat calea legală care trebuia urmată, precum și prevederile legale care reglementează regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate.

Ca urmare a aderării țării noastre la Uniunea Europeană, estimăm o modificare sensibilă a adresabilității cetățenilor cu privire la acest drept în anul care urmează, respectiv 2007.

D. Dreptul la viață intimă, familială și privată (art. 26 din Constituție)

Lezarea acestui drept a constituit obiectul a **7 petiții** care au fost adresate instituției Avocatul Poporului, ceea ce reprezintă o scădere semnificativă privind cererile adresate instituției, în raport cu anul 2005, de circa 5 ori (de la 34 cereri în 2005 la 7 cereri în 2006). Dintre acestea, 5 petiții au fost înregistrate la sediul central al instituției și 2, la birourile teritoriale și s-au referit la: lipsa de reacție a organelor de poliție la reclamațiile repetate ale cetățenilor privind lezarea, de către terțe persoane, a dreptului la viață intimă și privată; percheziții ale organelor de cercetare penală, apreciate de petenți ca desfășurându-se abuziv; modul defectuos în care s-a efectuat, de către organele în drept, cercetarea prealabilă, în cazul dispariției unor membri din familie.

E. Dreptul la informație (art. 31 din Constituție)

În anul 2006, petițiile având drept obiect posibila încălcare a dreptului la informație au ocupat locul al doilea la nivel de instituție, în ordinea ponderii cererilor, numărul lor cifrându-se la **1226**, ceea ce reprezintă un procent de aproximativ 19% din totalul petițiilor primite de instituția Avocatul Poporului. Dintre acestea, 1089 de petiții s-au înregistrat la sediul central și 137, la birourile teritoriale. Creșterea față de anul precedent este cu 522 petiții, respectiv 74% (de la 704 petiții în 2005, la 1226 în 2006). Deși cantitativ acest tip de petiții au fost cele mai numeroase, de regulă, nu toți petenții s-au adresat mai întâi sau nu au făcut dovada că s-au adresat autorităților reclamate. Datorită acestui fapt instituția Avocatul Poporului nu a putut să-i sprijine direct, în totalitatea lor, pentru soluționarea petițiilor depuse, dar le-a indicat procedurile legale ce trebuie urmate.

Principalele aspecte sesizate în aceste petiții se referă la: solicitarea de informații ce țin de prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public; răspunsurile, pe care petenții le apreciau ca necorespunzătoare, primite de la autoritățile sesizate; solicitarea de informații referitoare la eliberarea adeverințelor necesare pentru întocmirea sau completarea dosarelor de pensii; informații privind stadiul cercetărilor referitoare la unele plângeri penale.

Din examinarea acestor petiții se evidențiază faptul că există, totuși, unele autorități și instituții publice care nu-și respectă obligația constituțională de a da solicitanților informațiile cerute sau răspund cu mare întârziere.

Instituția Avocatul Poporului a acționat prompt, sesizând primăriile, prefecturile, Arhivele Naționale, Arhivele Militare, alte instituții și autorități ale administrației publice, care nu și-au respectat obligația de a răspunde solicitărilor petenților cu privire la informațiile de interes public sau la problemele de interes personal.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 2774/2006. Ion (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale privind metodologia de aplicare a Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, dar nu a primit nici un răspuns.

Cererea a fost analizată în contextul posibilei încălcări a dreptului la informație (art. 31 din Constituția României) și a dreptului de petiționare (art. 51 din Constituția României).

Instituția Avocatul Poporului s-a adresat Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, solicitând luarea măsurilor legale care se impun și informarea Avocatului Poporului asupra acestora.

Ca rezultat a demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului, cererea sa a fost soluționată în sensul că s-a primit, din partea Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, răspuns la toate solicitările petentului, răspuns care s-a transmis, în copie, acestuia.

Dosar nr. 2163/2006. Zoltan (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Direcției Generale a Finanțelor Publice Harghita, solicitând finalizarea controlului fiscal, de la care, însă, nu a primit nici un răspuns.

Cererea a fost analizată în contextul posibilei încălcări a dreptului la informație (art. 31 din Constituția României) și a dreptului de petiționare (art. 51 din Constituția României).

Instituția Avocatul Poporului a sesizat Direcția Generală a Finanțelor Publice Harghita, solicitând luarea măsurilor legale care se impun și informarea Avocatului Poporului asupra acestora.

Ca rezultat al demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului, Direcția Generală a Finanțelor Publice Harghita a finalizat inspecția fiscală generală, informând

instituția Avocatul Poporului că a clarificat, din punct de vedere fiscal, cele semnalate de petent, transmițând acestuia concluziile raportului de inspecție fiscală.

Dosar nr. 1158/2006. Tudor (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Ministerului Economiei și Comerțului în vederea identificării locului unde se află arhiva Trustului Minier Banatul Anina, dar nu a primit nici un răspuns. Petentul a precizat faptul că informația îi este necesară pentru obținerea unei adeverințe în vederea recalculării pensiei.

Cererea a fost analizată în contextul posibilei încălcări a dreptului la informație prevăzut de art. 31 din Constituția României.

Instituția Avocatul Poporului s-a adresat Ministerului Economiei și Comerțului, precum și Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului, solicitând luarea măsurilor legale care se impun pentru rezolvarea cererii petentului și informarea Avocatului Poporului asupra acestora.

Ca rezultat al demersului întreprins de Avocatul Poporului, cererea a fost soluționată favorabil, în sensul că petentului i-au fost transmise informațiile solicitate.

Dosar nr. 4848/2006. Ioana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Serviciului de urbanism din cadrul Primăriei Generale a Municipiului București, solicitând informații privind actele necesare construirii unei biserici, dar nu a primit nici un răspuns.

Cererea a fost analizată în contextul posibilei încălcări a dreptului la informație (art. 31 din Constituția României) și a dreptului de petiționare (art. 51 din Constituția României).

Instituția Avocatul Poporului a solicitat Primăriei Generale a Municipiului București luarea măsurilor legale care se impun pentru rezolvarea cererii petentei și informarea instituției Avocatului Poporului asupra acestora.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Primăria Generală a Municipiului București, cererea petentei a fost soluționată, în sensul că acesteia i-au fost transmise informațiile solicitate.

F. Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34 din Constituție)

În anul 2006, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu **27 de petiții** (14 petiții la sediul central și 13 la birourile teritoriale), ce aveau ca obiect ocrotirea sănătății, ceea ce reprezintă o reducere a cererilor adresate instituției, în raport cu anul precedent, de circa 2 ori (de la 42 în anul 2005, la 27 cereri în anul 2006). Multe dintre petiții nu au fost de competența instituției, altele nu probau afirmațiile cu privire la încălcările pretinse, dar majoritatea s-au referit la probleme reale ale cetățenilor în raporturile lor cu instituțiile care se ocupă de sănătatea publică. Petițiile s-au referit la: unele drepturi pretins încălcate privind persoanele cu handicap; cazuri de malpraxis la care persoanele vătămate nu au primit despăgubiri; neacordarea plății unor concedii de odihnă de către casele de pensii etc.

G. Dreptul la un mediu sănătos (art. 35 din Constituție)

În anul 2006, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu **23 de petiții** (11 petiții la sediul central și 12 la birourile teritoriale). Față de anul precedent, petițiile adresate instituției Avocatul Poporului care au vizat încălcarea dreptului la un mediu sănătos, au scăzut în anul 2006, la rândul lor, simțitor. Această scădere, de circa 5 ori (de la 111 cereri în anul 2005, la 23 de petiții în anul 2006) se poate explica prin faptul că instituțiile competente în soluționarea unor astfel de cazuri, și menționăm în primul rând Garda Națională de Mediu, datorită mijloacelor de intervenție directă și sancționare pe care legea le pune la dispoziție, au fost mult mai vizibile, astfel că persoanele au avut posibilitatea să se adreseze direct acestor instituții. Aspectele sesizate în aceste petiții s-au referit în special, la poluarea fonică și la respectarea dispozițiilor legale privind asigurarea unui mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic. În aceste cazuri, instituția Avocatul Poporului a sesizat autoritățile publice care au, potrivit legii, îndatorirea de a proteja și a ameliora mediul înconjurător, așa cum se poate vedea și din fișele de caz prezentate mai jos.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 2089/2006. Dumitru (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la refuzul Primăriei sectorului 3 București de a-i răspunde la petițiile prin care solicita toaletarea unui arbore aflat pe domeniul public care, prin înălțimea și starea degradată în care se afla, punea în pericol viața cetățenilor și securitatea balcoanelor condominiului.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretinse încălcări a dreptului la un mediu sănătos, prevăzut de art. 35 și a dreptului de petiționare, prevăzut de art. 51 din Constituția României.

Față de cele sesizate de petent, și în vederea cunoașterii situației de fapt, în temeiul articolului 59 alin. (2) din Constituția României, coroborat cu articolele 4 și 22 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, am solicitat informații la Direcția Gospodărie Comunală din cadrul Primăriei sectorului 3 București. Ca rezultat al demersului întreprins la această autoritate a administrației publice locale, au fost comunicate atât petentului, cât și instituției Avocatul Poporului măsurile întreprinse de direcția de specialitate pentru îndepărtarea arborelui în cauză, dar și a altora aflați în aceeași situație.

Dosar nr. 9362/2006. Georgiana (nume fictiv) – un caz deosebit soluționat parțial din cauza lipsei cadrului legislativ – a sesizat instituția Avocatul Poporului, prin intermediul Comisiei pentru cercetarea abuzurilor, combaterea corupției și petiții a Senatului României, în legătură cu faptul că starea sănătății sale și a familiei este grav afectată de un câmp electromagnetic, cu sursă necunoscută, ce se manifestă în casa în care locuiește, motiv pentru care solicită sprijin în identificarea sursei și, dacă este posibil, înlăturarea sau diminuarea efectelor produse de aceasta. Petenta a folosit această cale pentru soluționarea problemei sale, din cauza lipsei mijloacelor materiale pentru plata prestației efectuate de o autoritate specializată în domeniu (circa 2500 lei).

Cererea petentei a fost analizată în contextul unei posibile încălcări a dreptului la un mediu sănătos, prevăzut de art. 35 din Constituția României și a dreptului la ocrotirea sănătății, în conformitate cu prevederile art. 34 din Legea Fundamentală.

Instituția Avocatul Poporului s-a adresat Agenției de Protecția Mediului București și Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Protecția Muncii „Alexandru Darabont” București, în condițiile în care Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației - Direcția Teritorială București, confirmase existența, în locuința petentei, a unui nivel de radiații electromagnetice care depășește nivelele de referință, fără însă a indica, din lipsă de mijloace tehnice, sursa radiației.

Până în prezent am primit răspuns de la Agenția de Protecția Mediului București, care și-a declinat competența. Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Protecția Muncii „Alexandru Darabont” București, căruia instituția Avocatul Poporului i-a solicitat un punct de vedere, ne-a comunicat că, deși serviciile executate de institut se efectuează contra cost (pe care petenta nu are posibilitatea de a-l suporta), va efectua, totuși, gratuit, în funcție, însă, de priorități, reverificarea măsurărilor în locuința petentei, după care se va prezenta un punct de vedere. Din discuțiile purtate cu reprezentanții institutului, a rezultat informația potrivit căreia, atât din dotarea institutului, cât și a celorlalte instituții civile de profil, lipsește aparatura specifică de goniometrare care ar putea stabili locația eventualelor surse electromagnetice nocive și ca atare, cazul oricum nu poate fi finalizat.

Instituția Avocatul Poporului a constatat, cu această ocazie, atât lipsa unei legislații adecvate pentru protecția populației privind noile surse de poluare a mediului înconjurător, cât și a normelor care să oblige institutele specializate de a întocmi periodic, pentru marile aglomerații urbane, hărți cu nivelurile de poluare – cu nivelurile de radiație electromagnetică în cazul prezentat, și de a sesiza autoritățile competente, în caz de identificare a unor noi surse de poluare, solicitând în acest sens sprijinul Parlamentului.

H. Dreptul de petiționare (art. 51 din Constituție)

În anul 2006, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu **998 de petiții** (701 petiții la sediul central și 297 la birourile teritoriale), care au vizat încălcarea dreptului de petiționare. Având în vedere faptul că dreptul de petiționare face parte din categoria drepturilor garanții, încălcarea sa este asociată în majoritatea cazurilor, cu încălcarea unuia sau mai multor drepturi fundamentale, spre exemplu, dreptul de proprietate privată, dreptul la un nivel de trai decent, dreptul la informație, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

Astfel, persoanele fizice au adus la cunoștința instituției Avocatul Poporului faptul că s-au adresat unor autorități publice prin cereri, reclamații, sesizări, propuneri pentru rezolvarea unor probleme privind pensiile, proprietatea, taxele și impozitele, acordarea ajutorului social, acordarea de lămuriri cu privire la stadiul de soluționare al notificărilor depuse de persoanele îndreptățite, conform Legii nr. 10/2001, la stadiul de soluționare a dosarelor privind compensațiile acordate conform Legii nr. 9/1998,

solicitarea unor informații de interes public, potrivit prevederilor Legii nr. 544/2001 sau obținerea unor copii de pe actele de stare civilă, potrivit Legii nr. 119/1996, dar au întâmpinat greutăți din partea autorităților publice sesizate.

Unele autorități au refuzat să înregistreze petițiile, altele, în situația în care petiția era înregistrată, fie nu au transmis petiționarului răspunsul în termenul prevăzut de lege, fie tergiversau soluționarea aspectelor semnalate.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 5493/2006. Dancu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la refuzul Primăriei Municipiului Medgidia de a-i pune la dispoziție informații de interes public, respectiv copii ale dosarelor selecțiilor de oferte sau licitațiilor, precum și contractele de proiectare și proiectele întocmite sau în curs de desfășurare. Până la data la care petentul s-a adresat instituției Avocatul Poporului, Primăria Municipiului Medgidia i-a transmis alte documente decât cele solicitate.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei preținse încălcări dreptului de petiționare.

Instituția Avocatul Poporului a solicitat informații la Primăria Municipiului Medgidia.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, petiția a fost soluționată, în sensul că Primăria Municipiului Medgidia i-a răspuns petentului și l-a invitat la sediul instituției pentru studierea documentelor solicitate.

Dosar nr. 4626/2006. Malca (nume fictiv), domiciliată în Israel, a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu greutățile întâmpinate în obținerea certificatului său de naștere, susținând că, în repetate rânduri s-a adresat Ambasadei României la Tel-Aviv cu cereri, prin care solicita reluarea unor verificări mai vechi privind înregistrarea nașterii sale în registrele de stare civilă ale municipiului Arad.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei preținse încălcări dreptului de petiționare.

Instituția Avocatul Poporului a solicitat sprijinul Inspectoratului Național pentru Evidența Persoanelor.

În urma demersurilor întreprinse, certificatul de naștere al petentei a fost transmis instituției Avocatul Poporului. Ulterior, prin Direcția Generală Afaceri Consulare a Ministerului Afacerilor Externe, certificatul de naștere a fost transmis petentei.

Dosar nr. 3281/2006. Teodor (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la refuzul Ministerului Afacerilor Externe de a-i răspunde la petiția prin care solicita eliberarea certificatului de deces al fratelui decedat în Italia. Petentul a făcut dovada numeroaselor reveniri la cererea depusă inițial.

Sesizarea a fost analizată în contextul unei preținse încălcări a dreptului de petiționare.

Ca rezultat al demersurilor instituției Avocatul Poporului întreprinse la Ministerul Afacerilor Externe, petentul a obținut certificatul solicitat, la data de 31 mai 2006.

Dosar nr. 4318/2006. Coman (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la refuzul Comisiei pentru constatarea calității de luptător în rezistența anticomunistă de a-i răspunde în urma transmiterii către această comisie a completărilor necesare soluționării cererii sale depuse în anul 2002.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretense încălcări a dreptului de petiționare.

Urmare a sesizării primite, au fost solicitate informații la Comisia pentru constatarea calității de luptător în rezistența anticomunistă.

Ca rezultat al demersului întreprins, s-a comunicat instituției Avocatul Poporului, la data de 5 septembrie 2006, răspunsul transmis petentului.

Dosar nr. 4839/2006. Vasile (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu obținerea unei adeverințe necesare recalculării pensiei.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la U.M. 02405 Pitești, cererea a fost soluționată, în sensul că petentului i s-a transmis adeverința necesară.

Dosar nr. 5318/2006. Claudiu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că a solicitat Regiei Autonome Municipale Buzău, clarificări în legătură cu modul de calcul al energiei termice, dar nu a primit nici un răspuns.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Regia Autonomă Municipală Buzău, cererea petentului a fost soluționată, în sensul că regia autonomă a transmis datele solicitate.

Dosar nr. 867/2006. Adrian (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu amânarea eliberării unei adeverințe necesare recalculării pensiei, de către U.M. 02405 Pitești.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la U.M. 02405, cererea a fost soluționată, în sensul că petentului i-au fost transmise documentele solicitate.

Dosar nr. 979/2006. Elena (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu amânarea eliberării de către Arhivele Naționale, a unor copii de pe documentele necesare reconstituirii dreptului de proprietate.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Arhivele Naționale, cererea sa a fost soluționată, în sensul că petentei i-au fost transmise documentele solicitate.

I. Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52 din Constituție)

În anul 2006, petițiile adresate instituției Avocatul Poporului care au vizat o posibilă încălcare a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică s-a dublat, practic, față de anul precedent, indicând, așa cum am arătat mai sus, o situație ce nu

mai trebuie tolerată. Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică a fost invocat într-un număr de **630 de petiții** (468 înregistrate la sediul central și 162, la birourile teritoriale), față de 269 de petiții câte au fost înregistrate în anul 2005, creșterea fiind de circa 2,5 ori.

În ceea ce privește drepturile invocate de persoanele fizice în relațiile cu autoritățile publice, petițiile fac referire la vătămarea unor drepturi și interese legitime, prin nerespectarea unor dispozițiile legale privind dreptul de proprietate, dreptul la un nivel de trai decent, acordarea autorizațiilor de construcție, dezafectarea unor construcții neautorizate, acordarea indemnizațiilor prevăzute de Legea nr. 189/2000 cu privire la acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri de război, recunoașterea calității de veteran de război, potrivit Legii nr. 44/1994, republicată.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 7905/2006. Barbu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu tergiversarea soluționării unei petiții adresate Primăriei sectorului 6 București, prin care solicita dezafectarea unor construcții metalice neautorizate. Aspectele semnalate au fost analizate în contextul dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică și al dreptului de petiționare.

Ca rezultat al demersului întreprins de către instituția Avocatul Poporului, Primăria sectorului 6 București a comunicat că la data de 7 noiembrie 2006 au fost dezafectate construcțiile provizorii.

Dosar nr. 2423/2006. Ilie (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu refuzul Primăriei sectorului 3 București de a-i răspunde la cererile prin care solicita Serviciului Control Comercial și Serviciului Disciplină în Construcții, să cerceteze modul în care au fost eliberate autorizațiile de construcție și de funcționare pentru societatea comercială situată la parterul blocului în care locuiește.

Ca rezultat al demersului întreprins de către instituția Avocatul Poporului, Primăria sectorului 3 București a comunicat prin adresa nr. 3228 din data de 10 aprilie 2006 că societatea comercială a fost amendată, iar copertina a fost demontată și balconul se află în curs de autorizare.

Dosar nr. 1712/2006. George (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că, deși s-a adresat de două ori Casei județene de pensii Caraș-Severin, solicitând punerea în drepturile prevăzute de Legea nr. 189/2000 cu privire la acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri și recunoscute prin Hotărârea nr. 402 din 15.08.2005, emisă de Comisia de aplicare a acestei legi, nu a primit nici un răspuns.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, cererea a fost soluționată, în sensul că, prin adresa cu nr. 2505 din data de 28 martie 2006, Casa județeană de pensii Caraș-Severin, i-a răspuns petentului.

Dosar nr. 1352/2006. Andon (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la refuzul U.M. 02405 Pitești de a-i răspunde la petițiile prin care solicita copii ale documentelor necesare recunoașterii calității de veteran de război, în conformitate cu prevederile Legii nr. 44/1994, făcând dovada mai multor demersuri proprii în acest sens, rămase fără rezultat.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretinse încălcări a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică.

Urmare a celor semnalate de petent, în temeiul articolului 59 alin. (2) din Constituția României, coroborat cu articolele 4 și 22 din Legea nr. 35/1997, s-au solicitat informații la U.M. 02405 Pitești.

Ca rezultat al demersului întreprins la U.M. 02405 Pitești, ni s-a comunicat, la data de 13 aprilie 2006, răspunsul transmis petentului, răspuns ce conținea datele necesare acordării drepturilor prevăzute de Legea nr. 44/1994.

Dosar nr. 2194/2006. Voica (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu tergiversarea de către Comisia pentru aplicarea Legii nr. 189/2000 din cadrul Casei de Pensii a Municipiului București a punerii în aplicare a Hotărârii nr. 858/2005 a Curții de Apel București, prin care îi era recunoscută calitatea de persoană persecutată din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945.

Cererea a fost analizată în contextul unei pretinse încălcări a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică. Au fost solicitate informații la Comisia pentru aplicarea Legii nr. 189/2000 din cadrul Casei de Pensii a Municipiului București.

Ca rezultat al demersului întreprins la această instituție, ni s-a comunicat, la data de 12 aprilie 2006, adresa prin care am fost informați cu privire la rezolvarea cererii petentei și punerea acesteia în drepturile prevăzute de lege.

Dosar nr. 3043/2006. Costea (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la refuzul Prefecturii București de a-i răspunde la petițiile prin care solicita recunoașterea drepturilor sale prevăzute de Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947. Petentul a făcut dovada mai multor reveniri la demersul inițial, rămase toate fără rezultat.

Cererea a fost analizată în contextul unei pretinse încălcări a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică și a dreptului de petiționare. Față de cele sesizate de petent, s-au solicitat informații la Prefectura București.

În urma demersului întreprins, la data de 22 mai 2006, s-a comunicat instituției Avocatul Poporului stadiul soluționării cererii petentului, precum și demersurile pe care acesta urma să le întreprindă suplimentar.

Dosar nr. 3614/2006. Dan (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la refuzul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorului de a-i răspunde la petițiile prin care semnală o serie de nereguli în derularea contractului

încheiat de acesta cu SC Gaz Sud, făcând dovada demersurilor sale și a pagubelor materiale ce decurgeau din nesoluționarea urgentă a situației.

Cele sesizate au făcut obiectul unei analize în contextul pretensei încălcări a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică și a dreptului de petiționare.

Față de cele sesizate de petent, în temeiul articolului 59 alin. (2) din Constituția României, coroborat cu articolele 4 și 22 din Legea nr. 35/1997 s-au solicitat informații la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului. Ca rezultat al demersurilor întreprinse, a fost primit răspunsul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorului prin care am fost informați cu privire la demersurile efectuate de către această autoritate și răspunsul trimis petentului.

DOMENIUL DREPTURILE COPILULUI, ALE FAMILIEI, TINERILOR, PENSIONARILOR, PERSOANELOR CU HANDICAP

În anul 2006, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu un număr de **1396 petiții** referitoare la domeniul drepturilor copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, reprezentând 21,7% din totalul petițiilor înregistrate. Procentul petițiilor clarificate ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, pe domeniul drepturilor copilului, familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, a fost de 23,57%, iar din acestea un procent de 77,9% au fost soluționate în favoarea petenților.

A. Copii, tineri și familie

Instituția Avocatul Poporului a acordat și în anul 2006 o atenție deosebită protecției drepturilor copiilor și tinerilor. Astfel, activitatea a constat în autosesizări, anchete, emiterea unei recomandări, clarificarea petițiilor primite de la petenți, colaborări și întâlniri cu persoane juridice române și străine în vederea promovării și protecției drepturilor copilului, mediatizarea drepturilor copilului.

Potrivit dispozițiilor art. 49 din Constituția României, republicată, copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor. În detalierea acestor dispoziții constituționale, a fost adoptată Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.557 din 23 iunie 2004. Astfel, Legea nr. 272/2004 conține unele prevederi referitoare la drepturile copilului de a beneficia de respectarea personalității și individualității sale, de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge, de a primi o educație care să permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale, de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență, de a fi protejat împotriva oricărei forme de exploatare.

➤ În vederea verificării respectării prevederilor constituționale și legale menționate mai sus, Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la situația copiilor din Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate – Priboieni, județul Argeș, ca urmare a aspectelor relatate în articolul „Coșmar la Casa de copii”, publicat în cotidianul „Jurnalul Național” din 5 aprilie 2006. Articolul conținea unele informații privind supunerea copiilor din Complex la pedepse fizice și la alte tratamente umilitoare, la abuzuri sexuale, constrângerea copiilor la o muncă ce comportă risc potențial pentru sănătatea sau dezvoltarea lor și înfometarea acestora.

Față de aspectele sesizate în presă, în temeiul dispozițiilor din Legea nr. 35/1997, reprezentanții instituției Avocatul Poporului au efectuat **o anchetă** la Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate - Priboieni, județul Argeș, în cadrul căreia au fost audiați atât conducătorul complexului și alți angajați, cât și copii. Au fost solicitate informații cu privire la condițiile de viață și la relațiile dintre copii și

personalul complexului precum și documente (fișe medicale, situația școlară a copiilor din centru, fișe individuale de consiliere, documente privind personalul de specialitate și cel auxiliar angajat al complexului), s-a realizat o verificare faptică a complexului (starea de întreținere a spațiilor și condițiilor igienico-sanitare, existența unor spații corespunzătoare pentru pregătirea hranei, servirea mesei, pentru odihnă și pregătirea lecțiilor, existența cabinetului medical etc.).

Pe baza informațiilor furnizate de angajații complexului și a aspectelor constatate de reprezentanții instituției Avocatul Poporului în urma anchetei, s-au desprins următoarele concluzii:

- în Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate – Priboieni, județul Argeș, există un climat tensionat, cauzat, pe de o parte, de manifestările comportamentale negative ale unora dintre copiii asistați, pe fondul separării de familie, iar pe de altă parte, de deficiențele de comunicare între angajați, între aceștia și copii, ca și între copii;
- în complex sunt ocrotiți copii de vârstă mică alături de adolescenți și de tineri, ceea ce creează riscul producerii unor abuzuri din partea celor mari asupra copiilor mici;
- copiii nu sunt suficient supravegheați și îndrumați de personalul de specialitate și nu există un program de petrecere a timpului liber al copiilor și de implicare a acestora în activități educative, potrivit vârstei și caracteristicilor individuale;
- există multe cazuri de abandon școlar, iar situația școlară a copiilor din acest complex este îngrijorătoare;
- în aceeași clădire, sunt cazați atât băieți, cât și fete, cu vârste cuprinse între 6 ani și 23 ani, care utilizează grupuri sanitare comune, situație de natură să favorizeze apariția unor relații nepotrivite între copiii și tinerii din complex;
- există mai multe cazuri de copii asistați care au dispărut din complex de mai mult timp, iar reprezentanții Complexului de Servicii pentru Copilul în Dificultate – Priboieni, județul Argeș, nu știu unde se află acești copii și nici nu au întreprins demersurile necesare pentru găsirea și reîntoarcerea copiilor în complex;
- reprezentanții Complexului de Servicii pentru Copilul în Dificultate – Priboieni, județul Argeș, nu au pus la dispoziția împuterniciților instituției Avocatul Poporului documente din care să rezulte faptul că au informat Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș asupra dificultăților cu care se confruntă și a situației din complex, deși acest lucru le-a fost solicitat;
- conducerea Complexului de Servicii pentru Copilul în Dificultate – Priboieni, județul Argeș, nu a făcut o analiză a cauzelor scandalului mediatic cu privire situația copiilor asistați și nu a manifestat preocupare pentru elaborarea unui plan de ameliorare a situației existente.

Față de cele constatate și concluziile formulate, Avocatul Poporului a apreciat că Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș, în subordinea căreia se află Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate – Priboieni, județul Argeș, nu a luat măsurile legale ce se impuneau în vederea respectării reglementărilor legale în vigoare privind protecția copiilor și a tinerilor și dreptul acestora la viață și la

integritate fizică și psihică. Pe cale de consecință, Avocatul Poporului a emis o **recomandare** adresată Directorului general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș prin care a solicitat autorității administrației publice în cauză să examineze situația creată în ceea ce privește încălcarea dreptului la protecție specială și a dreptului la viață și la integritate fizică și psihică în cazul copiilor din Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate – Priboieni, județul Argeș, precum și să informeze Avocatul Poporului asupra măsurilor luate.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș **și-a însușit** recomandarea Avocatului Poporului și a comunicat măsurile luate la Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate Priboieni, județul Argeș menite să asigure o mai bună desfășurare a activității în acest complex. Astfel, s-a luat măsura reorganizării instituției și s-a elaborat o nouă schemă de personal; a fost înființat un post de psiholog care să asigure consilierea copiilor din complex; postul este deja ocupat de o persoană cu studii de specialitate; a fost creat un al doilea post de asistent social pentru menținerea și întărirea relațiilor copil-familie-comunitate, post care urmează să fie scos la concurs; a fost numit, în urma concursului organizat, un nou șef de complex.

S-au întocmit proceduri scrise referitoare la toate activitățile din cadrul complexului: procedura de admitere și evaluare a copiilor, proceduri de învoire a copiilor, privind absența copiilor fără permisiune, consultarea copiilor în probleme care îi privesc, relația cu școala, activitățile zilnice ale copiilor. Aceste proceduri au fost prelucrate cu personalul din instituție și au început să fie aplicate.

S-a elaborat un nou Regulament de organizare și funcționare și un nou Regulament de ordine interioară, care au fost prelucrate cu toți salariații; au fost actualizate fișele de post ale salariaților, în care s-au specificat sarcinile fiecărui salariat și care sunt relațiile de colaborare în interiorul și în afara complexului.

Numele copiilor instituționalizați, care au dispărut din complex de mai mult timp, au fost comunicate Inspectoratului Județean de Poliție Argeș, pentru găsirea acestora.

Pentru a preveni preluarea de către copiii mici a unui model negativ de socializare, pentru un număr de 14 copii cu vârste cuprinse între 6-15 ani, s-a creat o rețea de 9 asistenți maternali profesioniști.

În cursul anului 2006, personalul din instituțiile de protecție socială, inclusiv din Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate - Priboieni, județul Argeș, va urma cursuri de formare profesională cu experți din Franța.

➤ De asemenea, ca urmare a articolului intitulat „Pierduți printre cei cu mintea rătăcită” publicat în cotidianul „Jurnalul Național”, în care era expusă situația copiilor din Centrul de Recuperare și Reabilitare pentru Copii Școlari cu Deficiențe Măicânești, județul Vrancea, Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu**.

Astfel, în articolul sus menționat era prezentată situația unor copii normali, instituționalizați, în același centru de plasament alături de copii cu dizabilități, care erau obligați să urmeze cursurile unei școli speciale, precum și condițiile mizere în care trăiesc cei 86 de băieți cu vârste între 8 – 23 de ani și igiena precară a acestora. Tot în

articolul respectiv se menționa că personalul care se ocupă de copii, insuficient ca număr, era format din patru referenți – educatori și șase supraveghetori, asistenta medicală fiind angajată școlii speciale.

În contextul prezentat, a rezultat o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 privind dreptul la protecția copiilor și tinerilor, a art. 32 privind dreptul învățatură și a art. 34 privind dreptul la ocrotirea sănătății, prevăzute de Constituția României.

Drept urmare, ne-am adresat Directorului general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea, în temeiul art. 59 alin. (2) din Constituția României coroborat cu art. 2 alin. (2), art. 4 și art. 22 din Legea nr.35/1997.

Urmare a demersului instituției Avocatul Poporului, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea ne-a transmis un răspuns prin care nu a dat curs solicitărilor noastre de a examina și lua măsuri cu privire la situația copiilor normali, instituționalizați în același centru de plasament alături de copii cu dizabilități, obligați să urmeze cursurile unei școli speciale, însă ne-a sesizat cu lipsa pentru anul 2006 a fondurilor necesare pentru plata echipamentului și cazarmamentului copiilor.

În consecință, ne-am adresat Consiliului Județean Vrancea care a dat curs solicitărilor noastre și ne-a comunicat faptul că urmare a demersurilor instituției Avocatul Poporului, s-a procedat la o evaluare psihologică și psihiatrică a celor 86 de beneficiari ai serviciilor Centrului de Recuperare și Reabilitare Copii Școlari cu Deficiențe Măicânești, județul Vrancea. 13 tineri au fost reintegrați în familii, iar în privința celorlalți s-a menținut măsura de protecție specială în cadrul Centrului de Recuperare și Reabilitare Copii Școlari cu Deficiențe Măicânești, județul Vrancea.

Printre beneficiari măsurii de protecție specială în cadrul Centrului de Recuperare și Reabilitare Copii Școlari cu Deficiențe Măicânești, județul Vrancea, se regăsesc și 8 tineri cu vârsta cuprinsă între 17-22 ani cu $QI > 70$, care prezintă exclusiv deficit instructiv educativ și urmează a-și finaliza ultimul an de studiu din cadrul aceleiași unități de învățământ, deoarece legea învățământului nu permite transferul în școala de masă cu program individualizat, vârsta maximă permisă pentru încadrare în școala de masă fiind de 9 ani.

Totodată, Consiliul Județean Vrancea ne-a informat că a adoptat o hotărâre prin care s-a aprobat transformarea școlilor speciale în centre școlare de educație incluzivă și preluarea de către acestea, cu întreaga logistică, a structurilor Centrului de Recuperare și Reabilitare Copii Școlari cu Deficiențe „Elena Doamna” Focșani, Centrului de Recuperare și Reabilitare Copii Școlari cu Deficiențe Măicânești, județul Vrancea, și Centrului de Recuperare și Reabilitare Copii Școlari cu Deficiențe Mihălceni din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea. Astfel, se va proceda la desființarea structurilor precizate mai sus, la predarea bunurilor materiale aferente (mijloace fixe, obiecte de inventar) din patrimoniul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea și la transferul personalului încadrat la aceste unități de ocrotire.

Astfel, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea va avea competențe și atribuții exclusiv cu privire la persoana beneficiarului, ce rezultă

din activitatea de încadrare în grad de handicap, orientare școlară și profesională, evaluare și reevaluare a măsurilor de protecție specială.

➤ Nu putem omite, atunci când facem referire la protecția drepturilor copilului colaborările pe care le-am avut în anul 2006 cu diverse autorități implicate în protecția drepturilor copilului, întâlnirile cu reprezentanții unor O.N.G.-uri, participarea la seminarii și emisiuni televizate pe tema drepturilor copilului, articolele pe care le-am publicat în presa națională și internațională și nu în ultimul rând, acțiunile prin care Avocatul Poporului a acordat ajutoare sociale copiilor instituționalizați.

În acest context, menționăm întâlnirea pe care am avut-o cu reprezentanții inițiatorilor proiectului privind înființarea în cadrul instituției Avocatul Poporului a unui departament specializat numai pe problemele copilului cu denumirea „Departamentul Avocatului Copilului”.

Numeroase dezbateri s-au concentrat în anul 2006 pe necesitatea înființării unor instanțe specializate care să judece cauzele cu minori și pe dificultățile ivite în practica instanțelor judecătorești în aplicarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (seminariile cu tema „Drepturile copilului” de la Iași și Sovata).

Astfel, deși au fost înființate secții specializate la nivel de curți de apel, la instanțele inferioare (judecătoria), nu există complete specializate care să judece cauzele cu minori. De asemenea, în cursul dezbaterilor a fost subliniată necesitatea schimbului de informații între instanțele judecătorești, a realizării unei practici judiciare unitare și a unui parteneriat interinstituțional.

S-a menționat totodată, faptul că, în prezent, Consiliul Superior al Magistraturii a respins propunerile de înființare a instanțelor specializate pe motiv că lipsesc resursele financiare în acest scop (totuși, a fost înființat în anul 2004, Tribunalul pentru minori și familie Brașov, în prezent singura instanță din țară specializată pentru cauzele cu minori).

Au fost criticate unele dispoziții ale Legii nr. 272/2004 și a fost pusă în discuție necesitatea modificării acestei legi.

Nu putem nega faptul că sistemul de protecție a drepturilor copilului în România, a făcut progrese, acest lucru fiind susținut și de doamna Emma Nicholson, Vice-președintele Comisiei de Relații Externe și membru în Subcomisia Drepturilor Omului - Parlamentul European și de Excelența Sa, domnul Quinton Quayle, Ambasadorul Marii Britanii la București, însă, mai sunt multe de făcut. În acest context, apreciem că se impune în continuare analizarea posibilității de a modifica legislația în sensul susținerii familiei în vederea creșterii copilului, astfel cum am susținut și în cadrul seminarului organizat în acest sens la sediul instituției Avocatul Poporului și la care au participat autoritățile publice implicate în protecția drepturilor copilului. Drept urmare, nu putem să nu remarcăm faptul că apariția Legii nr. 482/2006 privind acordarea de trusouri pentru nou-născuți, prin care se acordă gratuit, pentru fiecare copil nou-născut, un trusou care să cuprindă haine, lenjerie și produse pentru

îngrijire, în cuantum de 150 lei, a însemnat un mic pas în susținerea familiei în vederea creșterii copilului.

➤ Trebuie să amintim aici și acțiunile desfășurate de Avocatul Poporului, în colaborare cu reprezentanții birourilor teritoriale, pe data de 1 Iunie 2006 și pe data de 23 octombrie 2006, la Constanța, respectiv, Craiova. Cu acel prilej, Avocatul Poporului a acordat ajutoare sociale constând în bunuri de uz personal (îmbrăcăminte, încălțăminte sport), dulciuri și jucării celor 35 de copii, băieți și fete, cu vârste între 3-17 ani din Centrul de primire în regim de urgență din Constanța, celor 15 copii, băieți și fete, cu handicap sever, cu vârste între 0-2 ani din Centrul de plasament nr. 5 din Craiova și celor 17 copii, băieți și fete, cu handicap sever, cu vârste între 2-12 ani din Centrul de plasament nr. 6 din Craiova.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 3093/2006. Nicolae (nume fictiv) ne-a sesizat că a solicitat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova, evaluarea situației copilului său, încredințat prin hotărâre judecătorească mamei sale și că este nemulțumit de răspunsul primit de la instituția publică susmenționată, deoarece problema sesizată a fost abordată superficial și subiectiv, fără să se țină seama de interesul superior al copilului.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretinse încălcări a dreptului privind protecția copiilor și tinerilor. Instituția Avocatul Poporului a sesizat Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova și i-a solicitat să examineze situația creată și să dispună măsurile legale care se impun.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, cererea a fost soluționată, în sensul că Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova a efectuat o nouă evaluare a situației copilului, decizând totodată monitorizarea permanentă a situației școlare a copilului și atenționând mama copilului cu privire la aspectele deficitare constatate în creșterea și educarea minorului.

Dosar nr. 6209/2006. Dan (nume fictiv) ne-a sesizat cu privire la faptul că Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, sesizată de către acesta atât direct, cât și prin intermediul Oficiului Român pentru Adopții, nu a răspuns solicitării de a lua măsurile necesare pentru întoarcerea nepoatei sale în țară, potrivit competențelor sale legale.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretinse încălcări a dispozițiilor constituționale referitoare la familie, precum și a dreptului privind protecția copiilor și a tinerilor și a dreptului de petiționare. Instituția Avocatul Poporului a sesizat Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului ne-a informat că a inițiat toate demersurile necesare pentru repatrierea minorei în cauză din momentul în care a primit adresa oficială cu referire la minoră. De asemenea, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului ne-a adus la cunoștință că la data de 4 iulie 2006 a

comunicat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj situația copilului.

Dosar nr. 2087/2006. Eugen (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că, începând cu anul școlar 2005/2006, Centrul Școlar Special Voluntari nu i-a acordat rechizitele școlare și alocația zilnică de hrană la care este îndreptățit, potrivit Hotărârii Guvernului României nr. 1251/2005 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare și protecție specială a copiilor/elevilor/tinerilor din cadrul sistemului de învățământ special și special integrat. De asemenea, ne-a informat că Centrul Școlar Special Voluntari nu a răspuns la cererea sa din februarie 2006, prin care solicită acordarea drepturilor anterior menționate.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretinse încălcări a dreptului la învățătură și a dreptului privind protecția copiilor și tinerilor. Instituția Avocatul Poporului a sesizat Centrul Școlar Special Voluntari, Inspectoratul Școlar al Județului Ilfov și Consiliul Județean Ilfov.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, Consiliul Județean Ilfov, la rectificarea bugetului, a alocat fondurile necesare acordării drepturilor materiale și alocațiilor zilnice de hrană Centrului Școlar Special Voluntari, conform Hotărârii Guvernului României nr. 1251/2005.

Dosar nr. 4898/2006. Diana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că fiul său, în vârstă de 3 ani, diagnosticat la naștere cu osteogeneză imperfectă tip III, care are nevoie de medicamentul „Aredia” – „acidum pamidronicum”, ce se administrează prin perfuzie intravenoasă, nu mai primește gratuit acest medicament din luna martie 2006. Totodată, petenta susținea că s-a adresat Casei de Asigurări de Sănătate a Municipiului București, pentru rezolvarea acestei situații, solicitând cu această ocazie și lămurirea altor probleme, însă nu a primit nici un răspuns.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretinse încălcări a dreptului privind protecția copiilor și tinerilor, dreptului privind ocrotirea sănătății și al dreptului de petiționare. Astfel, instituția Avocatul Poporului a sesizat Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului București. Deoarece instituția publică nu a răspuns în termenul legal de 30 de zile, am considerat oportun să ne adresăm Casei Naționale de Asigurări de Sănătate.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, cererea petentei a fost soluționată, în sensul că a primit răspuns că poate primi gratuit conform prescripțiilor medicale, medicamentul solicitat.

În sensul cazului expus au fost mai multe solicitări.

Dosar nr. 4784/2006. Eugen (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la exmatricularea tânărului Z.E, din Centrul Școlar Special Voluntari, fără respectarea prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar și la posibilele efecte negative ale exmatriculării în ceea ce privește drepturile de care beneficiază tânărul din partea Serviciului de

Integrare Socio-Profesională a Tinerilor peste 18 ani din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 București (D.G.A.S.P.C).

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei preținse încălcări a dreptului la învățătură și a dreptului privind protecția copiilor și tinerilor. Astfel, instituția Avocatul Poporului a sesizat Centrul Școlar Special Voluntari și D.G.A.S.P.C. Sector 3 București.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, Centrul Școlar Special Voluntari ne-a comunicat documentele din care rezultă că tânărul în cauză nu a fost exmatriculat cu încălcarea prevederilor legale în domeniu și faptul că tânărul are dreptul să se reînscrisă la această unitate de învățământ în anul școlar 2006-2007, iar D.G.A.S.P.C. Sector 3 București ne-a informat că tânărul nu și-a pierdut dreptul de a beneficia de măsurile de protecție socială oferite de Legea nr. 272/2004.

Dosar nr. 8270/2006. Dinu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Casei Locale de Pensii Sector 2 București în septembrie 2006, prin scrisoare recomandată, solicitând lămuriri cu privire la sistarea, în luna octombrie 2005, a plății pensiei de urmaș pe care o primea de pe urma defunctei sale mame, deși la acea dată era elev în clasa a XII-a, precum și cu privire la pensia de urmaș cuvenită în urma decesului tatălui său. Potrivit susținerilor petentului, până în momentul sesizării instituției Avocatul Poporului, nu a primit nici un răspuns din partea Casei Locale de Pensii Sector 2 București.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Casa Locală de Pensii Sector 2 București, în luna octombrie 2006 a fost emisă decizia de acordare a drepturilor aferente pensiei de urmaș. De asemenea, s-a făcut plata drepturilor, prin casierie, în octombrie 2006, pentru suma de 1864 lei, iar din noiembrie 2006, pensia este în cuantum de 342 lei.

Dosar nr. 4285/2006. Ioana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu refuzul nejustificat al Primăriei orașului Otopeni, județul Ilfov, de a da curs solicitărilor sale referitoare la acordarea drepturilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, modificată.

Au fost întreprinse demersuri în legătură cu aspectele semnalate de petentă.

Ca rezultat al intervenției instituției Avocatul Poporului, instituția administrației publice sesizată a soluționat solicitarea petiționarei, în sensul că a acordat acesteia drepturile bănești pentru creșterea copilului, la care era îndreptățită.

Dosar nr. 14397/2005 (soluționat în februarie 2006). Claudia și Mirela (nume fictive), studente fiind, au sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că măsura de protecție specială (plasamentul), de care au beneficiat, a fost revocată ilegal de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani. Pentru clarificarea aspectelor sesizate de petente, instituția Avocatul Poporului s-a adresat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, Consiliului județean Botoșani și Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului.

Urmare a demersurilor instituției Avocatul Poporului au fost soluționate problemele cu care se confruntau petentele în sensul că acestea au putut beneficia în continuare de măsura de protecție specială privind plasamentul.

Dosar nr. 378/2006. Sorina (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că nu a mai primit laptele praf necesar fiicei sale, în conformitate cu Legea nr. 321/2001 privind acordarea gratuită de lapte praf pentru copiii cu vârste cuprinse între 0–12 luni. Totodată, petenta a comunicat faptul că s-a adresat Primăriei sector 6 București, solicitând explicații în legătură cu situația creată, dar nu a primit un răspuns.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretinse încălcări a dreptului privind protecția copiilor și tinerilor. Instituția Avocatul Poporului a sesizat Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din cadrul Primăriei sector 6 București.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, cererea a fost soluționată, în sensul că, la nivelul Primăriei sectorului 6 București a fost constituită o Comisie de cercetare administrativă, iar în urma raportului întocmit de aceasta s-a transmis răspunsul prin scrisoare recomandată, cu confirmare de primire, la adresa indicată de petentă.

B. Pensionari

Constituția României în articolul 47 stabilește că statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și protecție socială de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent. Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege. Cetățenii au dreptul și la alte măsuri de protecție socială potrivit legii. Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale cu modificările și completările ulterioare detaliază pentru sistemul public de pensii, prevederile constituționale.

Totodată, Legea nr. 276/2004 pentru completarea articolului 169 din Legea nr. 19/2000 a introdus după alin. (1) al articolului 169, alin. (1¹) cu următorul conținut: recalcularea, la cerere, prin adăugarea stagiului de cotizare asimilat prevăzut la art. 38 alin. (1) lit. b) (respectiv, în sistemul public se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare perioade asimilate, în care asiguratul a urmat cursurile de zi ale învățământului superior, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora) se face și în cazul pensiilor stabilite anterior datei de 1 aprilie 2001.

Hotărârea de Guvern nr. 1550/2004 privind efectuarea operațiunilor de evaluare în vederea recalculării pensiilor stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000, a stabilit că, începând cu data de 1 octombrie 2004, pensiile din sistemul public stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației

anterioare datei de 1 aprilie 2001 vor fi evaluate în vederea recalculării în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000.

În vederea susținerii măsurilor de reformare a sistemului de pensii, prevăzute în programul de guvernare, respectiv urgentarea procesului de recalculare a tuturor pensiilor din sistemul public provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, stabilite în baza legislației în vigoare anterior datei de 1 aprilie 2001, aflate în plată, astfel încât să fie respectat principiul „la condiții egale de pensionare, pensii egale, indiferent de anul ieșirii la pensie”, precum și pentru asigurarea cadrului legal necesar recalculării pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, Guvernul României a adoptat Ordonanța de urgență nr. 4/2005 prin care pensiile din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat stabilite în baza legislației în vigoare anterior datei de 1 aprilie 2001 se recalculează prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii cu respectarea prevederilor Legii nr. 19/2000 începând cu data intrării în vigoare a prevederilor ordonanței sus menționate până la data de 1 ianuarie 2006.

➤ La mai bine de un an de la data limită stabilită prin lege pentru încheierea procesului de recalculare a pensiilor din sistemul public, încă mai primim multe sesizări ale pensionarilor referitoare la recalcularea pensiilor. Astfel, am fost sesizați cu privire la:

- nemulțumirile pensionarilor față de modul în care unele case teritoriale de pensii au procedat la calcularea sau recalcularea pensiilor sau cu privire la faptul că pensiile nu le-au fost recalculate.
- imposibilitatea pensionarilor de a obține adeverințe care să ateste cuantumul salariilor și al sporurilor cu caracter permanent necesare la recalcularea pensiilor potrivit dispozițiilor O.U.G 4/2005.
- refuzul caselor de pensii (în special casele locale de pensii ale sectoarelor Municipiului București și Casa de Pensii a Municipiului București) de a da curs solicitărilor petenților.
- nemulțumiri ale pensionarilor legate de punctajul rezultat în urma recalculării pensiilor.
- depășirea, în special de către casele locale de pensii ale sectoarelor municipiului București și Casa de Pensii a Municipiului București, a termenelor prevăzute de legislația în vigoare cu privire la data la care trebuia făcută recalcularea pensiilor în funcție de data ieșirii la pensie a titularilor drepturilor.
- întârzieri în plata noilor drepturi de pensie stabilite ca urmare a recalculării pensiilor.
- refuzul caselor de pensii de a pune în executare hotărâri judecătorești definitive și irevocabile prin care se stabileau drepturi de pensie.
- greșeli și omisiuni făcute de casele de pensii la stabilirea drepturilor la pensie.
- neluarea în considerare de către casele de pensii a tuturor documentelor depuse de petenți în vederea recalculării pensiilor.

- dificultăți întâmpinate de pensionari cât privește recalcularea pensiilor ca urmare a efectuării unor stagii de cotizare ulterior datei la care au ieșit la pensie pentru limită de vârstă.
- probleme apărute în legătură cu transferul dosarelor de pensie de la o casă de pensii la alta, la cererea pensionarilor, ca urmare a schimbării domiciliului.
- neindexarea pensiilor de către casele de pensii în conformitate cu dispozițiile legale.
- comportamentul abuziv al unor angajați ai caselor de pensii în raporturile cu pensionarii.
- nemulțumiri legate de stabilirea cuantumului pensiei persoanelor care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale/deosebite de muncă.
- suspendarea nelegală a plății pensiilor.

Față de problemele reclamate de pensionari, Avocatul Poporului a aprobat efectuarea a **3 anchete la Casa de pensii a municipiului București, o anchetă la Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale** și a emis o **recomandare către Casa de Pensii a Municipiului București**, prin care a solicitat luarea măsurilor necesare pentru comunicarea în termenul legal, a răspunsurilor către petiționari, urgentarea emiterii deciziilor de pensionare și plata pensiilor conform deciziilor de pensionare emise în urma recalculării pensiilor.

Nu putem nega faptul că procesul de recalculare a pensiilor din sistemul public a fost o operațiune complexă, însă, acest lucru nu poate justifica în totalitate întârzierile cu care s-a procedat la recalcularea pensiilor, numeroasele greșeli care au fost făcute și sunt încă făcute în acest proces, precum și atitudinea unor angajați ai caselor de pensii în raporturile cu pensionarii.

De asemenea, constatăm că numărul petițiilor primite de la pensionari a înregistrat o creștere constantă în ultimii ani, ajungând ca în anul 2006 să depășească **1000 de petiții**. Acest fapt pe de o parte ne bucură, întrucât, arată că pensionarii au încredere în Avocatul Poporului și apelează la acesta în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă, iar, pe de altă parte ne măhnește, deoarece relevă problemele care sunt în raporturile dintre pensionari și casele de pensii, precum și deficiențele acestui sistem instituționalizat.

Remarcăm de asemenea, faptul că multe dintre instituțiile publice au înțeles rolul și locul instituției Avocatul Poporului în peisajul instituțional românesc. Astfel, nu am mai regăsit multe situații în care casele de pensii să nu dea curs solicitărilor noastre în termenul legal de răspuns, chiar dacă de multe ori răspunsurile au fost superficiale fiind necesar să revenim cu adrese la instituțiile publice în cauză sau să ne adresăm instituțiilor ierarhic superioare.

O situație aparte o regăsim și în acest an în București, unde comunicarea cu casele de pensii a fost anevoioasă mai cu seamă în prima jumătate a anului 2006. Astfel, cea mai mare parte a răspunsurilor din partea acestor instituții publice au venit cu întârziere și de cele mai multe ori după ce am apelat la instituțiile ierarhic superioare celor care au încălcat drepturile pensionarilor. În acest context, nu putem să nu

amintim, însă, receptivitatea de care a dat dovadă Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale.

Cât privește legislația pensiilor din sistemul public, aceasta a suferit și în acest an numeroase modificări care au adus cu sine rezolvarea unor probleme, însă, multe probleme cu care se confruntă pensionarii au rămas nerezolvate. De asemenea, au fost create inechități între pensionari, iar nivelul de trai al acestora este scăzut.

➤ Principalele probleme identificate de instituția Avocatul Poporului cu privire la legislația pensiilor din sistemul public de pensii s-au referit la:

- imposibilitatea pensionarilor de a obține adeverințele care să ateste cuantumul salariilor și al sporurilor cu caracter permanent necesare la recalcularea pensiilor potrivit dispozițiilor O.U.G. 4/2005 și, totodată, imposibilitatea reconstituirii acestora.
- cuantumul multor pensii nu a crescut în urma recalculării întrucât punctajul determinat potrivit noii legislații a fost mai mic decât cel determinat anterior. Astfel, mulți pensionari nu au beneficiat nici de indexările pensiilor acordate ulterior de către Guvern.
- inegalitate de tratament între bărbați și femei cât privește modul de calcul al pensiilor. Astfel, punctajului mediu anual se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale realizate de asigurat în perioada de cotizare, la numărul de ani corespunzător stagiului complet de cotizare. Or, stagiul complet de cotizare este diferit la bărbați față de femei (la apariția Legii nr. 19/2000, stagiul complet de cotizare pentru femei era de 25 de ani, iar pentru bărbați era de 30 de ani), fapt ce determină un cuantum al pensiilor mai mare la femei decât la bărbați aflați în situații identice.
- limitarea venitului maxim ce poate fi asigurat de o persoană la o sumă egală cu cinci salarii medii brute pe economie.
- imposibilitatea de a transfera drepturile de pensie în străinătate.
- pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis anterior datei de 1 iulie 1977, data intrării în vigoare a Legii nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru toate categoriile de pensii este de 20 de ani pentru femei și de 25 de ani pentru bărbați. Pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977 - 31 martie 2001, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual este cel reglementat de Legea nr. 3/1977, respectiv 25 de ani pentru femei și 30 de ani pentru bărbați. Pentru persoanele beneficiare de pensii stabilite în condiții prevăzute de acte normative cu caracter special, apărute după anul 1990, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual este vechimea în muncă necesară deschiderii dreptului de pensie prevăzută de aceste acte normative. Drept urmare, pentru persoane aflate în situații identice, la stabilirea potrivit dispozițiilor Legii nr. 19/2000, respectiv recalcularea conform dispozițiilor O.U.G. 4/2005, a pensiilor, stagiul complet de cotizare care se ia în

calcul la determinarea punctajului mediu anual este diferit, întrucât Legea nr. 3/1977 nu prevedea posibilitatea reducerii stagiului de cotizare (a vechimii în muncă) pentru condiții deosebite sau speciale, așa cum a prevăzut legislația de după anul 1990, acesta fiind același pentru toate persoanele, respectiv 25 de ani pentru femei și 30 de ani pentru bărbați. De asemenea, pentru cei pensionați anterior intrării în vigoare a Legii nr. 3/1977, stagiul de cotizare utilizat la recalculare este unic, respectiv 20 de ani pentru femei și 25 de ani pentru bărbați. Pe cale de consecință, se creează încheități între pensionari aflați în situații identice cât privește determinarea cuantumului pensiilor.

În condițiile în care numărul pensionarilor a crescut și resursele financiare ale acestora sunt insuficiente, apreciem că ar putea fi luată în considerare o posibilă modificare a Legii nr. 19/2000 prin adoptarea unui sistem de stabilire și recalculare a pensiilor în raport de două elemente: o parte fixă, al cărui cuantum ar asigura un nivel de trai decent, egală cu salariul minim brut pe economie și care trebuie să se acorde tuturor pensionarilor, și o parte variabilă, determinată pe bază de puncte, calculată în raport de stagiul de cotizare și nivelul veniturilor obținute în timpul activității.

Cât privește celelalte sisteme de pensii (armată, justiție), ne-au fost sesizate nemulțumiri legate de modul în care a fost calculată și acordată pensia de serviciu pentru judecători, cadrele militare, refuzul Casei de Pensii a Ministerului Administrației și Internelor de a aproba acordarea pensiei militare prin trecerea de la o pensie acordată în sistemul public de pensii, neacordarea pensiei cuvenite ca urmaș al unui cadru militar.

Aspectele sesizate de instituția Avocatul Poporului cu privire la protecția drepturilor pensionarilor, au făcut obiectul a numeroase articole de presă prin care am „tras semnale de alarmă” cu privire la situația pensionarilor din sistemul public de pensii în principal, având în acest sens o bună colaborare cu realizatorul emisiunii „Viața Dimineții” difuzată la postul de televiziune B1TV.

FIȘA DE CAZ

Dosar nr. 855/2006. Ion (nume fictiv) a sesizat instituției Avocatul Poporului refuzul Casei Județene de Pensii Dolj de a aproba cererea sa de pensionare pe motiv că nu îndeplinea condițiile de stagiul și vârstă pentru pensionare. Petentul a dovedit că s-a adresat de mai multe ori Casei Județene de Pensii Dolj și Casei Naționale de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale, iar răspunsurile primite de la cele două instituții publice au fost contradictorii.

Urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, Casa Județeană de Pensii Dolj a analizat dosarul de pensionare a petentului și a constatat că în mod eronat a stabilit că acesta nu îndeplinea condițiile de stagiul și vârstă pentru deschiderea drepturilor de pensie. Astfel, inițial Casa județeană de pensii nu a luat în considerare faptul că petentul și-a desfășurat activitatea în grupa I de muncă și beneficia în conformitate cu dispozițiile art. 167¹ din Legea nr. 19/2000 de reducerea vârstei standard de pensionare.

Dosar nr. 7328/2006. Dana (nume fictiv) a sesizat instituției Avocatul Poporului faptul că s-a adresat în mod repetat, începând cu anul 2005, atât Casei Locale de Pensii Sector 2, București cât și Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei în vederea transferării dosarului de pensionare de la Casa Locală de Pensii Sector 2 București, la Casa Județeană de Pensii Galați ca urmare a schimbării domiciliului. Petenta susține că demersurile sale au rămas fără un rezultat concret și nu a primit nici un răspuns la petițiile adresate Casei locale de Pensii Sector 2 București.

Urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, atât la Casa Locală de Pensii Sector 2 București, care nu a dat curs solicitărilor noastre, cât și la instituția ierarhic superioară, respectiv, Casa de Pensii a Municipiului București, dosarul de pensie al petentei a fost transferat la Casa Județeană de Pensii Galați.

Dosar nr. 6090/2006. Maria (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului, întrucât, recalcularea pensiei sale s-a făcut fără a se ține cont de toate documentele existente la dosarul de pensionare. Petenta a susținut că s-a adresat Casei Locale de Pensii Sector 1 București pentru clarificarea situației sale, dar fără a primi un răspuns.

Față de cele relatate de petentă, ne-am adresat Casei Locale de Pensii Sector 1 București în vederea clarificării situației. Întrucât, Casa Locală de Pensii Sector 1 București nu a dat curs solicitărilor instituției Avocatul Poporului în termenul legal, ne-am adresat Casei de Pensii a Municipiului București.

Urmare a demersurilor efectuate de instituția Avocatul Poporului, Casa Locală de Pensii Sector 1 București ne-a informat că a emis petentei două decizii: decizia prin care i s-a inclus în stagiul total de cotizare, anii cât a urmat cursurile unei facultăți (1964-1969) și perioada lucrată 1994-1997, respectiv decizia prin care i s-a modificat recalcularea pensiei conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, cu modificările și completările ulterioare, iar deciziile sus menționate au fost expediate petentei la domiciliu.

Dosar nr. 7372/2006. Ana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Casei Județene de Pensii Gorj cu mai multe cereri prin care solicita valorificarea datelor din adeverințele aflate la dosarul de pensionare, eliberate în conformitate cu dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1550/2004 privind efectuarea operațiunilor de evaluare în vederea recalculării pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, însă nu a primit nici un răspuns la solicitările făcute.

Urmare a demersului instituției Avocatul Poporului, Casa Județeană de Pensii Gorj a reanalizat dosarul de pensie al petentei. Astfel, a fost constatat faptul că pensia a fost recalculată fără a se ține cont de adeverințele respective, rezultând un punctaj mediu anual mai mic decât cel în plată și în consecință, petenta nu a beneficiat de

mărirea cuantumului pensiei și nici de indexările ulterioare ale pensiilor, acordate de Guvern. Drept urmare, a fost dispusă revizuirea deciziei de recalculare a pensiei, petenta beneficiind de plata retroactivă a drepturilor de pensie precum și de indexările acordate de Guvern ca și măsuri de protecție socială.

Dosar nr. 1526/2006. Maria (nume fictiv), pensionară a sistemului public de pensii, a sesizat instituția Avocatul Poporului relatând că s-a adresat Ministerului Apărării Naționale în vederea obținerii unei pensii de urmaș, însă Ministerul Apărării Naționale nu a dat curs solicitărilor sale pe motiv că nu dispunea de fondurile necesare plății pensiei de urmaș.

Urmare a demersului instituției Avocatul Poporului, Ministerul Apărării Naționale ne-a informat că a fost soluționată cererea petentei prin acordarea pensiei de urmaș în sistemul pensiilor militare. Totodată, am fost informați că pensia de urmaș în sistemul pensiilor militare va fi pusă în plată de la data sistării pensiei proprii din sistemul public de pensii.

Dosar nr. 669/2006. Niculina (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu nemulțumirile sale față de neacordarea de către Casa de Pensii a Municipiului București a drepturilor bănești cuvenite ca beneficiară a dispozițiilor Legii nr. 189/2000. Față de cele semnalate, ne-am adresat Casei de Pensii a Municipiului București în vederea clarificării situației.

Urmare a demersurilor făcute de instituția Avocatul Poporului, Casa de Pensii a Municipiului București ne-a informat că a fost emisă Decizia de pensie de către Casa Locală de Pensii Sector 5 București, în a cărei raza teritorială își are domiciliul petenta, în conformitate cu prevederile Legii nr. 189/2000 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare.

Dosar nr. 2554/2006. Nicoleta (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului relatând că a solicitat Casei Județene de Pensii Dâmbovița stabilirea pensiei de urmaș după defunctul soț, însă nu a primit un răspuns în termenul legal.

Urmare a demersului instituției Avocatul Poporului la Casa Județeană de Pensii Dâmbovița s-a dispus verificarea documentelor din dosarul de pensionare al petentei. Astfel, am fost informați că petenta nu îndeplinea condițiile legale pentru a beneficia de o pensie de urmaș întrucât potrivit dispozițiilor art. 67 din Legea nr. 19/2000, soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani. În cazul în care durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș cuvenit soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus. Întrucât, din documentele anexate petiției adresate instituției Avocatul Poporului rezulta faptul că prin sentința civilă pronunțată de Judecătoria Târgoviște i s-a recunoscut petentei buna-credință la încheierea primei căsătorii cu același bărbat, căsătorie declarată nulă, petenta a păstrat

până la data când hotărârea instanței judecătorești a rămas definitivă, situația unui soț dintr-o căsătorie valabilă. După anularea primei căsătorii, petenta s-a recăsătorit cu același bărbat iar din cumularea perioadelor în care petenta a fost căsătorită a rezultat o perioadă mai mare de 10 ani. Drept urmare, ne-am adresat și Casei Naționale de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale care a apreciat, că petenta poate beneficia de pensie de pe urma defunctului soț. În consecință, am revenit la Casa Județeană de Pensii Dâmbovița și am solicitat să ia măsurile legale care se impuneau. Casa Județeană de Pensii Dâmbovița a procedat, astfel, la stabilirea pensiei de urmaș pentru petentă.

Dosar nr. 5041/2006 Ana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu nemulțumirile sale față de cuantumul scăzut al pensiei. Petenta susținea că s-a adresat Casei Locale de Pensii Sector 6 București, în vederea trecerii de la pensie de invaliditate la pensie pentru limită de vârstă, însă, nu a primit nici un răspuns. Astfel, ne-am adresat Casei Locale de Pensii Sector 6 București în vederea clarificării situației reclamată de petentă. Întrucât, această autoritate publică nu a dat curs solicitărilor instituției Avocatul Poporului în termenul legal, ne-am adresat Casei de Pensii a Municipiului București.

Urmare a demersurilor efectuate, Casa Locală de Pensii Sector 6 București ne-a informat că a revizuit decizia de recalculare a pensiei petentei conform Hotărârii de Guvern nr. 1550/2004 și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005, iar sumele de bani cuvenite începând cu data de 1 septembrie 2005, vor fi achitate petentei în luna octombrie 2006.

Dosar nr. 5380/2006. Laurențiu (nume fictiv) a sesizat instituției Avocatul Poporului refuzul Casei Locale de Pensii Sector 3 București de a recalcula pensia sa în conformitate cu decizia Curții de Apel București.

Urmare a demersului instituției Avocatul Poporului, Casa de Pensii a Municipiului București, instituția competentă să soluționeze solicitările petentului, ne-a comunicat faptul că solicitările petentului au fost soluționate prin emiterea unei alte decizii de pensionare în baza hotărârii instanței judecătorești.

Dosar nr. 868/2006. Mihai (nume fictiv), a sesizat instituției Avocatul Poporului refuzul Casei de Pensii a Municipiului București de a pune în executare o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă pronunțată în baza Legii nr. 3/1977.

Urmare a demersului instituției Avocatul Poporului, Casa de Pensii a Municipiului București ne-a informat că refuzul de a executa hotărârea judecătorească este motivat prin faptul că dacă ar calcula pensia petentului conform dispozițiilor hotărârii judecătorești, cuantumul pensiei recalculate ar scădea. Întrucât, răspunsul Casei de Pensii a Municipiului București era în contradicție cu normele de drept, am considerat oportun să ne adresăm Casei Naționale de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale. Astfel, am fost informați că au transmis Casei de Pensii a Municipiului București o adresă prin care au solicitat să fie pusă în executare hotărârea judecătorească și să fie acordate retroactiv, pe 3 ani, drepturile de pensie ale petentului

până la data la care aceasta a fost recalculată conform dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005.

Dosar nr. 2946/2006. Ioana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu tergiversarea soluționării cererilor sale privind efectuarea demersurilor legale de aducere la îndeplinire a dispozițiilor Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, de către Casa Locală de Pensii Sector 4 București. Au fost întreprinse demersuri în legătură cu aspectele semnalate de petentă.

Ca rezultat al intervenției instituției Avocatul Poporului, instituția sesizată a soluționat solicitarea petentei, prin emiterea deciziei în care se dispune acordarea drepturilor privind pensia de serviciu.

Dosar nr. 8339/2006. Ilie (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu o posibilă încălcare a dreptului la un nivel de trai decent. Petentul susținea că a solicitat conducerii Penitenciarului cu Regim de Maximă Siguranță Bacău să fie prezentat la Comisia de expertiză medicală și recuperarea capacității de muncă de mai multe ori în vederea expertizării capacității de muncă, însă nu a fost prezentat. Astfel, a fost sistată acordarea pensiei de Casa Județeană de Pensii Caraș-Severin, întrucât, nu s-a mai prezentat la Comisia de expertiză medicală și recuperarea capacității de muncă din anul 2003. În contextul prezentat, instituția Avocatul Poporului s-a adresat conducătorului Penitenciarului cu Regim de Maximă Siguranță Bacău.

Urmare a demersului efectuat de instituția Avocatul Poporului, directorul Penitenciarului cu Regim de Maximă Siguranță Bacău ne-a informat că petentul fost prezentat la Comisia de expertizare a capacității de muncă și i s-a eliberat decizia privind capacitatea de muncă, la data de 10 octombrie 2006.

C. Persoane cu handicap

În domeniul protecției persoanelor cu handicap, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu cereri care au avut ca obiect probleme privind neîncadrarea într-un grad de handicap, neacordarea drepturilor cuvenite pentru persoanele cu handicap, reevaluarea gradului de handicap și încadrarea persoanei într-un grad de handicap inferior celui avut anterior, refuzul autorităților administrației publice locale de a angaja asistenți personali pentru persoanele cu handicap grav cărora li s-a stabilit dreptul a beneficia de asistent social, tergiversarea emiterii certificatelor de încadrare într-un grad de handicap, depășirea termenului de realizare a accesibilităților pentru aceste persoane defavorizate, lipsa fondurilor pentru plata asistenților personali.

Potrivit art. 50 din Constituția României, persoanele cu handicap se bucură de protecție specială, statul fiind obligat să asigure realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, pentru ca persoanele cu handicap să participe efectiv la viața comunității. Cât privește legislația în domeniu, nu putem să nu remarcăm faptul că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/1999 care a reglementat protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap a fost înlocuită recent de Legea nr.

448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, dându-se astfel, o altă dimensiune protecției drepturilor persoanelor cu handicap.

Instituția Avocatul Poporului a manifestat, constant, interes pentru problemele cu care se confruntă persoanele cu handicap din România. În acest sens se înscriu și participările la diverse seminarii având ca scop promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, întâlnirile cu reprezentanții unor O.N.G.-uri implicate în protecția drepturilor persoanelor cu handicap, spre exemplu, Seminarul Național - Activiști și Avocați ai Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, organizat în cadrul unui proiect european, scopul acestui proiect fiind informarea persoanelor cu dizabilități asupra drepturilor lor. Grupul-țintă al acțiunii au fost activiști și avocați, ei înșiși persoane cu dizabilități. Aceștia trebuie să-și consolideze poziția, pe de o parte pentru a informa persoanele cu dizabilități despre drepturile lor și să le ajute să acționeze legal în fața instanțelor și organismelor administrative, iar pe de altă parte să monitorizeze și să raporteze implementarea reală a legislației și a campaniei pentru viitoare inițiative legislative. De asemenea, proiectul a urmărit să pună la dispoziția tuturor persoanelor cu dizabilități instrumentele necesare exercitării drepturilor, nu numai în fața instanțelor de judecată, dar și în timpul negocierii cu angajatorii sau sindicatele.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 6665/2006. Elvira (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului fiind nemulțumită de răspunsul primit de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș referitor la sesizarea făcută în legătură cu faptul că Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică din județul Mureș, unde este internată fiica sa, reținea lunar cota de 80% din pensia de urmaș a acesteia. Totodată, susținea că, în opoziție cu punctul de vedere al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș cu privire la legalitatea reținerii, Casa Județeană de Pensii Mureș a sistat reținerea contribuției de întreținere din pensia de urmaș a fiicei petentei, dat fiind faptul că nu exista hotărâre judecătorească în baza căreia să se efectueze reținerea, ci numai angajament de plată. Petenta avea temerea că sistarea reținerii contribuției din pensia de urmaș a fiicei sale, în condițiile în care există un angajament de plată a contribuției, îi poate crea dificultăți, motiv pentru care solicita clarificarea urgentă a situației create.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei preținse încălcări a dreptului privind protecția persoanelor cu handicap. Astfel, instituția Avocatul Poporului a sesizat Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, situația sesizată de petentă a fost clarificată.

Dosar nr. 4941/2006. Ion (nume fictiv), persoană cu handicap, a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu tergiversarea soluționării cererilor sale, privind atribuirea unei locuințe din fondul locativ de stat, de către Primăria sectorului 5 București. Au fost întreprinse demersuri în legătură cu aspectele semnalate de petent.

Ca rezultat al intervenției instituției Avocatul Poporului, autoritatea sesizată a invitat petentul să depună o cerere tip împreună cu documentele justificative, în conformitate cu prevederile Legii locuinței nr. 114/1996.

Dosar nr. 984/2006. Laurențiu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că mama sa care îi este asistent personal, este remunerată cu salariul minim pe economie, respectiv 310 lei/lună, deși conform art. 3 din Normele Metodologice din 2001 privind condițiile de încadrare, drepturile și obligațiile asistentului personal ale persoanei cu handicap, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 427/2001 cu modificările și completările ulterioare, asistentul personal are dreptul, pentru activitatea desfășurată pe baza contractului individual de muncă, la un salariu lunar, stabilit potrivit dispozițiilor legale privind salarizarea asistentului social debutant cu studii medii din unitățile de asistență socială din sectorul bugetar, altele decât cele clinice. De asemenea, potrivit Anexei IV¹¹ din Ordonanța de Guvern nr. 3/2006, salariul de bază al asistentului social debutant cu studii medii este de 366 lei/lună.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretinse încălcări a dreptului la un nivel de trai decent și a dreptului privind protecția persoanelor cu handicap. Astfel, instituția Avocatul Poporului a sesizat Primăria Peștișani, județul Gorj.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, cererea a fost soluționată, în sensul că, Primăria Peștișani, județul Gorj a luat măsurile necesare pentru remedierea situației în ceea ce-l privește pe petent și i-a acordat salariul aferent funcției de asistent personal în cuantum de 385 lei/ lună începând cu data de 1 februarie 2006, conform dispoziției primarului.

Dosar nr. 295/2006. Viorel (nume fictiv) a sesizat Biroul Teritorial Alba-Iulia al instituției Avocatul Poporului în legătură cu faptul că a depus o cerere la Consiliul local al comunei Șona prin care a solicitat să se aprobe sumele necesare pentru plata indemnizației la care este îndreptățit pentru fiul său, încadrat în gradul grav de handicap. Întrucât cererea nu i-a fost soluționată și nici nu a primit un răspuns în termenul legal din partea Consiliului local al comunei Șona, petentul a solicitat sprijinul pentru soluționarea problemelor cu care se confrunta.

Ca urmare a demersului întreprins de Biroul Teritorial Alba Iulia al instituției Avocatul Poporului, cererea petentului a fost inclusă pe ordinea de zi o ședinței ordinare a autorității administrației publice sus menționate și în urma analizării acesteia, consilierii locali au decis acordarea indemnizației solicitate de petent, începând cu luna ianuarie 2007.

Dosar nr. 29/2006. Ion (nume fictiv) a sesizat Biroul Teritorial Constanța al instituției Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Inspectoratului de Stat pentru Persoane cu Handicap Constanța cu o cerere prin care solicita acordarea indemnizației lunare pentru persoanele cu handicap întrucât, ca urmare a unui accident de muncă suferit în anul 1967, i s-au amputat ambele picioare. Petentul a susținut că a

anexat la cerere acte de expertize medicale și alte acte care atestă gradul de handicap, însă nu a primit nici un răspuns.

Ca urmare a demersului efectuat de Biroul teritorial Constanța al instituției Avocatul Poporului, Inspectoratul de Stat pentru Persoane cu Handicap Constanța ne-a comunicat faptul că a acordat petentului, încadrat în gradul de handicap accentuat, 30% din valoarea indemnizației lunare în conformitate cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/1999.

Dosar nr. 2746/2006. Ana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Primăriei comunei Volovăț, județul Suceava, cu solicitarea de a i se aproba scutirea de la plata impozitului pe teren și clădire pentru anul 2006, în conformitate cu prevederile art. 284 alin. (4) din Codul fiscal, cerere care nu a fost aprobată, deși petenta este nevătătoare și beneficia de certificat de încadrare în gradul accentuat de handicap.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei pretinse încălcări a dreptului privind protecția persoanelor cu handicap. Astfel, instituția Avocatul Poporului a sesizat primarul comunei Volovăț.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, cererea a fost soluționată, scutirea petentei de la plata impozitului pe teren și pe clădire fiind supusă atenției consilierilor locali la ședința Consiliului local al comunei Volovăț.

DOMENIUL ARMATĂ, JUSTIȚIE, POLIȚIE, PENITENCIARE

În anul 2006, în domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare au fost înregistrate un număr de **908 de petiții**, reprezentând 14,2% din totalul de 6407 petiții înregistrate la instituția Avocatul Poporului. Procentul petițiilor înregistrate în domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare, în privința cărora Avocatul Poporului a întreprins demersuri, a fost de 5,28 %, din care 31,25% petiții au fost soluționate, 43,75% au fost clarificate ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, restul de petiții fiind în curs de soluționare.

I. Armată

Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată în legătură cu dreptul la asistență medicală a cadrelor militare în rezervă, precum și în privința dificultăților întâmpinate de petenți în obținerea unor acte aflate în arhivele unor unități militare din subordinea Ministerului Administrației și Internelor.

Astfel, reprezentanții unor cadre militare în rezervă au solicitat instituției Avocatul Poporului să sesizeze Curtea Constituțională, susținând că dispozițiile art. 218 alin. (3) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, condiționează dreptul pensionarilor militari și al polițiștilor pensionați de a beneficia de asistență medicală gratuită de obligativitatea plății contribuției de asigurări sociale de sănătate, contrar reglementărilor din legile speciale, respectiv art. 26 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, modificată și completată și art. 38 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, modificată și completată, care prevăd gratuitatea asistenței medicale pentru aceste categorii, fără nici un fel de condiționare.

Referitor la aspectele sesizate, autorilor cererii li s-a comunicat că nu există temeiuri care să justifice sesizarea Curții Constituționale de către instituția Avocatul Poporului, întrucât legiuitorul poate să adopte măsuri legislative necesare în domeniul sanitar. În acest sens, Curtea Constituțională a reținut, prin Decizia nr. 298/2006, că legiuitorul este suveran în elaborarea politicii legislative în domeniul sanitar, putând așadar, față de evoluția relațiilor sociale, să adapteze măsurile legislative care se circumscriu acestui domeniu.

În contextul celor prezentate, voința legiuitorului a fost ca și aceste categorii de persoane să achite cotele de contribuție lunară la fondul asigurărilor sociale de sănătate, potrivit reglementărilor generale privind constituirea acestui fond. Astfel, fondul de asigurări de sănătate ce se virează la Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești se compune și din contribuția personalului militar și civil, în activitate și pensionat (art. 3 lit. b din Ordonanța Guvernului nr. 56/1998 privind înființarea, organizarea și funcționarea Casei Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești, modificată și completată). În plus, potrivit art. 213 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, din categoriile de persoane care

beneficiază de asistență medicală, fără plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, nu fac parte pensionarii militari și polițiștii pensionați.

În același timp, Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că sunt asigurați, cu plata contribuției din alte surse, pensionarii, pentru veniturile din pensii până la limita supusă impozitului pe venit (art. 213 alin. (2) lit. h din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare). De asemenea, contribuția datorată de pensionari se aplică numai la veniturile din pensiile care depășesc limita supusă impozitului pe venit și se calculează pentru diferența între cuantumul pensiei și această limită (art. 259 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare).

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr. 7713/2006. Eugen (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu cele trei cereri expediate U.M. 02405 Pitești, prin care solicita eliberarea unei adeverințe din care să rezulte perioada în care a urmat școala de ofițeri de infanterie. În acest sens, petentul menționa că nu a primit adeverința solicitată, U.M. 02405 Pitești înștiințându-l numai că se confruntă cu un număr mare de cereri, cu diverse solicitări, a căror rezolvare necesită studierea unui număr mare de documente, astfel încât răspunsurile către petenți nu pot fi expediate în termen legal, iar soluționarea cererilor se realizează în ordinea înregistrării lor.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, U.M. 02405 Pitești a comunicat că petentului i-a fost expediat certificatul solicitat, necesar pentru stabilirea vechimii în muncă. Totodată, ni s-a precizat că unitatea militară se confruntă cu dificultăți generate de numărul mare de cereri, motiv pentru care nu poate elibera răspunsurile către petenți în termenul legal, însă se depun eforturi și se fac demersuri în scopul eficientizării acestei activități.

II. Justiție

În privința art. 21 din Constituția României, privind accesul liber la justiție și a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în anul 2006 a fost înregistrat un număr de **204 de petiții**, reprezentând un procent de 3,18% din totalul de 6407 petiții înregistrate la instituția Avocatul Poporului. Petițiile au avut ca obiect: tergiversarea soluționării plângerilor penale de către organele de urmărire penală; declinarea competenței de soluționare a plângerilor penale între organele de urmărire penală; neinformarea persoanelor interesate, de către organele de urmărire penală, asupra stadiului soluționării plângerilor formulate; contestarea unor acte ale organelor de urmărire penală; refuzul instanțelor judecătorești de a elibera părților copii de pe hotărârile judecătorești; refuzul punerii în executare a hotărârilor judecătorești de către executorii judecătorești și de către autoritățile administrației publice; ridicarea unor excepții de neconstituționalitate.

De asemenea, o serie de petiții adresate instituției Avocatul Poporului s-au referit la tergiversarea soluționării cererilor de acordare ori de redobândire a cetățeniei

române de către Comisia pentru constatarea condițiilor de acordare a cetățeniei din cadrul Ministerului Justiției.

Totodată, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu cereri care nu au făcut obiectul său de activitate, spre exemplu: contestarea măsurilor dispuse de organele de urmărire penală; activitatea unor magistrați; contestarea unor hotărâri judecătorești, având ca obiect spre exemplu, litigiile dintre foștii proprietari și proprietarii care au cumpărat imobilele prin contracte de vânzare-cumpărare încheiate cu primăriile, în temeiul Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului; acordarea de consultații și asistență juridică; contestarea unor acte ale autorităților administrației publice, în cadrul proceselor aflate pe rolul instanțelor judecătorești.

Raportat la prevederile constituționale privind accesul liber la justiție, menționăm dispozițiile art. 18 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, potrivit căreia: „În cazul în care Avocatul Poporului constată că soluționarea cererii cu care a fost sesizat este de competența autorității judecătorești, el se poate adresa, după caz, ministrului justiției, Ministerului Public sau președintelui instanței de judecată, care sunt obligați să comunice măsurile luate”.

Rațiunea art. 18 din lege, respectiv posibilitatea sesizării autorităților publice susmenționate, constă în realizarea rolului Avocatului Poporului de apărător al drepturilor și libertăților cetățenești, în raport cu autoritatea judecătorească, în manieră democratică, prin analizarea aspectelor legate de administrarea instanțelor și parchetelor, fără a interveni însă în mod direct în activitatea de îndeplinire a justiției, asigurându-se astfel, independența justiției.

În funcție de prevederile articolului menționat mai sus, vom prezenta în continuare demersurile instituției Avocatul Poporului în privința cererilor care au avut ca obiect acte ale autorității judecătorești.

A. Ministerul Public

a) Tergiversarea soluționării plângerilor penale de către organele de urmărire penală

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr. 2116/2006. Marian (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu plângerile depuse la Parchetul de pe lângă Judecătoria Urziceni și la Parchetul de pe lângă Tribunalul Ialomița, la care susținea că nu a primit răspunsuri.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, Parchetul de pe lângă Tribunalul Ialomița ne-a informat că petentul a solicitat Parchetului de pe lângă Judecătoria Urziceni să efectueze cercetări față de un executor judecătoresc, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 246 C.pen. (abuz în serviciu contra intereselor persoanelor) și față de o altă persoană fizică, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de

art. 208 alin. (1) C.pen. (furt). Plângerea petentului, înregistrată la Parchetul de pe lângă Judecătoria Urziceni a fost repartizată Biroului Poliție Rurală din cadrul Poliției Municipiului Urziceni, fixându-se un termen de soluționare a acesteia. Deoarece petentul a sesizat Parchetul de pe lângă Tribunalul Ialomița, afirmând că cercetările sunt tergiversate în mod nejustificat, au fost efectuate verificări, ocazie cu care Parchetul de pe lângă Judecătoria Urziceni a constatat că plângerea petentului este întemeiată, întrucât nu se efectuase nici un act de cercetare, situație pentru care nu a existat nici o explicație plauzibilă din partea lucrătorului de poliție care instrumenta cauza. Față de cele constatate, în temeiul dispozițiilor art. 216 alin. (3) și art. 219 C.proc.pen., potrivit cărora, în exercitarea activității de supraveghere procurorul ia măsurile necesare sau dă dispoziții organelor de cercetare penală ca să ia asemenea măsuri, Parchetul de pe lângă Judecătoria Urziceni s-a adresat Poliției Municipiului Urziceni, pentru soluționarea cu celeritate a cauzei și a dispus să fie întreprinse măsuri de evitare a tergiversării nejustificate a cercetărilor.

b) Declinarea competenței de soluționare a plângerilor între organele de urmărire penală

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 1993/2006. Matei (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu dificultățile întâmpinate în privința înregistrării unei plângeri penale la organele de urmărire penală. În acest sens, petentul preciza că s-a prezentat la Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad, care a refuzat să-i înregistreze plângerea formulată, pe motiv că nu este de competența sa, ci a Parchetului de pe lângă Judecătoria Chișineu-Criș (județul Arad). Prezentându-se la Parchetul de pe lângă Judecătoria Chișineu-Criș, potrivit afirmațiilor petentului, i-a fost refuzată înregistrarea plângerii pe motiv că este de competența Parchetului de pe lângă Judecătoria Arad.

Referitor la cele sesizate de petent, instituția Avocatul Poporului s-a adresat Parchetului de pe lângă Tribunalul Arad, care ne-a comunicat că, în urma verificărilor efectuate a rezultat că la Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad, plângerea penală formulată de petent împotriva unui avocat a fost preluată de procurorul de serviciu și a fost notată în Registrul de audiențe. Plângerea penală a primit un număr unic și a fost repartizată spre soluționare unui procuror, însă ulterior, prin ordonanță s-a dispus declinarea competenței de soluționare în favoarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Chișineu-Criș. După declinarea competenței, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara a trimis Parchetului de pe lângă Judecătoria Arad o copie a plângerii formulate de petent, care a fost trimisă, de asemenea, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Chișineu-Criș spre competentă soluționare. Conform informațiilor primite de instituția Avocatul Poporului de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad, pentru soluționare, plângerea formulată de petent se afla la acea dată la Poliția orașului Chișineu-Criș, în vederea efectuării de cercetări, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor

prevăzute și pedepsite de art. 291 C.pen. (uz de fals) și art. 293 C.pen. (falsul privind identitatea).

Dosar nr. 7289/2006. Dan (nume fictiv) susținea că nu a primit nici un răspuns la sesizarea depusă la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București, prin care solicita informații cu privire la stadiul de soluționare a unui dosar penal, având ca obiect decesul fratelui său (Andrei).

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București ne-a informat că Parchetul de pe lângă Tribunalul București i-a transmis foaia de observație a victimei (Andrei), după care dosarul penal a fost transmis Direcției Generale de Poliție a Municipiului București – Serviciul Omoruri – Compartimentul Morți Suspecte, în vederea efectuării de cercetări cu privire la circumstanțele decesului. Sesizarea petentului depusă la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București (înregistrată în condica grefierului de serviciu) a fost trimisă Direcției Generale de Poliție a Municipiului București – Serviciul Omoruri – Compartimentul Morți Suspecte, pentru a fi avută în vedere la soluționarea cauzei aflate în lucru. Avându-se în vedere sesizarea petentului, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București a solicitat informații cu privire la situația dosarului de la Parchetul de pe lângă Tribunalul București, deoarece din cererea petentului rezulta că, în speță, s-a săvârșit infracțiunea de omor, iar în evidența Parchetului de pe lângă Tribunalul București se află deja înregistrat un dosar având acest obiect. Parchetul de pe lângă Tribunalul București a comunicat Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București că în două dosare penale se efectuau cercetări pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 183 C.pen. (lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte), victima fiind fratele petentului. Având în vedere aceste aspecte, „poziția” Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București a fost închisă, deoarece cauza a fost preluată de Parchetul de pe lângă Tribunalul București, competența materială aparținând acestui parchet, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 183 C.pen.

c) Neinformarea persoanelor interesate, de către organele de urmărire penală, asupra stadiului soluționării plângerilor formulate

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 4707/2006. Liviu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului susținând nu a primit răspunsuri la plângerile adresate Inspectoratului de Poliție al Județului Galați, prin care solicita atât informații referitoare la stadiul soluționării unui dosar penal din anul 2003, în legătură cu care Tribunalul Galați a dispus începerea urmăririi penale împotriva unei persoane și completarea dosarului în limită de timp rezonabilă, cât și informații referitoare la stadiul soluționării unui dosar penal din anul 2004.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, Inspectoratul de Poliție al Județului Galați ne-a comunicat că cele două dosare penale erau în lucru la Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați. În privința stadiului de soluționare a celor două dosare penale, conform informațiilor transmise instituției Avocatul Poporului de

Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați, dosarul din anul 2003 a fost soluționat în luna iulie 2006, prin ordonanță de scoatere de sub urmărire penală, iar dosarul din anul 2004 a fost soluționat în luna octombrie 2006, prin rezoluție de neîncepere a urmăririi penale.

Dosar nr. 3033/2006. Cornel (nume fictiv) susținea că nu a primit nici un răspuns de la Parchetul de pe lângă Tribunalul București, în legătură cu plângerea formulată împotriva unei societăți comerciale, organizatoare a unui concurs cu premii, prin intermediul unei reviste. Instituția Avocatul Poporului s-a adresat Parchetului de pe lângă Tribunalul București, care ne-a informat că plângerea petentului a fost înregistrată la acest parchet și trimisă la Direcția Generală de Poliție a Municipiului București - Serviciul de Investigare a Fraudelor, pentru a fi efectuate cercetări sub aspectul săvârșirii de către reprezentanții societății comerciale a infracțiunii prevăzută de art. 215 C.pen. (înșelăciune), urmând ca la definitivarea cercetărilor petiționarul să fie încunoștiințat despre soluția adoptată.

d) Contestarea unor acte premergătoare efectuate de organele de urmărire penală

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr.166/2006. Mihai (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu unele aspecte, considerate de acesta nelegale, ale cercetărilor (actelor premergătoare urmăririi penale), efectuate într-un dosar penal de către Departamentul Național Anticorupție (fost Parchet Național Anticorupție) - Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

De asemenea, petentul relatează că, la solicitarea de studiere a dosarului în care se efectuau cercetări premergătoare, fostul Parchet Național Anticorupție - Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție i-a comunicat faptul că în acea fază, a actelor premergătoare începerii urmăririi penale, cererea sa nu a fost admisă. În privința plângerilor petentului, referitoare la modul în care se efectuează cercetările penale, fostul Parchet Național Anticorupție i-a precizat că cercetarea penală este în fază incipientă, nefiind încheiat procesul-verbal de constatare a efectuării actelor premergătoare, motiv pentru care era prematur a contesta activitatea de investigare desfășurată de procurorii și poliția judiciară ai fostului Parchet Național Anticorupție. În plus, făcând referire la Deciziile nr. 141/1999 și nr. 124/2001 ale Curții Constituționale, i s-a menționat petentului că efectuarea de către organele de urmărire penală a unor acte premergătoare, anterior începerii urmăririi penale, în vederea strângerii datelor necesare declanșării procesului penal, nu reprezintă momentul începerii procesului penal și se efectuează tocmai pentru a se constata dacă sunt sau nu temeiuri pentru începerea procesului penal. Astfel că, până la încheierea procesului-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare, dreptul la

apărare al învinuitului nu poate fi considerat ca fiind încălcat pentru că acesta are posibilitatea de a-l combate cu un alt mijloc de probă.

Totodată, petentul susținea că a fost citat la fostul Parchet Național Anticorupție, ocazie cu care s-a prezentat împreună cu avocații săi, însă procurorul nu a putut să justifice citarea sa, necunoscând motivul pentru care procurorul ierarhic superior, respectiv Șeful Secției de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție dispusese această măsură. În plus, petentul susținea că i s-a prezentat un proces-verbal redactat în care se menționa că refuza să dea declarație, fapt contestat de petent. La protestele avocaților, i-au fost puse la dispoziție coli și i s-au prezentat „succint și confuz” câteva aspecte în legătură cu care urmau a se efectua acte premergătoare.

În același timp, petentul considera, că se încălcau prevederile art. 16 alin.(1) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Departamentul Național Anticorupție (fost Parchet Național Anticorupție), cu modificările și completările ulterioare, în privința motivelor temeinice pentru efectuarea actelor de cercetare și a termenului efectuării acestora, care depășise 30 de zile.

Față de aspectele sesizate de petent, referitoare la actele și faptele fostului Departament Național Anticorupție - Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, în temeiul art. 18 din Legea nr. 35/1997, republicată, instituția Avocatul Poporului a considerat oportun să transmită cererea petentului spre competență soluționare Ministerului Public - Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

B. Ministerul Justiției

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 811/2006. Andrei (nume fictiv) a solicitat intervenția instituției Avocatul Poporului la Ministerul Justiției, în vederea obținerii unui răspuns în privința cererii adresate acestei autorități publice în luna decembrie a anului 2005.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, Direcția pentru relații cu publicul și evidența organizațiilor neguvernamentale din cadrul Ministerului Justiției ne-a transmis că petentului i-a fost comunicat răspunsul, în luna ianuarie 2006, precizându-se, totodată, că întârzierea expedierii acestuia a fost determinată de volumul foarte mare de lucrări în perioada lunii decembrie 2005 și urmare a zilelor de sărbători legale.

Dosar nr. 8437/2006. Alina (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că, în pofida mai multor demersuri întreprinse, Ministerul Justiției nu a soluționat până la acea dată cererea formulată în anul 2004, prin care solicita redobândirea cetățeniei române. Totodată, petenta afirma că nu a primit răspuns la sesizările privind obținerea de informații referitoare la stadiul de soluționare a acestei cereri. În acest context, petenta menționa că metodele de lucru pentru soluționarea cererilor de acordare/redobândire a cetățeniei sunt incorecte, dat fiind că de la data depunerii cererii (anul 2004), până la data publicării acesteia în Monitorul Oficial, au

trecut doi ani, iar pe site-ul Ministerului Justiției existau cereri ale unor persoane care au solicitat acordarea cetățeniei în anul 2006, iar după 2-4 luni cererile acestora fuseseră deja publicate în Monitorul Oficial.

Urmare a demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului, Serviciul Cetățenie din cadrul Ministerului Justiției ne-a comunicat că, în evidențele sale sunt înregistrate un număr foarte mare de cereri, iar Comisia pentru constatarea condițiilor de acordare a cetățeniei examina la acea dată cererile depuse în luna septembrie 2002. Cererea petentei de redobândire a cetățeniei române fusese transmisă, în extras, spre publicare în Monitorul Oficial, Partea a III-a, conform prevederilor art. 14 din Legea nr. 21/1991 a cetățeniei române, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, se preciza că petiționarului i s-a comunicat stadiul de soluționare a cererii și i s-a solicitat să depună anumite acte, care să justifice urgentarea soluționării acesteia cu prioritate.

Dosar nr. 171/2006. Ana (nume fictiv) a sesizat Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului în legătură cu tergiversarea soluționării de către Comisia pentru constatarea condițiilor de acordare a cetățeniei din cadrul Ministerului Justiției, a cererii sale prin care a solicitat acordarea cetățeniei române. Petenta ne-a precizat că cererea sa nu fusese publicată până la acea dată, deși în Monitorul Oficial al României fuseseră publicate cereri pentru acordarea cetățeniei române purtând număr de dosar ulterior celui sub care a fost înregistrată cererea sa. Urmare a demersurilor întreprinse de Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului, Serviciul Cetățenie din cadrul Ministerului Justiției ne-a adus la cunoștință că cererea petentei a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea a III-a, urmând a fi analizată de Comisia pentru constatarea condițiilor de acordare a cetățeniei.

Față de cele expuse, menționăm că procedura de acordare ori redobândire a cetățeniei, prevăzută de Legea nr. 21/1991 a cetățeniei române, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede numai termenul de 30 de zile, calculat de la data publicării în Monitorul Oficial a extrasului cererii, după care comisia examinează cererea. Conform actului normativ menționat, comisia întocmește un raport, în care se menționează dacă sunt sau nu întrunite condițiile legale pentru acordarea cetățeniei, care se înaintează ministrului justiției, urmând ca acesta să prezinte Guvernului un proiect de hotărâre pentru acordarea ori redobândirea cetățeniei.

C. Instanțele judecătorești

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 2857/2006. Ovidiu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că nu a primit răspuns la cererea înregistrată la Judecătoria Suceava în luna ianuarie 2006, prin care solicita comunicarea deciziei civile pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, în dosarul în care a fost parte, ce se afla la dosarul instanței de fond, în speță Judecătoria Suceava.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului, Judecătoria Suceava ne-a adus la cunoștință că petentului i-a fost comunicată copia deciziei civile solicitate, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția civilă și de proprietate intelectuală.

Dosar nr. 6572/2006. Grigore (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că Tribunalul București - Secția a V-a civilă nu i-a răspuns la petiția prin care a solicitat comunicarea sentinței civile pronunțate în cauza sa.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, Tribunalul București ne-a informat că hotărârea judecătorească solicitată i-a fost adusă la cunoștință petentului, dovada de comunicare a hotărârii purtând semnătura de primire a acestuia.

➤ În contextul art. 21 din Constituție privind **accesul liber la justiție**, Avocatul Poporului a fost sesizat în legătură cu nepunerea în executare a unor hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, investite cu formulă executorie, concretizată fie în refuzul unor executori judecătorești de a efectua acte de executare în baza unei hotărâri judecătorești, fie în refuzul unor autorități ale administrației publice de a pune în executare hotărârile judecătorești. Cererile petenților au vizat atât litigii de drept privat, cât și litigii de drept public, în care executorii judecătorești, respectiv autoritățile administrației publice au refuzat ori au tergiversat abuziv punerea în executare a hotărârilor judecătorești, aspect ce a relevat existența unor disfuncționalități ale mecanismului creat pentru ducerea la îndeplinire a etapei finale a actului de justiție – **executarea**.

Din examinarea petițiilor primite de la persoanele fizice, s-au distins două situații:

1. Neexecutarea hotărârilor judecătorești din cauza refuzului executorilor judecătorești de a efectua executarea silită în temeiul unor hotărâri judecătorești rămase definitive sau care au dobândit caracter irevocabil și au fost investite cu formulă executorie

Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de persoane fizice, care își exprimau nemulțumirea față de refuzul sau amânarea de către executorii judecătorești a punerii în executare a unor hotărâri judecătorești și, totodată, solicitau informații referitoare la autoritățile cu atribuții de control al activității executorilor judecătorești.

Ca fază a procesului civil, în care, după obținerea unei hotărâri judecătorești favorabile, creditorul își poate realiza în mod efectiv drepturile statornicite într-un titlu executoriu, prin constrângerea patrimonială a debitorului, executarea silită are natura unei activități jurisdicționale. Executarea silită nu poate fi considerată ca o instituție distinctă de acțiunea civilă, în mod contrar ar însemna a lipsi acțiunea civilă de elementul constrângerii, necesar realizării efective a dreptului recunoscut în cauză. Activitatea desfășurată de organele de executare silită nu poate fi totuși identificată, în toate detaliile sale, cu activitatea de judecată. Actele îndeplinite în cursul executării silite, prin specificul lor, se apropie de natura actelor administrative.

În sistemul nostru judiciar, principalele organe de executare silită sunt executorii judecătorești, a căror activitate este reglementată prin Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, modificată și completată, care realizează executarea silită a dispozițiilor cu caracter civil din titlurile executorii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu dispozițiile art. 373 alin. (1) din Codul de procedură civilă, „Hotărârile judecătorești și celelalte titluri executorii se execută de executorul judecătoresc din circumscripția judecătorei în care urmează să se efectueze executarea ori, în cazul urmăririi bunurilor, de către executorul judecătoresc din circumscripția judecătorei în care se află acestea”.

În vederea soluționării cererilor având ca obiect refuzul executorilor judecătorești de a efectua acte de executare în temeiul unor hotărâri judecătorești investite cu formulă executorie, petenții au fost informați că au posibilitatea de a sesiza, în nume personal și direct, autoritățile și organismele cu atribuții de control a activității executorilor judecătorești, respectiv Ministerul Justiției care, potrivit prevederilor art. 4 din Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, modificată și completată, coordonează și controlează activitatea executorilor judecătorești sau Colegiul director al Camerei executorilor judecătorești, care, în conformitate cu dispozițiile art. 45 alin. (1) din același act normativ, exercită acțiunea disciplinară a executorului judecătoresc.

2. Neexecutarea hotărârilor judecătorești datorită refuzului autorităților administrației publice de a îndeplini obligația stabilită în hotărârea judecătorească

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, executarea unei hotărâri judecătorești, pronunțată de orice jurisdicție, este considerată ca făcând parte integrantă din proces, în sensul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Protecția efectivă a justițiabilului și restabilirea legalității implică obligația pentru administrația statului de a se conforma unei hotărâri pronunțate. În această privință, administrația publică constituie un element al statului de drept și interesul său se identifică cu acela al unei bune administrări a justiției. Dacă administrația refuză sau omite să execute o hotărâre judecătorească sau întârzie să o facă, garanțiile prevăzute art. 6 din Convenție, de care a beneficiat justițiabilul în timpul fazei judiciare a procesului își pierd rațiunea de a fi.

În materie administrativă, instituția executării hotărârilor judecătorești este reglementată în art. 23 și art. 24 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările ulterioare, și are un caracter general pentru toate categoriile de litigii de contencios administrativ, atât pentru cele care vizează acte unilaterale, cât și pentru litigiile care au ca obiect contracte administrative.

Potrivit art. 24 din Legea nr. 554/2004, „(1) Dacă în urma admiterii acțiunii autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un certificat, o adeverință sau orice alt înscris, executarea hotărârii definitive și irevocabile se va face în termenul prevăzut în cuprinsul ei, iar în

lipsa unui astfel de termen, în cel mult 30 de zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii.

(2) În cazul în care termenul nu este respectat, se va aplica conducătorului autorității publice sau, după caz, persoanei obligate o amendă de 20 % din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, iar reclamantul are dreptul la despăgubiri pentru întârziere.

(3) Neexecutarea sau nerespectarea hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile pronunțate de instanța de contencios administrativ și după aplicarea amenzii prevăzute la alin. (2) constituie **infracțiune** și se sancționează cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă”.

a) În contextul prevederilor art. 21 și ale art. 44 din Constituția României, privind accesul liber la justiție și dreptul de proprietate privată, Avocatul Poporului a fost sesizat de către persoane fizice, creditoare ale unor **obligații de plată** stabilite prin titluri executorii în sarcina unor autorități publice, în legătură cu dificultățile întâmpinate în procesul de executare silită al acestora, din cauza reglementărilor limitative impuse de Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor stabilite prin titluri executorii, cu completările ulterioare.

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr. 2982/2006. Petre (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului cu privire la neexecutarea de către Primăria comunei Iablanița, județul Caraș-Severin, a sentinței civile pronunțată de Judecătoria Caransebeș, sentință rămasă definitivă și irevocabilă și investită cu formulă executorie. Prin sentința civilă menționată, Consiliul Local și primarul comunei Iablanița au fost obligați la plata unor cheltuieli de remediere a imobilului aflat în proprietatea petentului, precum și la plata cheltuielilor de judecată. Pentru a asigura punerea în executare a acestei sentințe, biroul executorului judecătoresc a depus și a înregistrat la Consiliul Local Iablanița, dosarul de executare constituit în vederea recuperării acestui debit. Totodată, petentul susținea că a solicitat în repetate rânduri ca președintele Consiliului Local Iablanița și primarul comunei Iablanița, în calitate a acestora de ordonatori de credite, să dispună măsurile ce se impun, pentru asigurarea în bugetul propriu a creditului necesar pentru efectuarea plății sumei stabilite prin sentința civilă, în aplicarea dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii.

Urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, petentul a fost informat cu privire la virarea sumei în contul acestuia pentru efectuarea plății sumelor datorate.

Față de aceste aspecte menționăm că, în materia executării, există anumite reglementări derogatorii de la dreptul comun concretizate de prevederile Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, aprobată cu completări prin Legea nr. 288/2002. Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 3 din acest act normativ, „În procesul executării silite a sumelor datorate de către instituțiile publice în baza unor titluri executorii,

trezoreria statului poate efectua numai operațiuni privind plăți dispuse de către ordonatorii de credite, în limita creditelor bugetare și a destinațiilor aprobate potrivit legii.”

Dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 22/2002, aprobată cu completări prin Legea nr. 288/2002, au făcut obiectul unor excepții de neconstituționalitate. Curtea Constituțională s-a pronunțat constant în sensul respingerii excepțiilor de neconstituționalitate invocate, motivându-se că prin Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 s-au reglementat condițiile în care se realizează executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, cu respectarea principiilor prevăzute în Constituția României și în Legea nr. 500/2002 a finanțelor publice (Deciziile nr. 444/2003, nr. 48/2004 și 529/2005).

În jurisprudența Curții, s-a reținut că Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 are ca finalitate protecția patrimoniului instituțiilor publice, ca o premisă indispensabilă a derulării activității lor în condiții optime și, prin aceasta, a îndeplinirii atribuțiilor ce le revin ca parte integrantă a mecanismului statului. De asemenea, Curtea a constatat că ar fi disproporționat și inechitabil a recunoaște creditorilor instituțiilor publice dreptul de a-și valorifica creanțele împotriva acestora în condițiile dreptului comun, cu consecința perturbării grave a activității care constituie însăși rațiunea de a fi a unor astfel de instituții.

Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 nu împiedică executarea silită a obligațiilor de plată a instituțiilor publice, ci, dimpotrivă, face posibilă această executare, prin stabilirea în sarcina ordonatorilor de credite a obligației de a lua toate măsurile ce se impun, inclusiv virări de credite bugetare, pentru efectuarea plății sumelor stabilite prin titluri executorii. Totuși, actul normativ instituie anumite limite ale executării, în sensul că executarea nu se poate face asupra oricăror resurse financiare ale instituțiilor publice, ci numai asupra acelor alocate special de la buget în acest scop. Includerea sumelor stabilite prin titluri executorii în bugetul de venituri și cheltuieli al instituției publice rămâne la discreția ordonatorului principal de credite bugetare, acesta fiind singurul abilitat să dispună efectuarea plății către trezorerie. Curtea Constituțională a subliniat că această limitare nu înfrânge regula accesului liber la justiție sau dreptul la un proces echitabil. Instituirea unor anumite restricții în valorificarea drepturilor creditorului, impuse de rațiuni evidente - găsirea resurselor necesare pentru executarea obligațiilor, cu respectarea exigențelor impuse de constituirea și executarea bugetului -, nu înseamnă negarea posibilității acestuia de a-și realiza creanța.

În ceea ce privește inegalitatea între instituțiile statului și particulari în reglementarea regimului executării silit asupra fondurilor bănești, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului este în sensul înlăturării diferențelor de regim juridic între aceste 2 categorii, mergând chiar până acolo încât să considere că titlurile executorii împotriva autorităților statului, încorporând garanția imparțialității și independenței actului de justiție, ar trebui executate din oficiu.

b) în contextul prevederilor art. 21 și ale art. 47 din Constituția României, privind accesul liber la justiție, respectiv dreptul la un nivel de trai decent, Avocatul

Poporului a fost sesizat cu privire la refuzul caselor de pensii de a pune în executare hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr. 7414/2006. Irina (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului solicitând intervenția la Casa Locală de Pensii a Sectorului 3 București, pentru executarea unei hotărâri judecătorești, potrivit căreia această autoritate publică era obligată să anuleze decizia de pensionare emisă petentei și să procedeze la emiterea unei alte decizii de pensionare. Totodată, petenta menționa că, deși depusese la Casa Locală de Pensii a Sectorului 3 București o copie de pe sentința civilă, nu fusese emisă o altă decizie de pensionare.

Urmare a demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului, Casa Locală de Pensii a Sectorului 3 București ne-a informat că cererea petentei a fost soluționată, prin emiterea unei noi decizii.

D. Consiliul Superior al Magistraturii

În calitate de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii a fost sesizat de către instituția Avocatul Poporului, în legătură cu unele cereri formulate de petenți, referitoare la actele unor procurori.

De lege ferenda, se impune o viitoare revedere a Legii nr. 35/1997, prin introducerea unui text privind posibilitatea sesizării de către instituția Avocatul Poporului a Consiliului Superior al Magistraturii.

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr. 8383/2006. Horia (nume fictiv) își exprima nemulțumirea față de faptul că, în pofida sesizărilor adresate Parchetului de pe lângă Tribunalul București în anii 2003, 2005 și 2006, această autoritate publică nu a pronunțat o soluție în legătură cu cauza repartizată în anul 2003 de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, având ca obiect verificarea unei posibile circulații printr-o bancă a unor fluxuri financiare provenite din spălare de bani. În acest sens, petentul a anexat adresa din anul 2003, prin care fostul Parchet de pe lângă Curtea Supremă de Justiție l-a informat că plângerea sa a fost transmisă Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, precum și adresa prin care Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București l-a înștiințat că plângerea sa a fost trimisă spre competență examinare și soluționare Parchetului de pe lângă Tribunalul București.

Față de cele sesizate, instituția Avocatul Poporului a transmis Consiliului Superior al Magistraturii, cererea petentului, spre competență soluționare.

III. Poliție

Principalele aspecte supuse atenției instituției Avocatul Poporului în anul 2006 privind poliția s-au referit la: concursul de admitere în școli de poliție; activitatea

poliției ca organ de cercetare penală; activitatea serviciilor publice comunitare, regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 7027/2006. Iulian (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului afirmând că se considera vătămat în drepturile sale de Școala de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr” Câmpina din cadrul Inspectoratului General al Poliției, susținând că a fost exmatriculat în mod nejustificat. În acest sens, petentul menționa că Inspectoratul General de Poliție din cadrul Ministerului Administrației și Internelor i-a adus la cunoștință că a fost exmatriculat, deoarece în perioada întocmirii dosarului de personal nu îndeplinea condițiile de a deveni polițist în cadrul Ministerului Administrației și Internelor. Din actele anexate de petent rezulta că, Parchetul de pe lângă Tribunalul Vâlcea a dispus în cazul său scoaterea de sub urmărire penală și aplicarea unei amenzi administrative pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 14 din Decretul nr. 466/1979 privind regimul produselor și substanțelor toxice, în vigoare la acea dată, raportat la art. 312 alin. (1) C.pen. (trafic de stupefiante).

Pentru clarificarea aspectelor prezentate de petent, instituția Avocatul Poporului s-a adresat Școlii de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr” Câmpina, care ne-a comunicat că motivul eliminării elevului de la cursuri (fără suportarea cheltuielilor de școlarizare) a fost acela că pe parcursul întocmirii dosarului personal s-a constatat că acesta nu îndeplinea condițiile pentru a deveni polițist al Ministerului Administrației și Internelor. Petentul a fost selecționat pentru a participa la concursul de admitere, aducându-i-se la cunoștință condițiile de recrutare, de selecționare și de participare la concursul de admitere, fiind de acord cu acestea printr-o declarație datată și semnată.

Din verificările efectuate s-a constatat că, la data declarației, petentul se afla în curs de urmărire penală, neîndeplinind astfel condițiile prevăzute de art. 10 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului. Potrivit prevederilor legale menționate, la concursul de admitere în instituțiile de învățământ ale Ministerului Administrației și Internelor are acces orice persoană, indiferent de rasă, naționalitate, sex, religie, avere sau origine socială, care îndeplinește pe lângă condițiile generale prevăzute pentru funcționarii publici și unele condiții speciale, respectiv: să nu aibă antecedente penale sau să nu fie în curs de urmărire penală ori de judecată pentru săvârșirea de infracțiuni; să aibă un comportament corespunzător cerințelor de conduită admise și practicate în societate. Măsura exmatriculării a fost aprobată de inspectorul general al Poliției Române și pusă în aplicare prin dispoziția directorului școlii, fiindu-i comunicată în scris petentului, care a luat la cunoștință prin semnătură.

Dosar nr. 1140/2006. Emil (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu dificultățile întâmpinate în radierea autoturismului proprietate personală.

Urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, am fost informați că petentul nu a depus toate actele necesare efectuării operațiunii de radiere a autoturismului, prevăzute de art. 47 și 48 din Hotărârea Guvernului nr. 85/2003 pentru

aprobarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/2002 privind circulația pe drumurile publice, în vigoare la acea dată.

În plus, ni s-a precizat că, dacă petentul se considera nedreptățit se putea adresa Serviciului Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor în zilele de audiență, pentru soluționarea problemei și luarea măsurilor ce se impun.

Dosar nr.1186/2006. Mihăiță (nume fictiv) s-a adresat instituției Avocatul Poporului susținând că nu a primit răspunsuri la petițiile adresate Secției 4 de Poliție a Municipiului București, Direcției Generale de Poliție a Municipiului București și Serviciului de Investigare a Fraudelor din cadrul Poliției Sectorului 1 București, referitoare la executarea unor lucrări de construcție de către o persoană fizică, fără autorizație de construcție.

Urmare a intervențiilor instituției Avocatul Poporului, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București și Inspectoratul General al Poliției Române ne-au comunicat că plângerile formulate de petent au fost remise spre verificare Secției 4 de Poliție București, de fiecare dată petentului fiindu-i comunicat un răspuns scris privind rezultatul verificărilor. Pentru deficiențele constatate în soluționarea petițiilor adresate de petent, față de polițistul care le-a avut în instrumentare, au fost dispuse măsuri în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare. În legătură cu efectuarea ilegală a unor lucrări de construcție, petentului i s-a adus la cunoștință, în scris, că pentru rezolvarea acestui aspect trebuie să se adreseze Primăriei Sectorului 1 București - Serviciul disciplină în construcții și Judecătoria Sectorului 1 București, dacă au rezultat daune materiale.

Dosar nr. 4951/2005. Marin (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului susținând că nu a primit răspuns la cererea adresată Inspectoratului de Poliție al Județului Vaslui, prin care reclama dispariția de la domiciliu a soției.

Urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, Inspectoratul de Poliție al Județului Vaslui ne-a comunicat faptul că întârzierea comunicării răspunsului către petent s-a datorat complexității activităților specifice în cazul dispariției de persoane. Totodată, ni s-a precizat că lucrătorul de poliție a fost atenționat cu privire la respectarea termenului de soluționare a petiției, precum și de comunicare a răspunsului către petent.

Dosar nr. 5394/2006. Jean (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu demersurile întreprinse la Secția 21 de Poliție București și la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6 București, pentru a afla informații referitoare la plângerea privind agresiunea fizică a fiului, respectiv numărul de înregistrare și stadiul de soluționare a plângerii.

Urmare a demersului instituției Avocatul Poporului, Secția 21 de Poliție București ne-a comunicat că petentul a fost informat atât în privința numărului de înregistrare, cât și în privința faptului că plângerea se afla la acea dată la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 6 București, pentru a dispune. Totodată, ni s-a precizat că fiul petentului a depus o altă plângere la Parchetul de pe lângă Judecătoria

Sectorului 6 București, care a fost transmisă Parchetului de pe lângă Tribunalul București. Această plângere a fost primită spre soluționare de Secția 21 de Poliție a Municipiului București, în privința sa efectuându-se cercetări, ce urmau a fi aduse la cunoștința petentului.

Dosar nr.7085/2006 – Maria (nume fictiv) a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului pentru a afla informații referitoare la stadiul de soluționare a unei plângeri depuse la Inspectoratul General al Poliției, trimisă spre soluționare Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, având ca obiect furtul a cărui victimă a fost împreună cu soțul său.

Urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București ne-a informat că, după finalizarea cercetărilor, lucrarea penală înregistrată la Secția 16 de Poliție București a fost înaintată Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București, cu propunerea de neîncepere a urmăririi penale, propunere confirmată prin rezoluție de către procuror. Conform informațiilor transmise de Direcția Generală de Poliție a Municipiului București, din verificări s-a stabilit că soțul petentei a fost informat în scris despre rezultatul verificărilor de către Poliția Sectorului 4 București, iar cu ocazia prezentării la Direcția Generală de Poliție a Municipiului București petentei i s-a înmănat o copie de pe răspunsul formulat, semnând pentru primirea lui.

IV. Penitenciare

În anul 2006, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de persoane aflate în executarea pedepselor privative de libertate, în legătură cu: nemulțumiri față de cuantumul pedepselor; acordarea de consultații juridice; transferuri din străinătate pentru executarea pedepsei în România; întocmirea de către penitenciare a dosarelor pentru prezentarea la comisiile de evaluare a persoanelor cu handicap pentru adulți; dreptul la ocrotirea sănătății.

Anul 2006 a fost marcat de intrarea în vigoare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, prin care a fost abrogată atât Legea nr. 23/1969 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, cât și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 56/2003 privind unele drepturi ale persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate. Printre cele mai importante prevederi ale acestei legi, menționăm pe aceea privind desfășurarea executării pedepsei sub supravegherea, controlul și autoritatea judecătorului delegat, care asigură legalitatea executării pedepsei.

Astfel, potrivit art. 38 din Legea nr. 275/2006, împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor, luate de către administrația penitenciarului, persoanele condamnate la pedepse privative de libertate pot face plângere la judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate, în termen de 10 zile de la data când au luat cunoștința de măsura aplicată. Judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate soluționează plângerea, prin încheiere motivată, în termen de 10 zile de la primirea acesteia și pronunță soluția, fie de admitere a plângerii (dispunând

anularea, revocarea sau modificarea măsurii luate de către administrația penitenciarului), fie respingerea plângerii dacă este nefondată, comunicând încheierea către persoana condamnată în termen de 2 zile de la data pronunțării acesteia. Împotriva încheierii judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate, persoana condamnată poate introduce contestație la judecătoria în a cărei circumscripție se află penitenciarul, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 78/2006. Raluca (nume fictiv) a sesizat Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului în legătură cu încălcarea dreptului la ocrotirea sănătății, prevăzut de art. 34 din Constituție și a Regulamentului de ordine interioară a Penitenciarului cu regim de maximă siguranță Codlea. În acest sens, petenta a relatat că deținutele fumează în cameră, astfel încât ea este obligată să inhaleze fumul în mod pasiv.

Urmare a demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului, Penitenciarul cu regim de maximă siguranță Codlea ne-a informat că solicitarea petentei va fi soluționată în sensul punerii în practică a Deciziei nr. 436/2006 a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, referitoare la prevenirea extinderii consumului produselor de tutun și limitării efectelor dăunătoare ale acestuia, fiind în curs de întocmire și un Plan de măsuri având ca obiect cele precizate.

Astfel, conform deciziei menționate, în toate unitățile penitenciare urmau a fi luate măsuri de stabilire, amenajare, delimitare și marcarea a locurilor pentru fumat, accesibile deținuților. De asemenea, în raport cu numărul deținuților și a spațiilor repartizate fiecărei categorii penale, urmau a fi înființate camere pentru deținuții nefumători, iar la repartizarea deținuților pe camere urma să se țină cont, pe cât posibil, și de opțiunea liber exprimată a acestora de fumător - nefumător.

Dosar nr. 3399/2006. Marian (nume fictiv), deținut în Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova, ne-a sesizat în legătură cu nemulțumirile sale față de tratamentul medical de care beneficia în penitenciar și în legătură cu încadrarea sa ca deținut cu grad sporit de pericolozitate. Astfel, petentul susținea că:

a) recomandările medicilor specialiști, cuprinse în raportul de expertiză medico-legală, nu erau respectate în Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București-Rahova. Potrivit concluziilor Raportului de expertiză medico-legală, deținutului i s-au făcut mai multe recomandări medicale, printre care: consult și tratament neurochirurgical; continuarea tratamentului psihiatric prescris de medicul curant; tratament cu Millgama și Thiogamma; kinetoterapie; regim alimentar fără grăsimi, dulciuri; recuperare motorie dacă este posibil în condițiile de detenție; urmărire neurologică.

b) în data de 10 februarie 2006, comisia din penitenciar l-a încadrat pe petent în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate, Marian susținând că a fost întocmit un proces-verbal care nu avea un număr de înregistrare sau o ștampilă a

unității, iar în urma acestei măsuri nu mai putea beneficia de o serie de drepturi. Contestând această măsură, deținutul a anexat copii de pe două caracterizări favorabile formulate de Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova în anii 2004 și 2006.

Referitor la aspectele relatate de petent, instituția Avocatul Poporului a sesizat Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova și Administrația Națională a Penitenciarelor, care ne-au comunicat următoarele:

1. referitor la tratamentul medical, Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova ne-a transmis un referat medical, potrivit căruia deținutul a primit pe rețete compensate, tratamentul medical. Deoarece în adresa transmisă de Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova nu s-a făcut referire la tratamentul psihiatric, deși potrivit raportului comisiei de expertiză medico-legală se recomanda „continuarea tratamentului psihiatric prescris de medicul curant” și nici dacă se urmează recomandările comisiei de expertiză medico-legală privind: consult și tratament neurochirurgical; kinetoterapie; consult și urmărire neurologică; recuperare motorie; regim alimentar, instituția Avocatul Poporului s-a adresat Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Conform informațiilor transmise de Administrația Națională a Penitenciarelor, deținutul a fost prezentat pentru examene de specialitate de psihiatrie, neurochirurgie, neurologie, ecografie, rezonanță magnetică nucleară și electromiografie, în rețeaua sanitară a Ministerului Sănătății Publice. În același timp, se preciza că deținutul a fost dispensarizat pentru afecțiunea psihică, pentru care i-a fost acordat tratamentul recomandat de către medicii specialiști, cu excepția lunii iunie 2006. În această lună, din cauza alocării unor fonduri insuficiente farmaciei unității, au existat disfuncționalități în aprovizionarea cu medicamente pentru afecțiuni psihiatrice, însă situația s-a remediat în luna iulie 2006, când au fost onorate toate rețetele compensate.

Totodată, deținutul a primit tratamentul recomandat de către medicii neurologi și neurochirurghi, medicamentele fiind eliberate pe rețete compensate sau din farmacia unității. Pentru afecțiunea hepatică a primit tratament hepatoprotector, coleretic și regim alimentar, iar pentru afecțiunea vertebro-medulară a primit tratament antiinflamator nesteroidian. Pentru kinetoterapie s-a făcut programare de internare în Penitenciarul Spital Colibași, dar deținutul a refuzat asistența medicală recomandată.

2. referitor la încadrarea în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate, Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova ne-a comunicat că deținutul a fost clasificat, în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate la data de 19 iunie 2004, de către comisia constituită în cadrul Penitenciarului Spital București, în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 383/2003 al directorului general al fostei Direcții Generale a Penitenciarelor, referitor la Metodologia privind deținuții cu grad sporit de pericolozitate.

La data la care făcea referire petentul, respectiv 10 februarie 2006, Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova a menținut încadrarea condamnatului în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate, în baza

dispozițiilor art. 1 alin. (6) din Decizia nr. 379/2005 a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, iar la data de 5 mai 2006, aceeași comisie a procedat la declasificarea deținutului din categoria celor cu grad sporit de pericolozitate.

În privința informațiilor primite de la Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova, am considerat oportun să ne adresăm Administrației Naționale a Penitenciarelor, deoarece:

a) conform actelor transmise de Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova, respectiv procesul-verbal din 5 mai 2006 al comisiei din cadrul Penitenciarului cu regim de maximă siguranță București - Rahova, deținutul „a fost clasificat în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate, conform procesului-verbal din 2 august 2004”, or Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova ne comunicase că deținutul a fost clasificat, în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate, la data de 19 iulie 2004;

b) deși Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova ne-a precizat că pentru susținerea informațiilor transmise ne-a expediat o copie a Procesului-verbal încheiat, la data de 19 iulie 2004, de Comisia de clasificare a deținuților în categoria celor cu grad sporit de pericolozitate, în fapt acesta nu ne-a fost pus la dispoziție, fiind anexat, în schimb, un alt proces-verbal, respectiv procesul-verbal din 16 noiembrie 2005 (încheiat de Penitenciarul cu regim de maximă-siguranță București - Rahova, privind menținerea condamnatului în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate);

c) procesele-verbale din 16 noiembrie 2005 și din 14 februarie 2006 (cel la care făcea referire deținutul), întocmite de comisiile de clasificare a deținuților în categoria celor cu grad sporit de pericolozitate din cadrul Penitenciarului cu regim de maximă siguranță București - Rahova aveau numere de înregistrare, dar nu purtau ștampila unității penitenciare, în timp ce procesul-verbal din 5 mai 2006, întocmit de Comisia de clasificare a deținuților în categoria celor cu grad sporit de pericolozitate din cadrul Penitenciarului cu regim de maximă siguranță București - Rahova era ștampilat;

Totodată am solicitat informații referitoare la înștiințarea condamnaților în privința clasificării lor ca deținuți cu grad sporit de pericolozitate, precum și a posibilității contestării unei astfel de încadrări, în condițiile în care deținutul făcea referire la două caracterizări favorabile formulate de Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București - Rahova, în anii 2004 și 2006.

Față de cele solicitate, Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a comunicat că, la data de 19 iulie 2004, Comisia de clasificare a deținuților în categoria celor cu grad sporit de pericolozitate de la Penitenciarul Spital București - Jilava a analizat antecedentele disciplinare ale deținutului și a propus introducerea lui în această categorie. În același timp, se preciza că deținutul fusese anterior pedepsit pentru tentativă de evadare și pentru evadarea de la Spitalul Municipal Timișoara. Conform răspunsului Administrației Naționale a Penitenciarelor, în adresa înaintată instituției Avocatul Poporului de către Penitenciarul cu regim de maximă siguranță București -

Rahova s-a comis o eroare, deținutul fiind clasificat în categoria celor cu grad sporit de pericolozitate, în data de 19 iulie 2004, astfel încât, procesul-verbal din data de 2 august 2004, este cel prin care s-a reanalizat situația deținutului și a fost menținut în categoria celor cu grad sporit de pericolozitate.

Referitor la neaplicarea ștampilei unității de penitenciar pe procesul-verbal întocmit de Comisia de clasificare în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate, Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a adus la cunoștință că aceasta se datorează faptului că este un act administrativ intern, iar neștampilarea sa nu atrage nulitatea actului.

În ceea ce privește înștiințarea condamnaților în legătură cu măsura încadrării în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate, Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a precizat că Ordinul nr. 383/2003 al directorului general al fostei Direcții Generale a Penitenciarelor nu prevedea ca persoanelor private de libertate să li se aducă la cunoștință faptul că sunt clasificate în această categorie. Totuși, datorită măsurilor sporite de siguranță luate, aceștia cunoșteau de clasificarea lor în această categorie. Măsurile de siguranță suplimentare dispuse în cazul deținuților care prezintă un grad sporit de pericolozitate nu afectează drepturile acestora.

În legătură cu contestarea măsurii încadrării în categoria deținuților cu grad sporit de pericolozitate, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2003 privind unele drepturi ale persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate, în vigoare la acea dată, împotriva măsurilor luate de către administrația penitenciarului, persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate puteau formula plângere la judecătoria în a cărei circumscripție se afla penitenciarul.

DOMENIUL PROPRIETATE, MUNCĂ, PROTECȚIE SOCIALĂ, IMPOZITE ȘI TAXE

Petițiile adresate instituției Avocatul Poporului analizate în cadrul domeniului proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe au fost în număr de **1929**, reprezentând un procent de **31%** din totalul de petiții de **6407** înregistrate în cadrul instituției, în care au fost ridicate probleme, cum ar fi: dreptul de proprietate privată, dreptul la muncă și protecția socială a muncii, atribuirea locuințelor sociale, a venitului minim garantat, justa așezare a sarcinilor fiscale, dreptul la moștenire, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică. În **247** de petiții analizate în cadrul domeniului de activitate, adică în procent de **14,20%**, instituția Avocatul Poporului a efectuat demersuri la autoritățile administrației publice în legătură cu încălcarea drepturilor și libertăților cetățenești. Dintre acestea, au fost clarificate problemele semnalate de petenți, în procent de **49%**. Restul de **1682** de petiții, adică un procent de **85,80%**, examinate în cadrul domeniului au vizat probleme în afara competenței legale a Avocatului Poporului. În aceste cazuri, petiționarii au fost informați în legătură cu remediile legale pe care le au la dispoziție pentru rezolvarea problemelor.

În unele situații, întrucât răspunsurile primite din partea autorităților sesizate nu erau edificatoare, Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unui număr de **2 anchete** la Primăria Sectorului 5 București și la Primăria Sectorului 3 București, în legătură cu atribuirea unor locuințe sociale.

De asemenea, petenții au solicitat instituției Avocatul Poporului informații cu privire la soluționarea litigiilor ivite între persoane fizice privind dreptul de proprietate, dreptul la moștenire, rezolvarea pe cale amiabilă a conflictelor ivite între persoane fizice și angajator referitoare la salarizare.

A. Proprietate

În anul 2006, s-a înregistrat un număr de **1100 de petiții** (709 la sediul central și 391 la birourile teritoriale), referitoare la nerespectarea de către autoritățile administrației publice a dreptului de proprietate privată, garantat de art. 44 din Constituție. Și în cursul anului 2006, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu tergiversarea întocmirii documentației necesare reconstituirii dreptului de proprietate de către comisiile locale de stabilire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, cu punerea în posesie și emiterea titlurilor de proprietate.

În principal, petițiile având ca obiect dreptul de proprietate au vizat modul de aplicare a următoarelor **acte normative**: Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar, republicată; Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată; Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar, în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată; Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.

Cu privire la aplicarea **Legii nr. 18/1991, republicată**, petenții au semnalat instituției Avocatul Poporului următoarele aspecte legate de activitatea autorităților administrației publice:

- tergiversarea întocmirii documentației necesare reconstituirii dreptului de proprietate;
- tergiversarea emiterii și eliberării titlurilor de proprietate;
- refuzul punerii în posesie;
- refuzul de a pune în executare hotărârile judecătorești definitive și irevocabile, prin care s-a dispus anularea ori modificarea titlurilor de proprietate emise cu încălcarea prevederilor legale.

În aceste cazuri, instituția Avocatul Poporului a sesizat comisiile locale sau județene de stabilire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor.

O altă problemă sesizată instituției Avocatul Poporului de petenți are legătură cu modul de aplicare a **Legii nr. 247/2005**, și anume, cu greutățile întâmpinate de persoanele îndreptățite cu privire la reconstituirea dreptului de proprietate. În urma demersurilor întreprinse, Avocatul Poporului a constatat că, deși a trecut mai mult de un an de la intrarea în vigoare a legii, unele comisii locale nu au definitivat întocmirea documentației necesare și înaintarea acesteia către comisiile județene în vederea eliberării titlurilor de proprietate. Astfel, principalele probleme ridicate au privit următoarele aspecte:

- nesoluționarea cererilor depuse în temeiul Legii nr. 247/2005;
- netransmiterea contestațiilor formulate împotriva propunerilor de validare/invalidare a reconstituirii dreptului de proprietate, către comisiile județene, spre competență soluționare;
- nesoluționarea contestațiilor de către comisiile județene în termenul prevăzut de Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005.

Referitor la modul de aplicare a **Legii nr. 10/2001, republicată**, petiționarii au semnalat instituției Avocatul Poporului, în principal, nerespectarea, de către autoritățile și instituțiile publice competente, a termenului instituit de lege pentru soluționarea notificărilor depuse de persoanele îndreptățite.

În aceste cazuri, instituția Avocatul Poporului a solicitat informații de la autoritățile competente, în urma cărora a constatat că unele notificări formulate în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, nu au fost soluționate în termenul legal de 60 de zile. În aceste condiții, nesoluționarea în termen a dosarelor întocmite în baza Legii nr. 10/2001, republicată, reprezintă o tergiversare în stabilirea despăgubirilor care ar fi trebuit acordate persoanelor îndreptățite, în cazul în care restituirea în natură a imobilului nu era posibilă.

Din răspunsurile primite de la autoritățile publice sesizate, cu privire la depășirea termenului legal de soluționare a notificărilor, s-a constatat că, din cauza

volumului mare de notificări depuse în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, s-au produs o serie de disfuncționalități la nivelul instituțiilor și autorităților publice. De asemenea, petenților li s-a solicitat completarea dosarelor formate în baza Legii nr. 10/2001, republicată, cu acte care erau deja depuse la dosar, din cauza unei colaborări defectuoase dintre diferitele departamente și servicii competente în soluționarea notificărilor.

În unele situații, instituția Avocatul Poporului a constatat că petenții nu au depus înscrisuri doveditoare complete cu privire la calitatea de persoană îndreptățită sau în ceea ce privește dreptul acestora de proprietate.

În cele mai multe cazuri, petenții nu se adresează justiției pentru obligarea autorităților publice în vederea respectării termenului legal de soluționare a notificărilor, ci solicită în mod expres, soluționarea acestora pe cale administrativă, motivând lipsa resurselor financiare pentru susținerea unui proces.

Ca urmare a demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului în legătură cu clarificarea problemelor semnalate de petenți, autoritățile competente ne-au informat că în unele cazuri, pentru soluționarea notificărilor este necesar ca petenții să-și completeze dosarele formate în baza Legii nr. 10/2001, republicată.

De asemenea, petenții au sesizat și probleme legate de nerespectarea hotărârilor judecătorești, pronunțate în aplicarea Legii nr. 10/2001, în care, în anumite situații, autoritățile administrației publice au refuzat ori au tergiversat abuziv punerea în executare a hotărârilor judecătorești.

Având în vedere problemele constatate de instituția Avocatul Poporului, cu ocazia demersurilor întreprinse la autoritățile administrației publice, apreciem că atitudinea unor autorități este inadmisibilă, întrucât, în exercitarea competențelor legale ce le revin, sunt obligate să asigure respectarea legilor și a ordinii de drept.

Cât privește aplicarea **Legii nr. 9/1998**, petițiile adresate instituției Avocatul Poporului au ridicat, în principal, problema întârzierii soluționării dosarelor și a acordării compensațiilor în temeiul legii.

În anul 2006, un număr semnificativ de persoane fizice s-au adresat Serviciului pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, sesizând probleme privind:

- analizarea hotărârilor primite de la comisiile județene și a municipiului București;
- înaintarea propunerilor de validare/invalidare a hotărârilor comisiilor județene și a municipiului București, către Șeful Cămarilor Primului-Ministru, care va dispune prin ordin.

Deoarece, memoriile adresate Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților au rămas fără răspuns, persoanele care s-au considerat lezate în drepturile lor, au sesizat instituția Avocatul Poporului. În acest context, Avocatul Poporului a sesizat Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în vederea clarificării situației create.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 4533/2006. Cornel (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a drepturilor de proprietate privată și de petiționare, cu privire la tergiversarea soluționării cererii de reconstituire a dreptului de proprietate pentru suprafața de 4 ha teren de către Primăria comunei Trivalea-Moșteni, județul Teleorman.

Autoritatea sesizată ne-a comunicat că, în urma demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului, s-a descoperit că angajatul primăriei, însărcinat cu soluționarea cererii petentului, nu și-a îndeplinit sarcinile de serviciu, în sensul că nu a depus documentația petentului la Oficiul județean de Cadastru și Publicitate Imobiliară în vederea emiterii titlului de proprietate.

În aceste condiții, ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, Primăria comunei Trivalea-Moșteni, județul Teleorman ne-a informat că petentul a fost invitat la sediul autorității pentru a ridica titlul de proprietate emis.

Dosar nr. 4260/2006. Floarea (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a drepturilor de proprietate privată și de petiționare, susținând că întâmpină greutăți în legătură cu reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafața de 3,60 ha teren.

Ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, am fost informați că procedurile de reconstituire a dreptului de proprietate sunt în derulare. Astfel, Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Bacău a solicitat Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bacău și Direcției Silvice Bacău să formuleze un punct de vedere cu privire la amplasamentul propus spre validare de către Comisia locală pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Pâncești. Pe baza adresei primite de la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bacău, potrivit căreia suprafața de teren revendicată de petentă nu ar fi fost situată în amplasamentul propus de comisia locală, Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Bacău a retransmis întreaga documentație la comisia locală în vederea identificării vechiului amplasament al autorilor petentei.

Dosar nr. 5002/2006. Valentina (nume fictiv) în petiția adresată instituției Avocatul Poporului, susține că s-a adresat Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților cu o cerere solicitând informații despre modificarea unui titlu de proprietate, emis în baza Legii nr. 18/1991 privind fondul funciar, republicată, întrucât amplasamentul terenurilor atribuite a fost modificat, ca urmare a mai multor retrocedări făcute în aceeași zonă.

Întrucât petenta a afirmat că autoritatea sesizată nu a dat curs solicitărilor sale am considerat oportun să întreprindem demersuri la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, care ne-a răspuns că sesizarea petentei este de competența Direcției pentru coordonarea și controlul aplicării legislației în domeniul restituirii proprietății funciare.

În această situație, ne-am adresat Direcției pentru coordonarea și controlul aplicării legislației în domeniul restituirii proprietății funciare, care ne-a informat că

memoriul petentei a fost transmis spre competență soluționare Comisiei județene pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Buzău.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului la Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Buzău, am fost informați că petentei i-a fost repartizată suprafața de 3,54 ha teren arabil în Tarlaua 5, care aparține comunei Merei, județul Buzău, iar suprafața de 9,26 ha pădure, va fi atribuită fizic la sfârșitul lucrărilor de măsurătoare în zona de deal, pe terenurile disponibile ale comisiei locale.

Dosar nr. 4046/2006. Mihnea (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a dreptului de proprietate privată și dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, în legătură cu tergiversarea soluționării cererii de reconstituire a dreptului de proprietate privată pentru suprafața de 1,53 ha teren.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului, Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Neamț a validat prin hotărâre, propunerea de reconstituire înaintată de comisia locală, fiind emis și titlul de proprietate. De asemenea, am fost informați că se va analiza și solicitarea petentului în legătură cu reconstituirea dreptului de proprietate asupra unei alte suprafețe de teren.

Dosar nr. 4191/2006. Marcel (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că a formulat către Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Constanța, o contestație pe care a depus-o la Comisia locală Ciocârlia de Jos, județul Constanța, la care nu a primit răspuns în termenul legal.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Constanța, am fost informați că aceasta a validat propunerea Comisiei locale pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Ciocârlia de Jos, județul Constanța, prin suplimentarea anexei 30 pentru suprafața de 25 ha teren, prin Hotărârea nr. 429/01.09.2006. Față de răspunsul primit din partea comisiei județene, petentul a fost informat că are posibilitatea să formuleze plângere la instanța de judecată, în cazul în care este nemulțumit de hotărârea luată de comisie.

Dosar nr. 2491/2006. George (nume fictiv) a formulat o petiție către instituția Avocatul Poporului susținând că a întreprins mai multe demersuri către Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Ialomița pentru a i se emite titlul de proprietate pentru suprafața de 1 ha teren extravilan și 1425 mp teren intravilan, terenuri pe care le posedă din anul 1992.

Ca urmare a demersurilor întreprinse de către instituția Avocatul Poporului, atât la Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Ialomița, cât și la Comisia locală pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Sinești, am fost informați că problema petentului a fost clarificată. Astfel, petentului i s-a constituit dreptul de proprietate pentru suprafața de 1,00 ha teren arabil extravilan și i s-a reconstituit dreptul de proprietate pentru

suprafața de 1425 mp teren intravilan, fiind emis Titlul de proprietate nr. 112054/56141/22.11.2006.

Dosar nr. 3511/2006. Petre (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Primăriei comunei Măgurele, județul Ilfov, fără a primi răspuns, cu o petiție prin care solicita informații despre actele care au stat la baza constituirii sau reconstituirii dreptului de proprietate asupra unui teren agricol.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Primăria comunei Măgurele, județul Ilfov, am fost informați că petentului i s-au comunicat informațiile solicitate.

Dosar nr. 4158/2006. Angela (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu tergiversarea soluționării cererii de reconstituire a dreptului de proprietate pentru suprafața de 0,5 ha teren, de către Primăria municipiului Câmpulung, județul Argeș.

Aspectele sesizate de petentă au fost analizate în contextul unei posibile încălcări, de către Comisia municipală pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Câmpulung, a drepturilor de petiționare și de proprietate privată.

Ca urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului, autoritatea publică sesizată ne-a comunicat că petenta a depus cereri de reconstituire a dreptului de proprietate și în temeiul legilor anterioare privind fondul funciar, care au fost respinse. Cât privește ultima cerere depusă de petentă în temeiul Legii nr. 247/2005, Comisia municipală pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Câmpulung ne-a informat că a hotărât să propună Comisiei județene pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Argeș, validarea în cazul petentei, a suprafeței solicitate.

Dosar nr. 13/2006. Felicia (nume fictiv) a sesizat Biroul Teritorial Constanța al instituției Avocatul Poporului în legătură cu neexecutarea Deciziei civile nr. 194/2005, pronunțată de Curtea de Apel Constanța, de către Primăria municipiului Constanța, județul Constanța. Astfel, petenta susține că a formulat mai multe cereri către autoritatea publică menționată, la care nu a primit răspuns, precum și că a solicitat sprijinul Prefecturii județului Constanța, care a îndrumat-o să se adreseze primăriei.

Față de aspectele sesizate de petentă, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete** la Primăria municipiului Constanța, județul Constanța, în urma căreia a fost informat că, după primirea punctului de vedere al serviciului juridic din cadrul primăriei, se va înainta Prefecturii județului Constanța întreaga documentație cu propunerea de atribuire a terenului.

Dosar nr. 1881/2006. Emanuel (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Primăriei comunei Ciurea, județul Iași, cu o petiție prin care solicita în baza Legii nr. 247/2005, reconstituirea dreptului de proprietate asupra unei diferențe de teren în suprafață de 2,4 ha, la care nu a primit răspuns.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Primăria comunei Ciurea, județul Iași, am fost informați că pentru suprafața de 2,09 ha teren

petentului i s-a eliberat titlul de proprietate, acesta având posibilitatea să solicite în temeiul Legii nr. 247/2005, reconstituirea doar pentru suprafața de teren de 0,24 ha, deoarece suprafața de 1,5 ha teren a fost confiscată prin sentință penală ca urmare a condamnării pentru furt și, prin urmare, nu putea face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate.

Dosar nr. 1444/2006. Elena și Viorica (nume fictive) au sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu tergiversarea de către Primăria Municipiului Bârlad, județul Vaslui, a soluționării Notificărilor nr. 99/2001, nr. 100/2001, nr. 101/2001 și nr. 102/2001, deși dosarele formate în baza acestora erau completate cu întreaga documentație necesară.

Situația creată a fost analizată în contextul unei posibile încălcări a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică și a dreptului de proprietate privată, fiind adusă la cunoștința Primăriei Municipiului Bârlad, județul Vaslui.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului, autoritatea publică sesizată ne-a comunicat că pentru imobilele revendicate în urma Notificărilor nr. 99/2001, nr. 100/2001, nr. 101/2001 și nr. 102/2001, formulate în baza Legii nr. 10/2001, s-au emis Dispozițiile primarului cu nr. 791/2006, nr. 792/2006, nr. 793/2006 și nr. 794/2006, prin care s-au propus măsuri reparatorii în condițiile Legii nr. 247/2005.

Dosar nr. 2401/2006. Viorel (nume fictiv) s-a adresat instituției Avocatul Poporului cu o cerere în care susține că a formulat o cerere către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, pentru a-i supune atenției faptul că Primăria Municipiului Constanța, județul Constanța, tergiversează soluționarea notificării formulate de acesta.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților ne-a informat că prefectul a acționat în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (5) din Legea nr. 10/2001, republicată, aplicând Primarului Municipiului Constanța, o sancțiune contravențională în cuantum de 500 lei, pentru tergiversarea nejustificată a soluționării notificării petentului.

De asemenea, autoritatea publică ne-a adus la cunoștință că, în data de 22 iunie 2006 Corpul de Control al Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților s-a deplasat la Primăria Municipiului Constanța, județul Constanța, în vederea efectuării controlului fazei administrative a Legii nr. 10/2001, republicată, urmare a numeroaselor sesizări cu privire la tergiversarea nejustificată a soluționării notificărilor. Față de situația creată, autoritatea publică ne-a comunicat faptul că au fost aplicate sancțiuni potrivit dispozițiilor art. 38 alin. (2¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 209/2005.

Dosar nr. 5445/2006. Ioana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că a solicitat, în repetate rânduri, să i se comunice stadiul de soluționare a Notificărilor cu nr. 79 și nr. 80 din data de 28 mai 2001, depuse în temeiul Legii nr. 10/2001 la Primăria Municipiului Mangalia, județul Constanța, prin care solicita acordarea de despăgubiri, prin echivalent.

Ca urmare a demersurilor efectuate de instituția Avocatul Poporului la Primăria Municipiului Mangalia, județul Constanța, am fost informați că petenta a depus documentația necesară soluționării notificărilor în mai multe rânduri, pe măsură ce intra în posesia înscrisurilor doveditoare, acesta fiind motivul soluționării cu întârziere a celor două notificări. Întrucât dosarul format în baza Legii nr.10/2001 a fost complet, autoritatea publică ne-a comunicat că au fost întocmite dispozițiile cu privire la soluționarea notificărilor, acestea urmând a fi semnate de primar, și ulterior, comunicate petentei.

Dosar nr. 1644/2006. Ovidiu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Alba Iulia, în contextul dispozițiilor constituționale privind dreptul de proprietate privată. Astfel, petentul susținea că în anul 2005, Primăria Municipiului Alba-Iulia, i-a adus la cunoștință că în vederea emiterii dispoziției de restituire în natură, în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, este necesară achitarea sumei de 355 lei.

La data de 20 ianuarie 2006 petentul a formulat o cerere prin care a solicitat urgentarea emiterii dispoziției de restituire, însă Primăria Municipiului Alba-Iulia, nu a dat curs solicitării sale.

Ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului la Primăria municipiului Alba Iulia, ni s-a comunicat că notificarea depusă de petent a fost analizată și soluționată prin emiterea Dispoziției nr. 313/13.03.2006.

Dosar nr. 4648/2006. Oana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a dreptului de proprietate privată și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, susținând că Primăria municipiului București – Direcția Juridic, Contencios și Legislație a tergiversat soluționarea Dosarului nr. 706/2001, constituit în baza Legii nr. 10/2001, republicată.

Totodată, petenta își exprima nemulțumirea cu privire la adresa nr. 3793/2006, prin care Primăria municipiului București – Direcția Juridic, Contencios și Legislație i-a comunicat faptul că Dosarul nr. 706/2001 a fost transmis Comisiei pentru aplicarea Legii nr. 10/2001, în vederea analizării și soluționării, fără a preciza, însă, data, deoarece potrivit dispozițiilor art. 25 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, republicată, termenul de soluționare este de 60 de zile.

Ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, la Primăria Municipiului București – Direcția Juridic, Contencios și Legislație petenta a fost informată că proiectul de dispoziție a fost redactat în data de 12 iunie 2006, urmând ca Dispoziția să fie semnată de Primarul General al Municipiului București.

Dosar nr. 7624/2006. Georgiana (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică și a dreptului de proprietate privată, susținând că Primăria Municipiului București tergiversează soluționarea Notificării nr. 16538/2006, depuse în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată. Astfel, petenta arata că, deși dosarul fusese completat cu actele necesare, Primăria Municipiului București i-a solicitat din nou aceleași înscrisuri.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului la Primăria Municipiului București, ni s-a comunicat că dosarul petentei a fost înaintat Direcției Evidență Imobiliară și Cadastrală, în vederea întocmirii notei de reconstituire, urmând să fie înaintat Comisiei pentru analiza notificărilor depuse în baza Legii nr. 10/2001, republicată.

Dosar nr. 12/2006. George (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu nemulțumirea sa față de faptul că, deși a întreprins mai multe demersuri la Direcția Juridic, Contencios și Legislație din cadrul Primăriei Municipiului București, problema cu care se confrunta nu i-a fost rezolvată.

Ca urmare a demersurilor efectuate de instituția Avocatul Poporului la Direcția Juridic, Contencios și Legislație din cadrul Primăriei Municipiului București, am fost informați că petentului i-au fost soluționate dosarele constituite în baza Legii nr. 10/2001, republicată, prin emiterea Dispozițiilor Primarului General nr. 3936/2005 și nr. 4165/2005.

Dosar nr. 1118/2006. Raluca (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a dreptului de proprietate privată și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, reclamând tergiversarea soluționării dosarului nr. 782/2001, de către Comisia pentru aplicarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, republicată.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului la Comisia pentru aplicarea Legii nr. 10/2001, Brăila, ni s-a comunicat că, din suprafața de 1024 m.p. a terenului ce făcea obiectul notificării, petentei i se vor restitui în natură pe vechiul amplasament suprafețele de 704 m.p. și 224 m.p.

Dosar nr. 6093/2006. Tatiana (nume fictiv), în petiția adresată instituției Avocatul Poporului preciza că a formulat către Primăria Municipiului Bârlad, o cerere prin care solicita să i se comunice data la care au fost predate Secretariatului Comisiei Centrale Dispozițiile nr. 791/2006, nr. 792/2006, nr. 793/2006, nr. 794/2006, cerere la care petenta nu a primit răspuns.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului la Primăria Municipiului Bârlad, ni s-a comunicat că Dispozițiile nr. 791/2006, nr. 792/2006, nr. 793/2006, nr. 794/2006 au fost înaintate Biroului județean de urmărire a aplicării Legii nr. 10/2001, republicată, din cadrul Prefecturii județului Vaslui, prin adresa nr. 11796 din 29 mai 2006.

Dosar nr. 5033/2006. Viorel (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a dreptului de proprietate privată și a dreptului de petiționare. Astfel, petentul susține că s-a adresat Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, cu un memoriu prin care solicita acordarea de măsuri reparatorii în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, petiție care a fost transmisă spre competență soluționare Biroului județean Alba pentru urmărirea aplicării unitare a legilor privind restituirea proprietăților, instituție de la care nu a primit nici un răspuns.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului la Biroul județean Alba pentru urmărirea aplicării unitare a legilor privind restituirea proprietăților, ni s-a comunicat că Prefectul județului Alba a solicitat Primarului Municipiului Alba-Iulia, modificarea Dispoziției nr. 216/2006 astfel cum s-a dispus prin Sentința civilă nr. 16/2005 pronunțată de Tribunalul Alba în Dosarul nr. 3402/2004, definitivă și executorie, prin neapelare și emiterea unei noi dispoziții conform dispozitivului acestei sentințe.

Ca urmare a demersului întreprins la Primăria Municipiului Alba-Iulia, am fost informați că primarul a emis Dispoziția nr. 601/2006 prin care se modifica și completa Dispoziția nr. 216/2006, conform prevederilor Sentinței Civile nr. 16/2005 a Tribunalului Alba, dispoziție ce a fost comunicată petentului și care a fost înaintată Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor.

Dosar nr. 3936/2006. Sandu (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, fără a primi răspuns, cu o petiție prin care solicita unele informații despre Notificarea nr. 25583/2001, depusă în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, am fost informați că notificarea a fost soluționată de către Primăria comunei Mihăileni, prin Dispoziția nr. 117/30.11.2005, iar răspunsul a fost trimis petentului prin adresa nr. 675585/17.11.2005.

Dosar nr. 7477/2006. Robert (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a dreptului de proprietate privată și a dreptului de petiționare, susținând că Primăria Municipiului București tergiversează soluționarea notificărilor depuse în baza Legii nr. 10/2001, republicată, precum și faptul că, pentru cererea nr. 538907 din 25 mai 2006, prin care solicita informații privind stadiul de soluționare al acestor notificări, nu a primit răspuns.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului la Primăria Municipiului București - Direcția Juridic, Contencios și Legislație, am fost informați că dosarele petentului, constituite în baza Legii nr. 10/2001, republicată, au fost înaintate Direcției Evidență Imobiliară și Cadastrală în vederea întocmirii Notei de reconstituire și a situației juridice.

Dosar nr. 74/2006. Ingrid (nume fictiv) a sesizat Biroul Teritorial Constanța al instituției Avocatul Poporului în legătură cu faptul că a depus la Primăria Municipiului Constanța, toate documentele necesare privind punerea în posesie cu suprafața de 673 m.p. teren, conform unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, care nu a fost pusă în executare. În acest context, petenta susținea că a intervenit în repetate rânduri la primărie solicitând punerea în posesie, însă fără rezultat.

Ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, am fost informați că pentru semnarea procesului-verbal de punere în posesie a terenului solicitat de petentă este necesară completarea dosarului cu raportul de expertiză și planul anexat care au stat la baza pronunțării Sentinței civile nr. 833/1999.

Dosar nr. 5122/2006. Cătălin (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a dreptului de proprietate privată și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, de către Primăria Municipiului București, susținând că aceasta refuză să pună în executare Sentința civilă nr. 2434/2003, pronunțată de Judecătoria Sectorului 3 București, în Dosarul nr. 10145/2002, investită cu formulă executorie, prin care Primăria Municipiului București era obligată să încheie contractul de vânzare-cumpărare pentru 1/3 din suprafața unui spațiu comercial.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului la Primăria Municipiului București, ni s-a comunicat că după ce petentul a depus Decizia civilă nr. 827A/2006 a Tribunalului București - Secția a III-a civilă, rămasă definitivă, prin care s-a dispus îndreptarea unei erori materiale din Sentința civilă nr. 24345/2004 a Judecătoriei Sectorului 3 București, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare având ca obiect cota de 1/3 dintr-un spațiu comercial.

Dosar nr. 14/2006. Angela (nume fictiv) a sesizat Biroul Teritorial Constanța al instituției Avocatul Poporului în legătură cu faptul că potrivit Sentinței civile nr. 3965 /2004, pronunțate de Judecătoria Constanța și Deciziilor civile nr. 556/2005 și nr. 470/2005, pronunțate de Curtea de Apel Constanța, Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța din cadrul Ministerului Finanțelor Publice a fost obligată la plata sumei de 23.681 lei, către petentă. Totodată petenta susține că, până la sesizarea instituției Avocatului Poporului acest lucru nu a fost realizat, deși a întreprins mai multe demersuri în acest sens.

Ca urmare a demersului instituției Avocatul Poporului la Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, am fost informați că, după ce Ministerul Finanțelor Publice va aproba Nota de punere în executare a hotărârii judecătorești, întocmită de Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, se va vira suma datorată către petentă.

Dosar nr. 223/2006. Antonela (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu eliberarea, de către Serviciul de Urbanism și Amenajare a Teritoriului din cadrul Primăriei Municipiului Miercurea-Ciuc, a unui certificat de urbanism care să corespundă Planului de amplasament și delimitare a corpului de proprietate.

Ca urmare a demersului efectuat de instituția Avocatul Poporului la Primăria Municipiului Miercurea-Ciuc, ni s-a comunicat că Planul Urbanistic Zonal (P.U.Z), aprobat printr-o hotărâre a consiliului local, a fost elaborat pe baza Temei de proiectare realizată și finanțată de proprietarii terenurilor din zonă, cu respectarea normelor legale în materie. De asemenea, autoritatea publică sesizată a precizat că solicitarea petentei referitoare la derogarea amplasării construcției, față de prevederile P.U.Z.-ului aprobat, a fost dezbătută în ședința Comisiei de organizare și dezvoltare urbanistică a Consiliului local municipal Miercurea-Ciuc, pronunțându-se în unanimitate asupra respectării necondiționate a prevederilor regulamentului aprobat. Ca soluție alternativă

s-a propus și reproiectarea P.U.Z.-ului prin grija proprietarilor, urmând ca noua documentație să fie aprobată de consiliul local, în conformitate cu legislația în vigoare.

B. Muncă și protecția socială a muncii

În anul 2006, au fost analizate **96 de petiții** (66, la sediul central și 30, la birourile teritoriale), referitoare la nerespectarea, de către autoritățile administrației publice, a dreptului la muncă și protecția socială a muncii, prevăzut de art. 41 din Constituție.

În majoritatea cazurilor sesizate de petenți au fost invocate pretinse abuzuri în legătură cu acordarea drepturilor bănești și depășirea orelor legale de program, fără acordarea compensațiilor cuvenite realizate de către angajatori – persoane juridice. Întrucât instituția Avocatul Poporului, în exercitarea atribuțiilor conferite de Legea nr. 35/1997, republicată, poate interveni numai în cazurile în care persoanele fizice sunt lezate în drepturile sau libertățile cetățenești de către autoritățile administrației publice, petenții au fost îndrumați să se adreseze fie inspectoratelor teritoriale de muncă, fie instanțelor de judecată competente, în termenul legal.

Totodată, persoanele îndrumate să se adreseze inspectoratelor teritoriale de muncă au fost informate că au posibilitatea de a reveni la instituția Avocatul Poporului în situația în care întâmpină greutăți în soluționarea problemelor.

FIȘĂ DE CAZ

Dosar nr. 19570/2005 (finalizat în anul 2006). Maria (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul unei posibile încălcări a dreptului de petiționare și a dreptului la muncă și protecția socială a muncii. Astfel, petenta susținea că întâmpină greutăți cu privire la emiterea unei dispoziții de către Primarul Sectorului 3 București, care să ateste suspendarea raportului de serviciu pentru o perioadă de 13 luni, în vederea participării acesteia la un program de pregătire profesională, organizat de Institutul Național de Administrație.

Întrucât până la data de 18 decembrie 2005, Primăria Sectorului 3 București nu a dat curs solicitării acesteia, petenta a formulat o cerere, la care nu a primit răspuns.

Ca urmare a demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului, Primarul Sectorului 3 București ne-a comunicat că dispoziția necesară petentei pentru participarea la programul de pregătire a fost emisă în data de 21 noiembrie 2006, fiind ridicată de către petentă.

C. Protecție socială

O serie de petiții adresate instituției Avocatul Poporului în domeniul protecției sociale au semnalat probleme în atribuirea locuințelor sociale și acordarea venitului minim garantat. Din răspunsurile primite din partea autorităților administrației publice locale a reieșit faptul că, de cele mai multe ori, acestea se află în imposibilitate de a soluționa favorabil solicitările de locuințe sociale din cauza lipsei acestora.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 18775/2005 (finalizat în anul 2006). Vasile (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în contextul dispozițiilor constituționale privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică și dreptul la un nivel de trai decent, deoarece în urma unei intervenții anterioare a instituției Avocatul Poporului petentului i s-a atribuit o locuință socială (o cameră), într-un apartament cu trei camere. Întrucât petentul nu a reușit să intre în folosința locuinței, pentru că era ocupată abuziv de familia care locuia în celelalte două camere, acesta a revenit la instituția noastră.

În aceste condiții, instituția Avocatul Poporului a întreprins demersuri la Primăria Sectorului 5 București, care ne-a informat că cererea petentului prin care solicita repartizarea unei locuințe este în evidențele primăriei.

În acest context Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unei **anchete** la primarul sectorului 5 București și la Serviciul Spații de Locuit și Spații cu altă destinație, din cadrul Primăriei Sectorului 5 București.

Deși domnul Daniel Marian Vanghelie, care este primarul sectorului 5 București a fost anunțat prin două adrese asupra datei efectuării anchetei, în ziua de 2 martie 2006 acesta nu era în instituție, și nici nu a desemnat o altă persoană din cadrul primăriei, pentru a furniza informații în legătură cu cererea petentului.

Deoarece ancheta trebuia efectuată și la Serviciul Spații de Locuit și Spații cu altă destinație, din cadrul Primăriei Sectorului 5 București, s-a luat legătura cu șeful serviciului, care și-a exprimat regretul față de situația creată și ne-a comunicat că nu este împuternicit să discute cu reprezentatii instituției Avocatul Poporului despre situația petentului, deși a informat primarul despre efectuarea anchetei.

Având în vedere atitudinea funcționarilor din cadrul Primăriei Sectorului 5 București, Avocatul Poporului a adus la cunoștința Prefectului Municipiului București situația creată, care ne-a comunicat că pentru clarificarea problemelor întâmpinate de petent au fost întreprinse demersuri la autoritățile administrației publice locale din sectorul 5, urmând să i se aducă la cunoștință petentului măsurile ce vor fi adoptate pentru rezolvarea situației.

Dosar nr. 4432/2006. Ion (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu greutățile întâmpinate referitoare la acordarea unei locuințe sociale.

Pentru clarificarea situației, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete** la Primăria Sectorului 3, București, în urma căreia autoritatea publică ne-a comunicat că posibilitatea acordării unei locuințe sociale în favoarea petentului va fi analizată de către comisia de specialitate numai după completarea dosarului de către acesta. Rezultatul anchetei a fost adus la cunoștința petentului.

Dosar nr. 8102/2006, Dosar nr. 8103/2006. Două petente s-au adresat instituției Avocatul Poporului exprimându-și nemulțumirea față de răspunsul Primăriei Sectorului 4, București, cu privire la atribuirea unei locuințe sociale. Astfel, petentele susțineau că, deși au solicitat autorității atribuirea unei locuințe sociale, în răspunsul

formulat de Primăria Sectorului 4 București se face referire la locuințele Autorității Naționale pentru Locuințe (ANL).

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului, autoritatea publică sesizată ne-a informat că cele două petente sunt în evidență atât pentru atribuirea unei locuințe ANL, cât și pentru atribuirea unei locuințe sociale.

În acest context, Primăria Sectorului 4 București arăta că întrucât în anul 2006, pentru sectorul 4, A.N.L. nu a preconizat finalizarea unor locuințe pentru tineri, lista privind ordinea de prioritate pentru cele 1200 de cereri din evidență, urmează a fi supusă spre analiză și aprobare Consiliului local, cel mai devreme în luna februarie 2007.

Cât privește locuințele sociale, autoritatea publică sesizată ne-a precizat că lista de priorități, ce va cuprinde peste 850 de solicitanți, urmează a fi supusă aprobării Consiliului local la sfârșitul lunii noiembrie 2006.

Dosar nr. 88/2006. Gabriela (nume fictiv) s-a adresat Biroului Teritorial Constanța al instituției Avocatul Poporului în legătură cu faptul că a solicitat Primăriei comunei Lipnița, județul Constanța, acordarea unui ajutor social, dar până la data sesizării instituției Avocatului Poporului nu a primit nici un sprijin. Petenta susține că este grav bolnavă și se află în imposibilitatea de a se deplasa, soțul său având o pensie mică, iar ajutorul social fiindu-i sistat de doi ani de către Primăria comunei Lipnița, județul Constanța.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului, Primăria comunei Lipnița, județul Constanța, ne-a transmis ancheta socială efectuată la domiciliul petentei, în urma căreia s-a hotărât că începând cu luna noiembrie 2006, conform Hotărârii de Guvern nr. 1010/2006, familia petentei va beneficia de venitul minim garantat.

D. Impozite și taxe

În anul 2006, au fost înregistrate la instituția Avocatul Poporului și petiții referitoare la nerespectarea de către autoritățile publice a dreptului la **justa așezare a sarcinilor fiscale**, prevăzut de art. 56 alin. (2) din Constituția României.

Problemele prezentate de petenți s-au referit la refuzul nejustificat de înregistrare și eliberare a unor acte sau la tardivitatea eliberării acestora, modul defectuos de calcul al impozitelor de orice fel, percepute de autoritățile administrației publice centrale și locale, tergiversarea emiterii deciziilor de impunere, compensarea unor debite.

Pentru a clarifica aspectele prezentate de petenți, instituția Avocatul Poporului s-a adresat direcțiilor de impozite și taxe locale, administrațiilor finanțelor publice.

FIȘE DE CAZ

Dosar nr. 4201/2006. Barbu (nume fictiv) a transmis instituției Avocatul Poporului o cerere în care își exprima nemulțumirea cu privire la răspunsul primit din partea Serviciului Public Finanțe Publice Ploiești, în legătură cu radierea unui autoturism. Petentul susținea că, deși a depus la autoritatea publică competentă copia

hotărârii judecătorești prin care s-a constatat valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare, acesta fiind îndreptățit la radierea autoturismului din evidențele fiscale, Serviciul Public Finanțe Publice Ploiești nu a ținut cont de aceasta.

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului, Serviciul Public Finanțe Publice Ploiești ne-a informat că serviciul de specialitate din cadrul autorității nu avea cunoștință de hotărârea judecătorească invocată de petent, iar acesta a fost înștiințat să se prezinte la autoritate pentru clarificarea situației fiscale.

Dosar nr. 3196/2006. Alin (nume fictiv) a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu faptul că s-a adresat Serviciului Public Finanțe Publice Locale din cadrul Primăriei Sectorului 6, București, cu o petiție prin care solicita restituirea unei sume de bani plătite cu titlu de taxă de înmatriculare a autoturismului proprietate personală.

Ca rezultat al demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Serviciul Public Finanțe Publice Locale din cadrul Primăriei Sectorului 6 București, am fost informați că pentru a i se restitui această taxă este necesar ca petentul să prezinte dovada de la Poliția Română că nu s-a prestat serviciul pentru care a achitat această sumă.

Dosar nr. 771/2006. Ana (nume fictiv) s-a adresat instituției Avocatul Poporului sesizând faptul că nu a primit răspuns din partea Primăriei comunei Nuci, județul Ilfov, la o cerere prin care solicita eliberarea unui certificat fiscal necesar dezbaterii succesiunii tatălui său.

Ca urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului la Primăria comunei Nuci, județul Ilfov, am fost informați că petenta va fi înștiințată să se prezinte la sediul autorității publice, în vederea achitării impozitelor și taxelor pentru terenul în posesie și i se va elibera certificatul fiscal solicitat.

Dosar nr. 18531/2006. Marian (nume fictiv) susține că a transmis două scrisori recomandate cu confirmare de primire, prin care aducea la cunoștința Agenției Naționale de Administrare Fiscală, neglijența în activitatea Administrației Finanțelor Publice Sector 6 București, cu privire la trimiterea unor avize de plată fără documentele justificative și sumele aferente. De asemenea, petentul reclama modul de compensare a unor debite, care nu s-a realizat în totalitate.

Față de cele semnalate, instituția Avocatul Poporului a întreprins demersuri la Agenția Națională de Administrare Fiscală, pentru a-i supune atenției situația creată.

Ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, am fost informați că au fost efectuate verificări și s-a realizat compensarea unor debite ale petentului, acesta fiind invitat la sediul autorității publice pentru a ridica sumele de bani plătite în plus.

ACTIVITATEA BIROURILOR TERITORIALE ALE INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI

Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, stabilește birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului și județele aflate în competența lor teritorială, realizând, astfel, o acoperire a tuturor zonelor geografice.

Prin crearea birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului s-a urmărit satisfacerea unei cerințe fundamentale, respectiv aceea de a permite accesul lesnicios al cetățenilor la serviciile Avocatului Poporului.

Prin intermediul birourilor teritoriale, Avocatul Poporului este în permanență la curent cu problemele cu care se confruntă cetățenii și mai ales cu disfuncționalitățile înregistrate în activitățile autorităților administrației publice locale din zonele în care funcționează respectivele birouri.

În vederea facilitării accesului cetățenilor la instituția Avocatul Poporului și a realizării atribuțiilor ce-i revin, continuând demersurile începute în anul 2003, în anul 2006, au fost înființate alte **cinci birouri teritoriale** în municipiile Craiova, Iași, Galați, Oradea și Pitești. Aceste eforturi vor continua și în anul 2007, fiind în curs de înființare birouri la Timișoara și Ploiești.

Activitatea desfășurată de birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului constă în soluționarea petițiilor prin demersuri întreprinse la autoritățile administrației publice locale, acordarea de audiențe și preluarea apelurilor telefonice.

În cursul anului 2006, la birourile teritoriale ale Avocatului Poporului (Alba-Iulia, Bacău, Brașov, Constanța, Cluj-Napoca, Suceava, Târgu-Mureș, Craiova, Iași, Galați, Oradea și Pitești), au fost acordate un total de **7303 audiențe**, au fost înregistrate **1585 petiții** și au fost primite **2178 apeluri telefonice**. În anul 2006, birourile teritoriale, au desfășurat **160 activități informative** constând într-o amplă mediatizare prin mijloacele de informare în masă a atribuțiilor instituției Avocatul Poporului (Anexa nr. 5).

Alba-Iulia: 740 audiențe, 138 petiții, din care au fost constituite 64 dosare, 163 apeluri telefonice, 16 activități informative.

Bacău: 666 audiențe, 97 petiții, din care au fost constituite 56 dosare, 147 apeluri telefonice, 11 activități informative.

Brașov: 865 audiențe, 104 petiții, din care au fost constituite 55 dosare, 165 apeluri telefonice, 9 activități informative.

Constanța: 890 audiențe, 182 petiții, din care au fost constituite 108 dosare, 179 apeluri telefonice, 14 activități informative, 3 anchete.

Suceava: 400 audiențe, 57 petiții, din care au fost constituite 35 dosare, 143 apeluri telefonice.

Târgu-Mureș: 902 audiențe, 212 petiții, din care au fost constituite 95 dosare, 73 apeluri telefonice, 20 activități informative.

Cluj-Napoca: 871 audiențe, 169 petiții, din care au fost constituite 150 dosare, 423 apeluri telefonice, 11 activități informative.

Craiova (înființat în luna februarie 2006): 539 audiențe, 78 petiții, din care au fost constituite 38 dosare, 190 apeluri telefonice, 11 activități informative.

Iași (înființat în luna februarie 2006): 510 audiențe, 243 petiții, din care au fost constituite 137 dosare, 276 apeluri telefonice, 12 activități informative.

Galați (înființat în luna februarie 2006): 303 audiențe, 78 petiții, din care au fost constituite 20 dosare, 78 apeluri telefonice, 11 activități informative.

Oradea (înființat în luna martie 2006): 310 audiențe, 80 petiții, din care au fost constituite 60 dosare, 287 apeluri telefonice, 20 activități informative.

Pitești (înființat în luna septembrie 2006): 307 audiențe, 147 petiții, din care au fost constituite 65 dosare, 54 apeluri telefonice, 25 activități informative.

În anul 2006, concomitent cu acțiunile logistice de dotare și consolidare instituțională, au avut loc **acțiuni de instruire** ale coordonatorilor și experților birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului. În acest sens, menționăm acțiunile de informare desfășurate la Birourile teritoriale Cluj-Napoca și Oradea în data de 15 martie 2006, respectiv 31 martie 2006 (a participat Magda Ștefănescu, consilier) și instructajul coordonatorilor birourilor teritoriale care a avut loc la București în data de 27 iunie 2006 (au participat coordonatorii birourilor teritoriale, prof. univ. dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului, consilieri și experți din cadrul instituției).

În cursul anului 2006, a continuat colaborarea instituției Avocatul Poporului cu Instituția Ombudsmanului Național al Olandei în cadrul programului MATRA. Cu această ocazie, a avut loc vizita **Ambasadorului Regatului Olandei** la București și a reprezentanților Ministerului Afacerilor Externe din Regatul Olandei și la 2 dintre birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului.

În luna martie 2006, Ambasadorul Regatului Olandei la București, împreună cu consilierul pe probleme economice din cadrul Ambasadei, au efectuat o vizită oficială la Cluj-Napoca. Cu această ocazie, Ambasada Regatului Olandei la București a fost interesată de realizarea unei vizite și la Biroul Teritorial Cluj-Napoca al instituției Avocatul Poporului.

În luna iunie 2006, un reprezentant al Ministerului Afacerilor Externe din Regatul Olandei, împreună cu 2 reprezentanți ai Ambasadei Regatului Olandei la București, au efectuat o vizită oficială la Suceava. Cu această ocazie, delegația a avut o întrevedere și la Biroul Teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului.

De asemenea, se cuvine să menționăm participarea personalului din cadrul birourilor teritoriale la **seminarii științifice**, implicarea acestora în organizarea de sesiuni științifice în cadrul cărora a fost popularizată activitatea și existența birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului.

Au fost încheiate **protocoale de colaborare** între Biroul Teritorial Cluj Napoca și Instituția Prefectului județului Cluj, Biroul Teritorial Craiova și Facultatea de Drept „Nicolae Titulescu” a Universității din Craiova și Biroul Teritorial Constanța și

Instituția Prefectului județului Constanța, în vederea colaborării cu județele din zona de competență a birourilor teritoriale.

Urmare a protocolului de colaborare încheiat între Biroul Teritorial Cluj-Napoca al instituției Avocatului Poporului și Instituția Prefectului județului Cluj, în luna octombrie 2006 a avut loc dezbateră publică „Împreună pe calea legii”, la care au participat Avocatul Poporului, prefectul și subprefectului județului Cluj, primarul municipiului Cluj-Napoca, profesori de la Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, coordonatorul Biroului Teritorial Cluj-Napoca și reprezentanții mass-mediei locale.

Totodată, colaborarea birourilor teritoriale ale instituției cu județele din zona lor de competență s-a îmbunătățit prin sprijinul acordat de prefecturi și consiliile județene prin alocarea de spații în vederea desfășurării programului de audiențe.

Prin aceste demersuri s-a urmărit promovarea instituției la nivel local, sporirea accesibilității populației la birourile teritoriale, extinderea câmpului informațional, familiarizarea locuitorilor din toate județele cu metodele de lucru, scopurile și atribuțiile instituției.

Cu toate că au fost realizate progrese vizavi de oglindirea activității instituției în sursele de informare în masă, nu toți cetățenii conștientizează încă modul în care își pot apăra drepturile și libertățile, prin intermediul instituției Avocatului Poporului.

ACTIVITATEA INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI ÎN DOMENIUL CONTROLULUI CONSTITUȚIONALITĂȚII LEGILOR ȘI ORDONANȚELOR

Activitatea instituției Avocatul Poporului în domeniul controlului constituționalității legilor și ordonanțelor realizat în România de către Curtea Constituțională, s-a concretizat prin formularea punctelor de vedere cu privire la excepții de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor care se referă la drepturile și libertățile cetățenilor și prin sesizarea directă instanței de contencios constituțional, pe calea excepțiilor de neconstituționalitate.

I. Puncte de vedere

Avocatul Poporului a formulat un număr de **1375 puncte de vedere** privind excepțiile de neconstituționalitate, ceea ce reprezintă un progres al activității în acest domeniu, față de 180 de puncte de vedere formulate în anul 2002, de 386, în anul 2003, de 621, în anul 2004 și de 1005, în anul 2005.

Cele 1375 cauze în care s-a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului, în cursul anului 2006, au pus în discuție, în principal, posibila contrarietate a unor dispoziții legale cu: principiul accesului liber la justiție, inclusiv dreptul la un proces echitabil (457), dreptul de proprietate (195), principiul egalității în drepturi (194), dreptul la apărare (67), principiul neretroactivității legii și al legii penale sau contravenționale mai favorabile (65), (Anexa nr.6).

Rezultă că, dintre punctele de vedere formulate, aproximativ 33 %, se referă la accesul liber la justiție, la dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei de o instanță independentă, imparțială și instituită prin lege, într-un termen rezonabil.

Cel mai mic procentaj (sub 1%), în perioada analizată, apare în cazul punctelor de vedere referitoare la art. 28 din Constituție (secretul corespondenței), la art. 31 din Constituție (dreptul la informație), la art. 32 din Constituție (dreptul la învățătură). Obiectul excepțiilor de neconstituționalitate la care Curtea Constituțională a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului a fost constituit în esență de: art. 720¹ din Codul de procedură civilă, art. 278 și următoarele din Codul de procedură penală, unele dispoziții din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România, în prezent abrogată de Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, din Legea nr. 219/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată.

Din examinarea excepțiilor de neconstituționalitate cu privire la care Curtea Constituțională a solicitat punctul de vedere al Avocatului Poporului s-a constatat în unele cazuri, că încheierea de sesizare a instanței de contencios constituțional nu conținea **opinia instanței de judecată** cu privire la excepția invocată de autor, ceea ce contravine dispozițiilor imperative ale art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind

organizarea și funcționarea Curții Constituționale, potrivit căroră „Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți. Dacă excepția a fost ridicată din oficiu, încheierea trebuie motivată, cuprinzând și susținerile părților, precum și dovezile necesare.”

Totodată, în încheierea de sesizare a Curții Constituționale, instanța de judecată a reținut în unele cazuri că, prin invocarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia nu a urmărit decât tergiversarea soluționării procesului.

În unele excepții de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 1 și art. 3 din **Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii**, Avocatul Poporului și-a exprimat punctul de vedere în sensul neconstituționalității prevederilor legale indicate. Astfel, Avocatul Poporului a arătat că prevederile art. 1 și art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002 prin care sunt reglementate condițiile de executare a obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, creează o stare de imposibilitate pentru creditorii de a-și pune în executare o hotărâre judecătorească pronunțată împotriva instituțiilor publice, în situația în care acestea nu plătesc de bunăvoie, fiind contrare dreptului la un proces echitabil.

În punctul său de vedere, Avocatul Poporului a arătat că, în acord cu jurisprudența Curții Europene, dreptul la un proces echitabil nu acoperă procedura numai până la pronunțarea hotărârii, ci până la executarea acesteia, statul având obligația de a se supune unei hotărâri judecătorești pronunțate împotriva lui. Așadar, executarea unei hotărâri judecătorești, indiferent de instanța de la care provine, este considerată a fi parte integrantă din „proces” în sensul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (cauza Di Pede contra Italiei). În plus, garanțiile unui proces echitabil de care a beneficiat justițiabilul în cursul fazei judiciare a procedurii își pierd rațiunile de a fi, în situația în care administrația refuză, omite sau întârzie să execute hotărârea judecătorească.

De asemenea, Avocatul Poporului a susținut că, prin instituirea de către normele criticate a unor limite ale executării hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva instituțiilor publice, în sensul că aceasta nu se poate face asupra oricăror resurse bănești ale instituțiilor publice, ci numai asupra acelor alocate special de la buget în acest scop, se creează un exces de protecție pentru instituțiile publice în raporturile acestora cu creditorul privat, ceea ce contravine dreptului de proprietate privată. Este adevărat că art. 44 alin. (1) din Constituție garantează creanțele asupra statului fără a preciza că aceasta presupune executarea lor de îndată, însă în condițiile în care, mai mulți ani la rând, instituția publică debitoare nu alocă resurse pentru plata sumelor rezultate din titluri executorii, iar termenul până la care se poate cere executarea silită este supus prescripției, realizarea dreptului devine astfel iluzorie.

Urmează ca instanța de contencios constituțional să se pronunțe prin decizie, asupra excepțiilor menționate.

II. Excepții de neconstituționalitate

În anul 2006, în exercitarea atribuțiilor sale constituționale și legale, Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională cu **trei excepții de neconstituționalitate**:

- excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (1) lit. b) și c), art. 18, art. 28 alin. (1), art. 32, art. 33 art. 35 din Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, modificată și completată;
- excepția de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2006 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi;
- excepția de neconstituționalitate referitoare la unele prevederi din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului.

1. Prin adresa nr. 2412 din 29 martie 2006, trimisă Curții Constituționale în temeiul prevederilor art. 146 lit. d) teza finală din Constituție, Avocatul Poporului a ridicat direct excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (1) lit. b) și c), art. 18, art. 28 alin. (1), art. 32, 33 și 35 din **Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici**, modificată și completată.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, Avocatul Poporului a susținut că textele de lege menționate nu sunt conforme cu prevederile constituționale ale art. 44 alin. (8) și (9), deoarece se abat terminologic de la uniformitatea reglementării cuprinse în celelalte treizeci și patru de articole. Lipsa de claritate și de uniformitate a textelor de lege indicate cu prevederile constituționale ar putea genera interpretări greșite, confuzii în aplicarea acestora, de natură să aducă atingere garantării dreptului de proprietate. Astfel, în legătură cu dobândirea sau proveniența bunurilor, sunt utilizate alternativ conceptele de proveniența bunurilor - dobândirea bunurilor și caracter licit/ilicit - justificat/nejustificat, formularea proveniența bunurilor este justificată nefiind sinonimă cu proveniența sau dobândirea legală este licită. „Justificarea” nu poate fi o dovadă certă, în înțelesul art. 1 din Legea nr. 115/1996, și nu este recunoscută ca mijloc de probă în fața instanțelor judecătorești. Folosirea unor asemenea exprimări duce la îndepărtarea de norma constituțională instituită prin alin. (8) al art. 44 privind prezumția caracterului licit al dobândirii averii, corelată cu garantarea dreptului de proprietate privată care încetează să funcționeze numai în condițiile legii. În acest context, Avocatul Poporului a apreciat că legea criticată operează cu măsuri diferite, ceea ce poate dezechilibra balanța justiției, în sensul că instanțele judecătorești nu pot aplica terminologia menționată, care vine în contradicție cu terminologia consacrată constituțional și de codurile de procedură civilă și penală.

Prin Decizia nr. 599/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 11 octombrie 2006, Curtea Constituțională **a respins excepția de neconstituționalitate** ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că dispozițiile art. 14 alin. (1) lit. b) și c), art. 18, art. 28 alin. (1), art. 32, 33 și 35 din Legea nr. 115/1996 sunt constituționale.

2. Prin adresa nr. 6516 din 26 iunie 2006, Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2006 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 19 iunie 2006. Avocatul Poporului a arătat că ordonanța de urgență criticată a fost adoptată cu încălcarea prevederilor constituționale ale art. 115, referitoare la „Delegarea legislativă”, cu menționarea expresă a alin. (4), (5) și (6). În motivarea excepției de neconstituționalitate, s-a susținut că natura juridică a Curții de Conturi este de instituție fundamentală a statului, iar această ordonanță de urgență îi afectează regimul juridic, ceea ce contravine art. 73 alin. (3) lit. l) din Constituție, potrivit căruia organizarea și funcționarea Curții de Conturi se reglementează prin lege organică. În opinia Avocatului Poporului, dispozițiile actului normativ indicat erau contrare și prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în stat, în cadrul democrației constituționale, ale alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției și a legilor țării, ale art. 61 alin. (1) potrivit căruia „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării”, precum și celor ale art. 140 intitulat „Curtea de Conturi”.

Prin Decizia nr. 544/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 30 iunie 2006, Curtea Constituțională a **admis excepția de neconstituționalitate** ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2006 este neconstituțională.

3. Cu adresa nr. 5.321 din 28 iunie 2006, Avocatul Poporului a ridicat direct în fața Curții Constituționale excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din **Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului**.

În motivarea excepției, Avocatul Poporului a arătat că atribuțiile conferite Președintelui României sunt cuprinse în art. 80, art. 85-90 și art. 91-94 din Constituție și că anumite atribuții se exercită de către Președinte, fără a avea nevoie de concursul altor organe de stat, în timp ce altele presupun un asemenea concurs. Din analiza atribuției prevăzute în art. 90 din Constituție, potrivit căruia „Președintele României, după consultarea Parlamentului, poate cere poporului să-și exprime, prin referendum, voința cu privire la probleme de interes național”, rezultă că această atribuție cuprinde două elemente: consultarea și decizia. Consultarea Parlamentului este o condiție prealabilă deciziei, realizarea ei este obligatorie, în sensul că Președintele României nu poate proceda la referendum fără această consultare; are valoarea unui aviz obligatoriu, în sensul că trebuie realizată, dar Președintele României are libertatea deciziei.

Pe cale de consecință: a) numai Președintele României poate decide dacă cere sau nu poporului să-și exprime voința prin referendum, care sunt problemele de interes național și care anume problemă concretă va fi supusă referendumului; b) nici o autoritate publică nu poate decide lista problemelor de interes național, în sensul art. 90 din Constituție, aceasta fiind o atribuție exclusivă a Președintelui României.

Așadar, în opinia Avocatului Poporului, dispozițiile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 erau neconstituționale, deoarece nu numai că adăugau la Constituție, dar

restrângeau o putere constituțională a Președintelui României și reprezentau un caz evident în care Parlamentul a acționat în afara competenței sale constituționale, el având în principiu o competență nelimitată, adică numai în măsura în care i se stabilește prin Constituție. Mai mult, art. 73 alin. (3) lit. d) din Constituție, potrivit căruia organizarea și desfășurarea referendumului se reglementează prin lege organică, se referă la o lege procedurală, mai ales că, în sistemul nostru constituțional referendumul poate fi organizat în mai multe situații prevăzute: de art. 2; de art. 95 alin. (3) pentru demiterea Președintelui; de art. 151 alin. (3) pentru revizuirea Constituției. Dreptul Președintelui de a cere poporului să-și exprime, prin referendum, voința cu privire la probleme de interes național, ca un drept exclusiv, se fundamentează nu numai pe dispozițiile art. 80 din Constituție, ci și pe alte dispoziții constituționale, și anume: prin legitimarea electorală egală cu legitimarea Parlamentului - art. 81 alin. (1), precum și prin alegerea Președintelui care se încadrează în categoria autorităților reprezentative prin intermediul cărora poporul exercită suveranitatea națională - art. 2 alin. (1), ceea ce conferă Președintelui României un statut constituțional care legitimează exercițiul unor atribuții fără a fi necesară intervenția altei autorități, el reprezentând statul român. Existența unor atribuții exclusive ale Președintelui României, în exercitarea cărora Parlamentul nu se poate implica, dă expresie principiului separației și echilibrului puterilor, în cadrul democrației constituționale, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituție.

În concluzie, numai Președintele României are dreptul să aprecieze care anume probleme sunt de interes național, dacă și când în legătură cu aceste probleme poate cere poporului să-și exprime, prin referendum, voința.

Prin Decizia nr. 567/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 14 iulie 2006, Curtea Constituțională a **admis excepția de neconstituționalitate** ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că dispozițiile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, sunt neconstituționale.

RESURSE MATERIALE ȘI BUGETARE CONSUMATE ÎN ANUL 2006

Bugetul instituției Avocatul Poporului pentru anul 2006, se prezintă după cum urmează:

	Buget inițial	Suplimentare bugetară – nov 2006	Retragere credite – dec 2006	Buget final -lei-	Buget consumat	Realizat %
Total, din care:	2.920.000	710.000	258.000	3.372.000	3.363.066	99.74
Cheltuieli personal	2.011.000	710.000	156.000	2.565.000	2.563.984	99.96
Bunuri și servicii	804.000	-3.000	92.000	709.000	706.932	99.71
Transferuri	5.000	+3.000	0	8.000	7.345	91.81
Capital	100.000	0	10.000	90.000	84.805	91.81

Execuția bugetară la data de 31.12.2006 este de 99.74 % și o apreciem ca o execuție foarte bună comparativ cu condițiile concrete, deosebite de lucru ale anului 2006.

Bugetul inițial al anului 2006 a fost **subdimensionat** pentru cheltuielile de personal, așa încât, încă din luna iunie 2006 s-au făcut demersurile necesare pentru obținerea suplimentării bugetare necesare acoperirii acestor cheltuieli. Cu toate insistențele noastre, suplimentarea de 710.000 lei a fost acordată în luna noiembrie 2006, motiv pentru care nu s-au putut consuma 156.000 lei. Această retragere de credite nu ar fi fost posibilă dacă suplimentarea bugetară la acest capitol ar fi fost acordată în timp util, așa încât să se poată ocupa posturile vacante și să se poată acorda prime și în trimestrul al doilea 2006. De asemenea, în luna decembrie am solicitat ca această sumă să o putem folosi pentru acordarea salariilor ultimei luni a anului. Nici această solicitare nu a fost luată în considerare de către Ministerul Finanțelor Publice.

La elaborarea bugetului pe anul 2006, Ministerul Finanțelor Publice a stabilit limite de cheltuieli pe capitole bugetare, fapt ce a condus la subdimensionarea cheltuielilor de personal, dar și la supradimensionarea cheltuielilor la Capitolul Bunuri și servicii. Posibilitatea de a folosi aceste fonduri în totalitate a fost mult redusă de faptul că, în luna iunie 2006 a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr.52/2006 care, la art. 18 alin (1) prevedea că „pentru perioada rămasă până la finele anului 2006, instituțiilor publice, indiferent de sistemul de finanțare și subordonare, li **se interzice** achiziționarea de autoturisme și mobilier.” În urma demersurilor făcute, instituția a obținut acordul Ministerului Finanțelor Publice pentru achiziționarea de mobilier în luna octombrie 2006, fapt ce a condus la imposibilitatea consumării sumei de 92.000 lei, sumă ce a fost disponibilizată bugetului de stat.

Aceeași Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 52/2006 a limitat cheltuirea sumelor prevăzute la Capitolul Investiții. Deși instituția noastră ar fi avut nevoie să se doteze cu un autoturism de teren, a fost nevoită să schimbe ordinea priorităților la acest capitol bugetar. Dotările anului 2006 la acest capitol au consumat 92% din creditul bugetar, disponibilizând suma de 10.000 lei.

În vederea îmbunătățirii activității instituției în ceea ce privește consumarea fondurilor alocate spre consum în anul 2007, propunem ca Ministerul Finanțelor Publice să nu mai ia măsuri de restricționare a cheltuielilor în domeniul cheltuielilor de personal, prin blocarea angajărilor și a cheltuielilor cu bunurile și serviciile și de capital, prin interzicerea achiziționării de mobilier, autoturisme sau alte bunuri.

COOPERAREA CU INSTITUȚII ȘI AUTORITĂȚI INTERNAȚIONALE SIMILARE

1. Colaborarea cu instituții similare (Ombudsmeni) din alte state

Manifestările care au avut loc pe plan extern au contribuit la mediatizarea instituției și a importanței Avocatului Poporului în rândul instituțiilor ombudsman din Europa.

În cursul anului 2006, instituția Avocatul Poporului a fost o prezență activă pe plan internațional, atât în cadrul întâlnirilor la care a participat în calitate de membru al Institutului European al Ombudsmanului și Institutului Internațional al Ombudsmanului, precum și la mesele rotunde și conferințele organizate de Uniunea Europeană, Consiliul Europei și Instituțiile Naționale pentru Protecția Drepturilor Omului din statele membre ale Uniunii Europene.

Politica de relații internaționale a instituției a avut ca scop îmbunătățirea relațiilor cu instituțiile similare din țările europene, cât și stabilirea unor noi legături de colaborare.

În cadrul vizitelor efectuate în România, ale unor delegații ale instituției ombudsmanului din diferite țări, precum și cu prilejul participării reprezentanților instituției Avocatul Poporului la conferințe, simpozioane, mese de rotunde etc., s-a acționat pentru prezentarea corespunzătoare a raporturilor dintre instituția Avocatul Poporului și Parlamentul României, alte instituții de stat, societatea civilă, subliniindu-se demersurile întreprinse în acest an pentru o cât mai amplă informare a cetățenilor în probleme care țin de competența instituției Avocatul Poporului.

În acest sens, se cuvine să **menționăm**:

- vizita oficială în țara noastră a reprezentanților Ombudsmanului Național din Olanda, (Stephan Sjouke, consilier, Jos de Bruijn, director și Marcel Haddink, Sandra Loois și Barthy Vegter experți) în cadrul programului MATRA, în lunile februarie și martie;

- în data de 16 martie 2006, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, vizita domnului Toni Lloret, expert în cadrul firmei de consultanță „Transtec”, selectată de Comisia Europeană pentru evaluarea programelor PHARE „Children First”;

- în perioada 9-11 octombrie 2006, la sediul Cercului Militar Central al Armatei, a avut loc conferința cu tema „Puterea judecătorească și Statul Democratic de drept: schimb de experiență Spania – România”, la care a participat și prof. univ. dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului;

- în data de 2 noiembrie 2006, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului o întrevedere cu reprezentanții Fundației Konrad Adenauer în cadrul programului „Statul de drept în Europa de sud-est”;

- la solicitarea Ministerului Justiției, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, vizita delegației Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a Pedepselor sau Tratamentelor Inumane sau Degradante.

Discuțiile purtate în cadrul întâlnirii au vizat aspecte privind modul de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului, activitatea în legătură cu respectarea prevederilor art. 22 din Constituție privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică prin interzicerea torturii tratamentelor inumane și degradante, reformele din sistemul penitenciar, procedura de adresare către instituția Avocatul Poporului, principalele drepturi încălcate de către autoritățile administrației publice, recomandările și rapoartele speciale emise, anchetele efectuate de instituția Avocatul Poporului, precum și prezentarea de cazuri referitoare la persoane arestate, deținute.

- vizita Ombudsmanului Național al Olandei, domnul Alex Brenninkmeijer, în luna noiembrie;

- vizita Ombudsmanului din Amsterdam, domnul Ulco van de Pol, în luna decembrie;

Importanța acordată de Avocatul Poporului acestor vizite, a fost pregnant relevată și de programul intens de contacte cu instituțiile statului. Domnul Alex Brenninkmeijer, Ombudsmanul Național al Olandei însoțit de domnul prof.univ.dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului, a avut o întrevedere cu Președintele României, domnul Traian Băsescu. De asemenea, delegațiile olandeze au purtat convorbiri la instituția Avocatul Poporului, Curtea Constituțională și la Birourile Teritoriale Brașov și Alba Iulia. Evenimentele au fost mediatizate de mass media centrală și locală.

Oaspeții au avut întâlniri de lucru cu Avocatul Poporului, precum și cu experții și consilierii din cadrul instituției. Schimbul de opinii a fost axat pe probleme de interes comun, partea română fiind interesată, în special, de modalități concrete de acțiune, care să conducă la întărirea eficienței activității instituției Avocatul Poporului.

În anul 2006, a continuat derularea **programului Matra** „Întărirea capacității administrative și instituționale a Avocatului Poporului”. Principalele activități ale programului sunt: studiu pregătitor; alegerea unei imagini publice și creșterea receptivității publicului; analiza posibilității de a utiliza o procedură informală eficientă de soluționare a petițiilor; perfecționarea pregătirii profesionale în acordarea audiențelor; evaluarea și îmbunătățirea anchetelor și rapoartelor speciale ale Avocatului Poporului; perfecționarea sistemului de înregistrare a petițiilor.

În lunile februarie și mai 2006, în cadrul Programului Matra au avut loc întâlniri referitoare la „Activitatea privind examinarea posibilității informale de soluționare a petițiilor” și „Evaluarea și perfecționarea rapoartelor speciale ale Avocatului Poporului”.

O activitate eficientă din cadrul programului Matra s-a desfășurat în luna septembrie prin participarea unui număr de 5 consilieri și experți din cadrul instituției Avocatul Poporului la un **stagiul de perfecționare profesională** în acordarea audiențelor organizat la Zutphen de către Academia de Poliție și instituția Ombudsmanul Național din Olanda. Cunoștințele teoretice și practice dobândite cu prilejul stagiului au fost dezbătute cu experții și consilierii instituției Avocatul Poporului. Programul, prin realizarea unui schimb eficient de experiență, va duce la consolidarea capacității de acțiune a Avocatului Poporului în îndeplinirea scopului său

legal și constituțional, în contextul profundelor schimbări care au loc în viața politică și economico-socială a țării, dar și având în vedere integrarea României în Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007.

2. Participarea reprezentanților instituției Avocatul Poporului la întruniri, conferințe, simpozioane și reuniuni internaționale dedicate problematicii drepturilor omului

Anul 2006 a reprezentat pentru activitatea pe plan extern a instituției o intensificare a participării reprezentanților Avocatului Poporului la reuniuni internaționale și a cuprins întâlniri pentru îmbunătățirea relațiilor cu instituțiile similare din țările europene, precum și stabilirea unor noi legături de colaborare cu alte instituții de tip ombudsman.

Personalul de specialitate din cadrul instituției Avocatul Poporului a participat la o serie de întruniri organizate de reprezentanții unor organisme internaționale, printre care Consiliul Europei, Uniunea Europeană, precum și cu reprezentanții unor organizații neguvernamentale internaționale preocupate de drepturile omului.

Dintre acestea, **menționăm:**

- Deschiderea anului judiciar al Curții Europene a Drepturilor Omului, de la Strasbourg, din ianuarie 2006 (a participat Ioan Muraru, Avocatul Poporului);
- Adunarea Generală a Institutului Ombudsmanului European, de la Innsbruck, din aprilie 2006 (au participat Simina Popescu și Andreea Abrudan, consilieri);
- Vizita Avocatului Poporului la Ombudsmanul Național al Olandei, de la Haga, din aprilie 2006 (au participat: prof. univ. dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului, Simina Popescu și Eugen Dinu consilieri);
- Conferința Ombudsmanilor din statele membre BSEC (Adunarea Parlamentară a Cooperării Economice la Marea Neagră), de la Istanbul, din aprilie 2006 (au participat: Mihaela Enache și Magda Ștefănescu, consilieri);
- Întrunirea Ombudsmanilor Europeni – Adunarea Generală a Institutului Ombudsmanului Internațional – Regiunea Europa, de la Viena, din iunie 2006 (au participat Simina Popescu, și Andreea Abrudan, consilieri);
- Seminarul Ofițerilor de Legătură – Respectarea drepturilor fundamentale, împărtășirea celor mai bune practici – organizat de Mediatorul European, de la Strasbourg, din iunie 2006 (a participat Simina Popescu, consilier);
- Perfecționarea profesională a experților și consilierilor din cadrul instituției Avocatul Poporului în derularea Programului Matra, de la Zutphen, din septembrie 2006 (au participat Simina Gagu, Mihaela Enache, Emma Turtoi, consilieri și Irina Sandu și Dorina David, experți);
- A 4-a Masă Rotundă a Instituțiilor Naționale Europene pentru Promovarea și Protecția Drepturilor Omului, de la Atena, din septembrie 2006 (au participat Eugen Dinu și Andreea Băicoianu, consilieri și Alina Dinu, expert);
- Conferința – Activitatea Ombudsmanului pentru copii – de la Atena, din septembrie 2006 (a participat Laura Chiscop, expert);

- Masa Rotundă cu tema „Rolul Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului în raporturile cu organismele instituite prin Tratatul privind Drepturile Omului”, de la Berlin, din noiembrie 2006 (a participat Alina Dinu, expert).

Temele dezbătute în cadrul acestor reuniuni, reprezintă o sursă importantă de informații și de schimburi de experiență pentru instituția Avocatul Poporului cu instituțiile ombudsman sau instituțiile pentru protecția drepturilor omului din statele membre ale Uniunii Europene.

În cadrul acestor întâlniri, reprezentanții Avocatului Poporului au avut o prezență activă la dezbateri, au evidențiat activitățile Avocatului Poporului pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenești, s-au pronunțat pentru intensificarea dialogului la nivel regional și internațional între instituțiile Ombudsmanului din diferite țări, pentru implicarea în eforturile de promovare a obiectivelor instituțiilor Ombudsmanului.

În anul 2006, a continuat colaborarea instituției Avocatul Poporului cu **Ombudsmanul European**. În acest sens, menționăm contribuțiile Avocatului Poporului la elaborarea Buletinului de informare a Ombudsmanilor Europeni, cu articolele: „Ioan Muraru reales ca Avocat al Poporului din România” și „Implicarea Avocatului Poporului din România în protecția drepturilor copiilor”.

Totodată, având în vedere integrarea României în Uniunea Europeană și dobândirea calității de stat membru, Ombudsmanul European a pregătit **un pliant în limba română** cuprinzând o prezentare sumară a atribuțiilor sale, precum și un model de plângere care poate fi înaintată instituției europene de cetățenii români după 1 ianuarie 2007.

De altfel, trebuie amintite și cele 7 scrisori prin care petenți care s-au adresat Ombudsmanului European pentru soluționarea unor cereri, au fost îndrumați să se adreseze spre competență soluționare a problemelor instituției Avocatul Poporului din România.

În cadrul cooperării cu Ombudsmani din alte țări, menționăm colaborarea cu Apărătorul Drepturilor din Spania. În acest sens, o cursantă în cadrul unui program Master privind Protecția Drepturilor Omului organizat de Universitatea Alcalá din Madrid, a efectuat un stagiu de practică la instituția Avocatul Poporului pe o perioadă de 3 luni, începând cu luna ianuarie 2006.

În contextul raporturilor de colaborare cu alte instituții, trebuie menționată cea cu Facultatea de Drept din cadrul Universității București - Programul ELSA, în cadrul căreia s-au desfășurat **stagii de practică ale studenților** la instituția Avocatul Poporului (în perioadele 10 - 14 aprilie 2006, 22 - 26 mai 2006 și 20 - 30 noiembrie 2006). De asemenea, în perioada 27 februarie - 10 martie 2006 au fost derulate stagii de practică în colaborare cu Facultatea de Științe Politice și Științele Comunicării din cadrul Universității din Oradea. În perioada 13 - 17 martie 2006, un număr de 10 auditori de justiție din cadrul Institutului Național al Magistraturii au efectuat un stagiu de practică la instituția Avocatul Poporului.

PROCESE, PROBLEME JURIDICE ALE INSTITUȚIEI

Cauze în care instituția Avocatul Poporului a fost parte în anul judiciar 2006

În anul 2006, instituția Avocatul Poporului a fost implicată într-un număr de **18 cauze**, dintre care șase au avut un caracter de litigiu de muncă (acțiuni inițiate de foști sau actuali angajați) și 12 cauze prin care o serie de petenți s-au declarat nemulțumiți de acțiunile întreprinse de către experții și consilierii instituției.

Dintre aceste cauze, șase au fost soluționate în mod definitiv, iar un număr de 12 au fost și sunt în diferite faze procesuale, pe rolul instanțelor de judecată. Punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului în cauzele împotriva persoanelor nemulțumite de soluțiile legale care le-au fost oferite a fost acela că fiind instituție de tip ombudsman, Avocatul Poporului contribuie la soluționarea conflictelor dintre persoanele fizice și autoritățile administrației publice, pe cale amiabilă, prin mediere, prin dialog.

Trebuie avut în vedere faptul că instituția Avocatul Poporului acționează ca o autoritate de supraveghere, fiind lipsită de mijloace legale de coerciție, de a obliga sau sancționa o altă autoritate publică, fapt ce reiese cu claritate atât din prevederile art. 13 lit. (c) din Legea nr. 35/1997, republicată care prevede că Avocatul Poporului **urmărește** rezolvarea legală a cererilor primite și **cere** autorităților sau funcționarilor administrației publice în cauză încetarea încălcării drepturilor și libertăților cetățenești, repunerea în drepturi a petiționarului și repararea pagubelor, cât și din art. 21 alin. (1) și (2) care statuează că „în exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului emite **recomandări care nu pot fi supuse controlului parlamentar și nici controlului judecătoresc**. Prin recomandările emise, Avocatul Poporului **sesizează** autoritățile administrației publice asupra ilegalității actelor sau faptelor administrative.”

Instituția Avocatul Poporului este autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică; nimeni nu îl poate obliga pe Avocatul Poporului să se supună instrucțiunilor sau dispozițiilor sale.

Fără îndoială, asemenea procedee particulare și specifice ombudsmanului, nu dau întotdeauna rezultatele dorite, mai ales când partenerii nu manifestă dorința spre dialog, suplețea necesară și, mai ales, nu manifestă acel comportament legal normal uzând deseori de ceea ce doctrina și procedura numesc abuzul de drept.

Chiar așa stând lucrurile, Avocatul Poporului trebuie să fie și să rămână o instituție a medierii, a dialogului, iar nu o instituție care să aibă putere de coerciție, cum poate ar dori unii cetățeni nemulțumiți.

MEDIATIZARE, BULETIN, RADIO, ACTUALITATEA ROMÂNEASCĂ

Prin rolul constituțional pe care-l îndeplinește, instituția Avocatul Poporului este o garanție importantă a respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Această componentă a ocupat un loc esențial în procesul îndeplinirii de către România a criteriilor politice pentru aderarea la Uniunea Europeană.

Iată de ce, anul 2006, mai mult ca oricând, a reprezentat o uriașă provocare pentru instituția Avocatul Poporului, generată și de creșterea considerabilă a interesului manifestat de cetățeni față de activitatea instituției și de modalitățile concrete de sprijinire a soluționării cazurilor de violare a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățeanului.

În consecință, instituția Avocatul Poporului și-a multiplicat eforturile pentru o cât mai bună cunoaștere de către cetățeni, atât a rolului constituțional, dar mai ales a instrumentelor prin care Avocatul Poporului poate interveni cu promptitudine și profesionalism în sprijinul cetățeanului.

De aceea, în anul 2006, Avocatul Poporului a apelat și mai intens la **posturile de televiziune și radio**, ca cele mai eficiente mijloace de mediatizare la nivel național, și, foarte important, singurele care pătrund în casele românilor din țară și de pretutindeni în lume.

Semnificativ în această privință este faptul că emisiunile la posturile de televiziune: România de Măine, B1TV, Flux TV cu participarea prof. univ. dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului, au reprezentat o elocventă mărturie a interesului crescând al cetățenilor pentru cunoașterea rolului instituției Avocatul Poporului în apărarea drepturilor și libertăților acestora.

Deosebit de importantă a fost **tematica** unora dintre aceste emisiuni consacrate unor probleme de interes major, cum sunt familia și protecția copilului, a pensionarilor etc. Numărul mare de întrebări adresate de cetățeni în cadrul emisiunilor televizate, precum și răspunsurile date, au demonstrat că televiziunea este, neîndoiește, o puternică forță mediatică, urmărită cu interes de către cetățeni.

În acest context, nu putem decât să ne exprimăm profunda nedumerire că tocmai **televiziunea publică**, plătită din banul cetățeanului, nu a manifestat receptivitatea necesară pentru organizarea unor emisiuni tematice, consacrate unor probleme stringente ale cetățenilor și care reprezintă o prioritate a activității instituției Avocatul Poporului. Nici un argument de natură comercială nu poate fi invocat, atunci când televiziunea publică, prin însăși menirea ei trebuie să fie receptivă, să pună în slujba cetățeanului uriașul potențial mediatic, pentru facilitarea unei și mai mari apropieri între cetățeni și apărătorul drepturilor acestora – Avocatul Poporului.

În ceea ce privește **radioul public**, relevăm cu satisfacție buna colaborare cu Radio România Actualități, prin intermediul emisiunii „Studio Deschis – Răspundem ascultătorilor”, care a permis desfășurarea unui dialog viu, axat pe probleme de interes imediat ale cetățenilor, evidențiindu-se totodată aprecierea dată profesionalismului cu care instituția Avocatul Poporului se implică în apărarea drepturilor cetățenești.

Această emisiune, care s-a dovedit din plin a fi un puternic liant între cetățean și instituția Avocatul Poporului a fost **scoasă** din grila de programe în luna mai 2006.

Cu toată înțelegerea față de politica managerială, ne exprimăm surprinderea că radioul public, al cărui interlocutor suprem trebuie să fie cetățeanul, a găsit de cuviință să scoată din grila de programe, o emisiune care a captat interesul cetățeanului, tocmai prin faptul că esența ei răspundea nedreptăților sau, și mai mult, injustiției la adresa cetățenilor, din partea unor instituții ale statului.

Presa scrisă a continuat și în 2006, să trateze cu responsabilitate problematica cetățeanului, care ține de competența instituției Avocatul Poporului.

Se cuvine a menționa, în primul rând „Actualitatea Românească – Ziarul românilor de pretutindeni” care a găzduit un număr important de articole de referință ale prof. univ. dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului și ale colaboratorilor săi, consacrate cu precădere examinării petițiilor adresate Avocatului Poporului, implicării acestuia în controlul constituționalității legilor, procedee legale de soluționarea problemelor ridicate de cetățeni și, deosebit de important, modul în care Avocatul Poporului apără drepturile românilor care se află legal în străinătate.

„Cronica Română” a publicat numeroase articole legate direct de activitatea Avocatului Poporului, pe teme de interes major: „Dreptul la un nivel de trai decent”, „Mediatorul între cei puternici și cei fără putere”, „Prietenul de lângă tine” etc.

Totodată, atributele constituționale cu care este învestit Avocatul Poporului și modalitățile concrete de slujire a interesului cetățeanului și-au găsit reflectarea în articole publicate în „România Liberă”, „Curierul Național”, „Dimineața”.

Cu toate aceste rezultate pozitive, nu pot fi ignorate aspecte flagrante, profund nocive care aduc o gravă atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Mai mult, aceste grave violări vizează tânăra generație, în special minorii, supuși unor constante presiuni mediatice, sfidând nu numai legile, ci și bunul simț, cu efecte traumatizante pentru creșterea și educația acestora.

În acest context, Avocatul Poporului a subliniat și subliniază cu tărie importanța prevederilor constituționale, privind libertatea de exprimare, ce nu poate fi exercitată decât în condițiile respectării celorlalte drepturi constituționale, în special a dreptului la viață intimă, familială și privată. În acest sens, menționăm faptul că emisiunile radio – TV care propagă violența, discriminările de orice fel, exploatarea minorilor în diverse forme, contravin spiritului Constituției României privind protecția copiilor și a tinerilor.

Sub aparența libertății de exprimare, prin intermediul mass-mediei se transmit uneori o serie de informații cu caracter nociv, care dăunează sănătății, moralității și care pun în primejdie viața și dezvoltarea normală a minorilor, așa cum au fost concepute de legiuitorul constituant.

Posturile de radio și televiziune cu caracter public au obligația de a respecta drepturile și libertățile cetățenești, inclusiv prin stabilirea grilei și a conținutului programelor pe care le transmit, fără a atenta la bunele moravuri, relațiile familiale și sociale, normale într-o societate democratică. În acest context, trebuie înțeles dreptul la

libera exprimare și nu în sensul încălcării oricăror norme de conduită și moralitate specifice culturii și civilizației.

În contextul larg al atribuțiilor exercitate de Avocatul Poporului se înscrie preocuparea pentru protecția drepturilor copiilor și a tinerilor, de aceea, instituția Avocatul Poporului recomandă posturilor publice de radio și televiziune să promoveze numai acele emisiuni cu un conținut informativ care asigură protecția drepturilor copiilor, a familiei, a tuturor cetățenilor.

Anul 2006 a marcat o însemnată creștere a interesului față de activitatea Avocatului Poporului a **presei la nivel local**. De la Oradea la Constanța și de la Iași până la Craiova, cotidienele locale au informat opinia publică nu numai cu privire la activitatea instituției Avocatul Poporului în general, ci în special în legătură cu implicarea birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului din Alba Iulia, Bacău, Brașov, Cluj, Craiova, Constanța, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Târgu-Mureș și Suceava în soluționarea problemelor cetățenești.

O relevanță aparte a avut-o reflectarea în presă, la nivel național și local, a stadiului de implementare a **programului Matra**, privind colaborarea dintre instituția Avocatul Poporului din România și Ombudsmanul din Olanda, în domeniul drepturilor omului și rezultatele benefice ale acesteia reflectate în activitatea instituției.

Strânsa colaborare dintre instituția Avocatul Poporului și Ombudsmanul European, precum și probleme specifice cu care se confruntă Avocatul Poporului din România au fost tratate în articole publicate în **Buletinul Ombudsmanilor Europeni** de către experții și consilierii din cadrul instituției Avocatul Poporului.

Buletinul informativ trimestrial al instituției Avocatul Poporului, este un instrument de cunoaștere detaliată a domeniilor de activitate ale instituției, a competențelor acesteia, a mijloacelor de intervenție pe care instituția le are la îndemână pentru a se asigura că cetățeanul nu este subiectul injustiției sau al tratamentului necorespunzător din partea administrației publice. De asemenea, printr-un efort financiar propriu, a fost editat și pliantul de prezentare a instituției Avocatul Poporului. Aceste materiale informative au fost difuzate gratuit, tocmai pentru o mai bună cunoaștere și mediatizare a instituției Avocatul Poporului, atât persoanelor fizice, ce se adresează la audiențe, cât și autorităților administrației publice centrale și locale, și nu în ultimul rând, mass-mediei.

Comunicatele de presă ce reflectă activitatea instituției sunt transmise trimestrial, ori cu prilejul desfășurării unor evenimente deosebite pe plan intern și extern, prin agențiile de presă și publicate pe site-ul instituției Avocatul Poporului.

Cu ocazia zilei de 1 Iunie, Ziua Internațională a Copilului au fost acordate **ajutoare sociale** copiilor din Centrul de primire în regim de urgență din Constanța. O preocupare permanentă a instituției Avocatul Poporului o constituie situația copiilor ce se confruntă cu probleme speciale. În acest sens, au fost oferite ajutoare sociale copiilor de la Centrul de plasament nr. 5 – „Centrul de plasament pentru copil 0-2 ani cu dizabilități” și de la Centrul de plasament nr. 6 – „Complex servicii comunitare pentru copilul mic cu handicap sever” din Craiova. Cu prilejul acestor acțiuni au fost publicate

articole în cotidianul de opinie și informație „Cuget Liber”, din Constanța și în cotidienele „Gazeta de Sud”, „Cuvântul libertății”, din Craiova. De asemenea, au fost prezenți la acțiune Radio Oltenia Craiova, TVR Craiova și Teleuniversitaria.

În concluzie, în anul 2006 a crescut vizibilitatea și transparența Avocatului Poporului, s-a consolidat locul și rolul acestuia de apărător al intereselor cetățenești, după cum a sporit considerabil interesul cetățeanului de a apela la Avocatul Poporului, pentru a-și apăra drepturile și libertățile constituționale. Toate aceste aspecte vor fi luate în considerare de Avocatul Poporului în elaborarea și implementarea unei politici moderne și agresive de mediatizare în 2007, în folosul cetățeanului.

*ANEXA NR. 1***VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE**

Nr. crt.	Indicatorul	Total lucrări efectuate
1.	Audiențe acordate cetățenilor la sediul instituției Avocatul Poporului și la birourile teritoriale	11961
2.	Petiții înregistrate la instituția Avocatul Poporului și la birourile teritoriale, referitoare la încălcarea unor drepturi și libertăți cetățenești	6407
3.	Apeluri telefonice înregistrate prin dispecerat la Avocatul Poporului și la birourile teritoriale	4729
4.	Anchete efectuate de instituția Avocatul Poporului	10
5.	Recomandări emise de Avocatul Poporului	2
6.	Puncte de vedere cu privire la excepțiile de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor care se referă la drepturile și libertățile cetățenilor exprimate la solicitarea Curții Constituționale	1375
7.	Excepții de neconstituționalitate ridicate direct de Avocatul Poporului	3

ANEXA NR. 2

**STATISTICA PETIȚIILOR ÎNREGISTRATE ÎN RAPORT CU
DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE ÎNCĂLCATE**

Nr. crt.	Denumire drept (articol din Constituție)	Petiții înregistrate
1.	Egalitate în drepturi (art. 16)	78
2.	Străini și apatrizi (art. 18)	4
3.	Dreptul de azil, extrădare, expulzare (art. 19)	-
4.	Accesul liber la justiție (art. 21)	195
5.	Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art.22)	16
6.	Libertatea individuală (art. 23)	8
7.	Dreptul la apărare (art. 24)	23
8.	Dreptul la libera circulație (art. 25)	12
9.	Dreptul la viață intimă, familială și privată (art. 26)	7
10.	Inviolabilitatea domiciliului (art. 27)	4
11.	Secretul corespondenței (art. 28)	2
12.	Libertatea conștiinței (art. 29)	4
13.	Libertatea de exprimare (art. 30)	1
14.	Dreptul la informație (art. 31)	1226
15.	Dreptul la învățătură (art. 32)	14
16.	Accesul la cultură (art. 33)	-
17.	Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34)	27
18.	Dreptul la mediu sănătos (art. 35)	23
19.	Dreptul de vot (art. 36)	2
20.	Dreptul de a fi ales (art. 37)	1
21.	Dreptul de a fi ales în Parlamentul European (art. 38)	2
22.	Libertatea întrunirilor (art. 39)	-
23.	Dreptul la asociere (art. 40)	2
24.	Dreptul la muncă și protecția socială a muncii (art. 41)	96
25.	Dreptul la grevă (art. 43)	-
26.	Dreptul la proprietate privată (art. 44)	1100
27.	Libertatea economică (art. 45)	4
28.	Dreptul la moștenire (art. 46)	30
29.	Dreptul la un nivel de trai decent (art. 47)	1272
30.	Familia și dreptul la căsătorie (art. 48)	7
31.	Protecția copiilor și tinerilor (art. 49)	53
32.	Protecția persoanelor cu handicap (art. 50)	96
33.	Dreptul de petiționare (art. 51)	998
34.	Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52)	630
35.	Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți (art. 53)	2
36.	Dreptul la un proces echitabil (art.6 din CEDO)	9
37.	Alte drepturi	190
38.	Petiții care nu au ca obiect încălcare de drepturi și libertăți	269
	TOTAL	6407

ANEXA NR. 3

STATISTICA PETIȚIILOR PE JUDEȚE
-Primate pe suport de hârtie-

NR. CRT.	JUDEȚ	NR. PETIȚII
1.	Alba	146
2.	Arad	45
3.	Argeș	285
4.	Bacău	173
5.	Bihor	111
6.	Bistrița-Năsăud	17
7.	Botoșani	60
8.	Brăila	62
9.	Brașov	194
10.	București	1705
11.	Buzău	102
12.	Caraș-Severin	50
12.	Călărași	40
14.	Cluj	235
15.	Constanța	272
16.	Covasna	29
17.	Dâmbovița	72
18.	Dolj	164
19.	Galați	132
20.	Giurgiu	45
21.	Gorj	75
22.	Harghita	109
23.	Hunedoara	84
24.	Ialomița	31
25.	Iași	309
26.	Ilfov	85
27.	Maramureș	72
28.	Mehedinți	53
29.	Mureș	164
30.	Neamț	60
31.	Olt	79
32.	Prahova	159
33.	Sălaj	20
34.	Satu Mare	34
35.	Sibiu	69
36.	Suceava	129
37.	Teleorman	49
38.	Timiș	120
39.	Tulcea	38
40.	Vaslui	67
41.	Vâlcea	103
42.	Vrancea	64
	TOTAL*	5912

**Observație: La totalul de petiții adresate instituției Avocatul Poporului din țară și străinătate pe suport de hârtie, se adaugă un număr de 430 petiții comunicate prin poșta electronică.*

ANEXA NR. 4

STATISTICA PETIȚIILOR PRIMITE DIN STRĂINĂTATE

Nr. crt.	ȚARA	Nr. petiții înregistrate
1.	ANGLIA	1
2.	ARGENTINA	1
3.	AUSTRIA	4
4.	BELGIA	1
5.	GERMANIA	26
6.	CANADA	4
7.	UNGARIA	1
8.	GRECIA	1
9.	SUA	4
10.	SUEDIA	1
11.	FRANȚA	3
12.	ITALIA	3
13.	SERBIA	1
14.	SPANIA	3
15.	ISRAEL	8
16.	OLANDA	1
17.	REPUBLICA MOLDOVA	2
	TOTAL	65

ANEXA NR. 5

ACTIVITATEA BIROURILOR TERITORIALE ALE INSTITUȚIEI

AVOCATUL POPORULUI

NR. CRT.	BIROUL TERITORIAL	AUDIENȚE	PETIȚII ÎNREGISTRATE	APELURI TELEFONICE	ACTIVITĂȚI DE MEDIATIZARE A INSTITUȚIEI
1.	Alba-Iulia	740	138	163	- 2 emisiuni radio-tv; - 7 articole publicate în presă; - 7 colaborări cu ONG-uri și alte autorități.
2.	Bacău	666	97	147	- 3 emisiuni radio-tv; - 6 articole publicate în presă; - 2 colaborări cu ONG-uri și alte autorități.
3.	Brașov	865	104	165	- 6 emisiuni radio-tv; - 3 articole publicate în presă.
4.	Cluj Napoca	871	169	423	- 3 emisiuni radio-tv; - 4 articole publicate în presă; - 4 colaborări cu ONG-uri și alte autorități.
5.	Constanța	890	182	179	- 13 articole publicate în presă; - 1 colaborare cu ONG-uri și alte autorități.
6.	Craiova	539	78	190	- 4 emisiuni radio-tv; - 4 articole publicate în presă; - 3 colaborări cu ONG-uri și alte autorități.

7.	Galați	303	78	78	- 4 emisiuni radio-tv; - 7 articole publicate în presă.
8.	Iași	510	243	276	- 5 emisiuni radio-tv; - 6 articole publicate în presă; - 1 colaborare cu ONG-uri și alte autorități.
9.	Oradea	310	80	287	- 8 emisiuni radio-tv; - 11 articole publicate în presă; - 1 colaborare cu ONG-uri și alte autorități.
10.	Pitești	307	147	54	- 3 emisiuni radio-tv; - 19 articole publicate în presă; - 3 colaborări cu ONG-uri și alte autorități.
11.	Suceava	400	57	143	-
12.	Târgu Mureș	902	212	73	- 6 emisiuni radio; - 4 articole publicate în presă. - 10 colaborări cu ONG-uri și alte autorități.
	TOTAL:	7303	1585	2178	160

ANEXA NR. 6

**STATISTICA PUNCTELOR DE VEDERE EXPRIMATE DE AVOCATUL POPORULUI
CU PRIVIRE LA EXCEPȚIILE DE NECONSTITUȚIONALITATE**

NR. CRT.	DOMENIUL PUNCTULUI DE VEDERE	NR. PUNCTE DE VEDERE
1.	Statul de drept (art. 1)	12
2.	Universalitatea; Principiul neretroactivității legii; legea penală sau contravențională mai favorabilă (art. 15)	65
3.	Principiul egalității în drepturi (art. 16, art. 4)	194
4.	Cetățenii străini și apatrizii (art. 18)	5
5.	Prioritatea reglementărilor internaționale (art. 11, art. 20)	11
6.	Accesul liber la justiție; Proces echitabil (art. 21)	457
7.	Dreptul la viață, integritate fizică și psihică (art. 22)	48
8.	Libertatea individuală (art. 23)	28
9.	Dreptul la apărare (art. 24)	67
10.	Libera circulație (art. 25)	4
11.	Viața intimă, familială și privată (art. 26)	6
12.	Libertăți de opinie (art. 29, art. 30, art. 40)	20
	Secretul corespondenței (art. 28)	1
13.	Dreptul la informație (art. 31)	1
14.	Dreptul la învățătură (art. 32)	1
15.	Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34)	2
16.	Dreptul la muncă și protecția socială a muncii și interzicerea muncii forțate (art. 41, art. 42); Dreptul la grevă (art. 43)	42
17.	Dreptul de proprietate (art. 44, art. 136)	195
18.	Dreptul la moștenire (art.46)	3
19.	Dreptul la un nivel de trai decent (art. 47)	1
20.	Familia (art. 48)	22
21.	Protecția copiilor și a tinerilor (art. 49)	4
22.	Dreptul de petiționare (art. 51)	2
23.	Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52)	14
24.	Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți (art. 53)	9
25.	Autoritățile publice (art. 61 - art. 72)	1
26.	Categorii de legi (art. 73); Intrarea în vigoare a legii (art. 78)	4
27.	Delegarea legislativă (art. 115)	15
28.	Administrația publică locală (art. 120 - art. 123)	5
29.	Înfăptuirea justiției (art. 124)	14
30.	Instanțele judecătorești (art. 126 - art. 127)	21
31.	Folosirea căilor de atac (art. 129)	14
32.	Statutul procurorului (art. 131- art. 132)	5
33.	Consiliul Superior al Magistraturii (art. 133, art. 134)	1
34.	Libertatea economică (art. 45)	28
35.	Economia (art. 135)	17

36.	Contribuții financiare (art. 56); Impozite, taxe și alte contribuții (art. 139)	11
37.	Atribuțiile Curții Constituționale (art. 146)	3
38.	Excepții în care nu s-a invocat neconformitatea cu Constituția, ci cu legea	8
39.	Excepții în care nu s-a precizat textul constituțional încălcat	14
	TOTAL	1375

**În cazul a 879 de puncte de vedere se regăsesc mai multe domenii, iar pentru statistică a fost luat în considerare, domeniul semnificativ.*

ANCHETELE EFECTUATE

NR. CRT.	OBIECTUL ANCHETEI EFECTUATE	NR. DE ANCHETE EFECTUATE	AUTORITATEA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LA CARE S-A EFECTUAT ANCHETA	REZULTATELE ANCHETELOR EFECTUATE
1.	Respectarea dreptului la protecție a copiilor și tinerilor și a dreptului la viață și la integritate fizică și psihică	1	- Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate Priboieni, județul Argeș	Soluționarea petiției și emiterea unei recomandări
2.	Respectarea dreptului de petiționare și a dreptului la un nivel de trai decent	3 1	- Casa de Pensii a Municipiului București - Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale	Soluționarea petițiilor și emiterea unei recomandări Soluționarea petițiilor
3.	Respectarea dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică și a dreptului la un nivel de trai decent	2	- Primăria sector 5 București - Primăria sector 3 București	Soluționarea petițiilor
4.	Respectarea dreptului de proprietate privată	3	- Primăria Municipiului Constanța	Soluționarea petițiilor
	TOTAL	10		

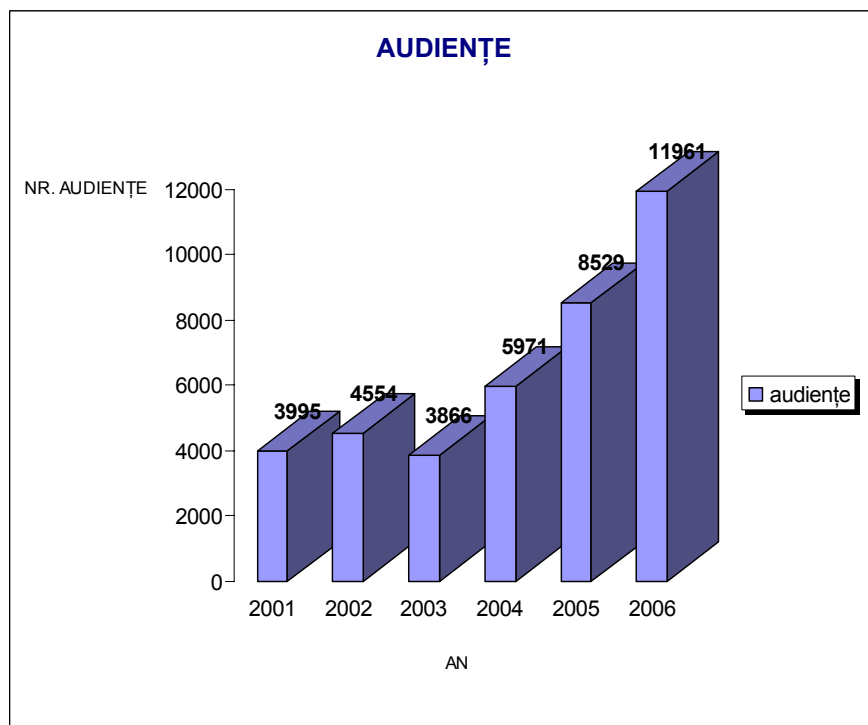
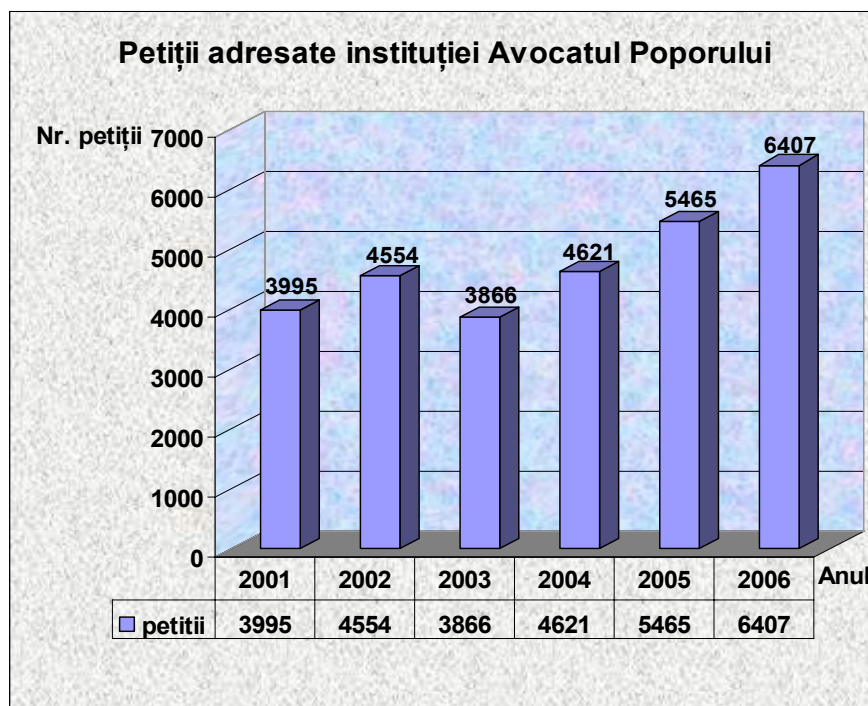
ANEXA NR. 8

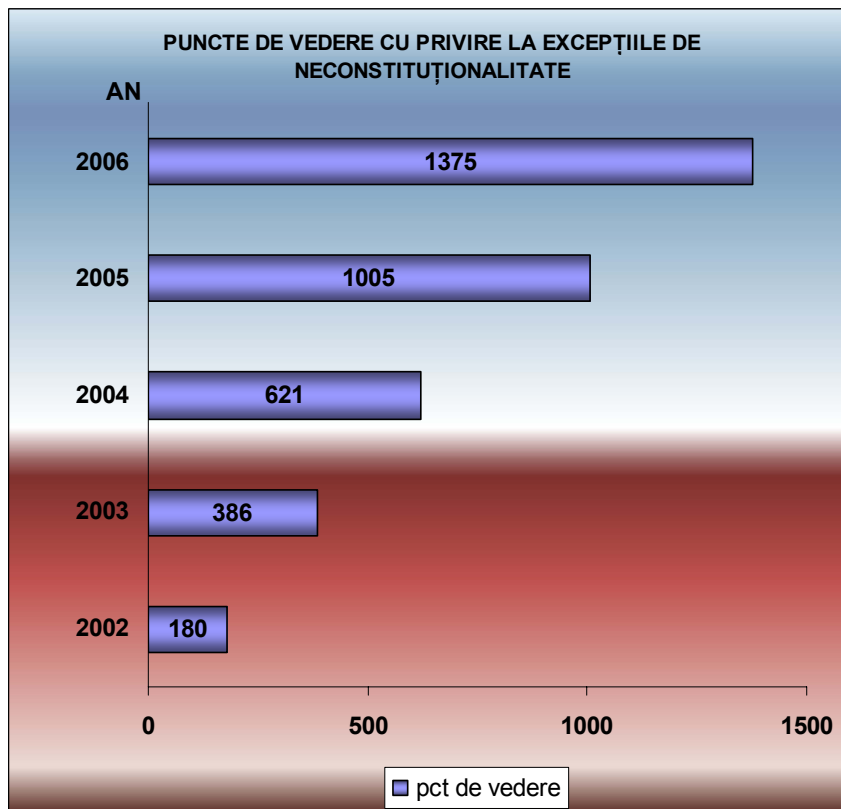
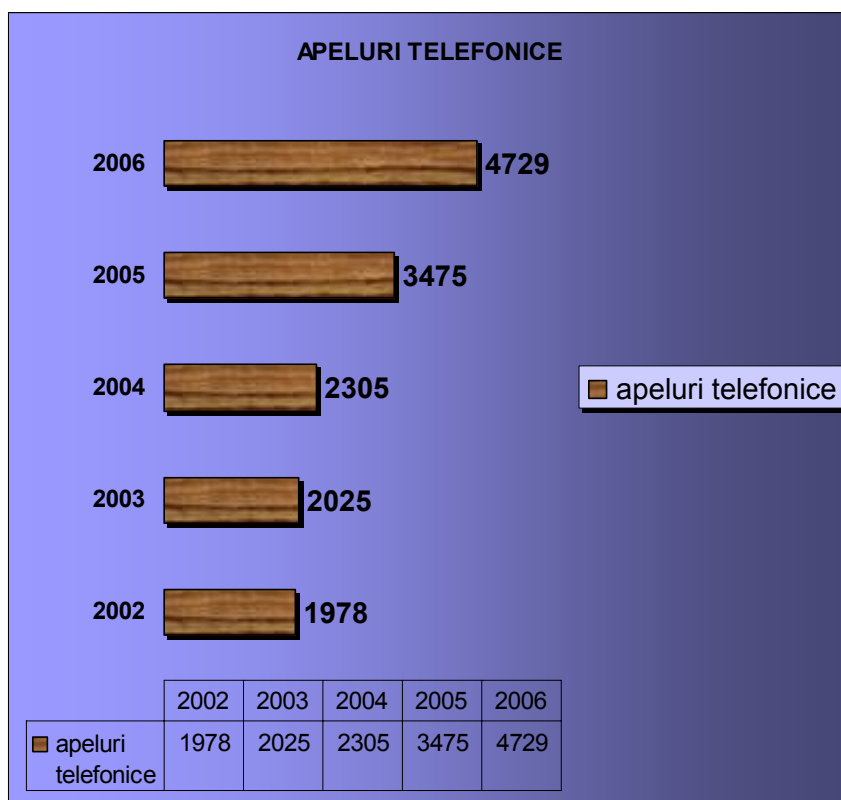
RECOMANDĂRI EMISE DE AVOCATUL POPORULUI

Nr. crt.	Nr. și data emiterii recomandării. Obiectul recomandării	Autoritatea publică căreia i-a fost adresată recomandarea	Conținutul pe scurt al recomandării
1.	1/ 3 februarie 2006 Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent și a dreptului de petiționare, prevăzute de art. 47 și art. 51 din Constituție, în cazul soluționării cererilor formulate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat	- Casa de Pensii a Municipiului București	- examinarea situației create de faptul că nu au fost soluționate, în termenul legal, cererile formulate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005; - luarea măsurilor legale care se impun pentru: * comunicarea în termenul legal a răspunsurilor către petiționari; * urgentarea emiterii deciziilor de pensionare și plata pensiilor conform deciziilor de pensionare emise în urma recalculării pensiilor; * informarea Avocatului Poporului asupra măsurilor luate.
2.	2/24 mai 2006 Încălcarea dreptului privind protecția copiilor și a tinerilor și dreptului la viață și la integritate fizică și psihică, prevăzute de art. 49 și art. 22 din Constituția României, în cazul sesizării din oficiu, în conformitate cu prevederile art. 22 din Legea nr. 35/1997, republicată, coroborat cu art. 101 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, referitor la situația copiilor din Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate Priboieni, județul Argeș.	- Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș	- examinarea situației relatate în presă privind supunerea copiilor la pedepse fizice și la alte tratamente umilitoare, la abuzuri sexuale, constrângerea la o muncă ce comportă risc potențial pentru sănătate și dezvoltare, precum și la înfometare în Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate Priboieni, județul Argeș; - luarea măsurilor legale care se impun pentru: * respectarea dispozițiilor constituționale și legale referitoare la dreptul privind protecția copiilor și a tinerilor și la dreptul la viață și la integritate fizică și psihică; * informarea Avocatului Poporului asupra măsurilor luate.

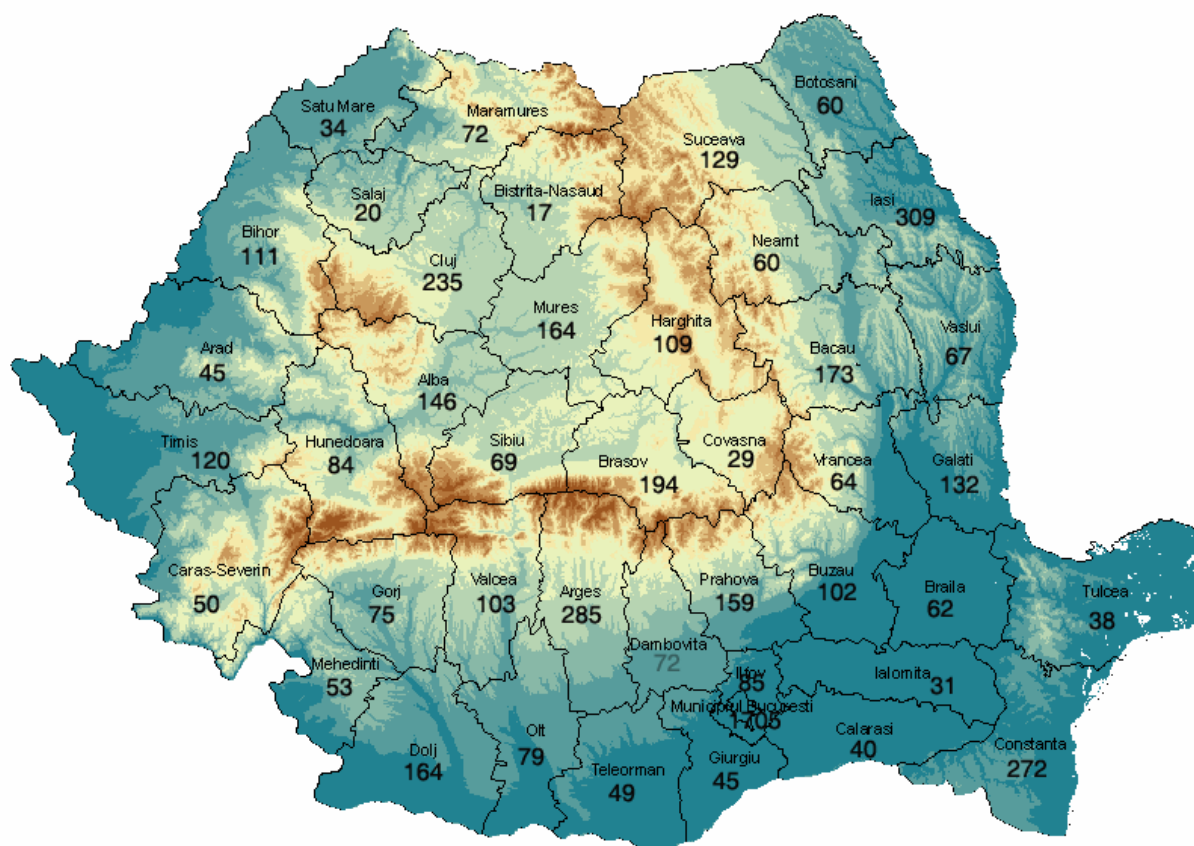
ANEXA NR.9

GRAFICE PRIVIND INDICATORII ÎNREGISTRAȚI ÎN ACTIVITATEA INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI

STATISTICA PETIȚIILOR PE JUDEȚE

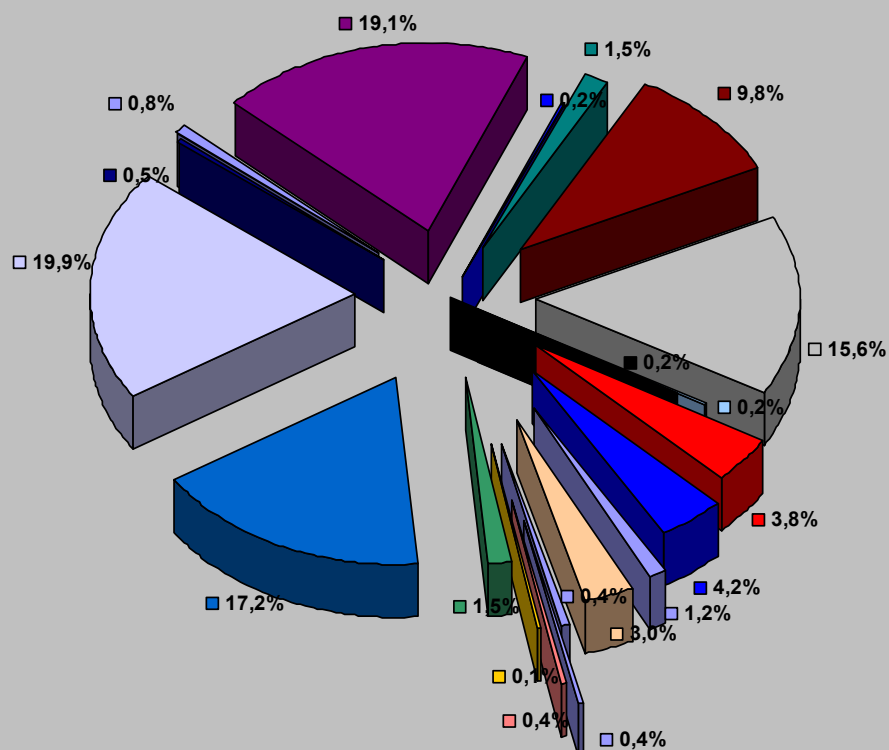
Petiții primite din țară prin poștă (pe suport de hârtie): 5912

Petiții primite prin e-mail: 430

Petiții primite din străinătate: 65

Total petiții primite: 6407

STATISTICA PETIȚIILOR ÎNREGISTRATE ÎN RAPORT CU DREPTUL PRETINS ÎNCĂLCAT

CUPRINS

CUVÂNTUL INTRODUCȚIV AL AVOCATULUI POPORULUI, prof.univ.dr. Ioan Muraru.....	1
CADRUL JURIDIC DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI.....	4
BIROURILE TERITORIALE	6
STRUCTURA ORGANIZATORICĂ ȘI SCHEMA DE PERSONAL	7
VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE	9
PROCEDEEELE ȘI MIJLOACELE DE INTERVENȚIE SPECIFICE INSTITUȚIEI AVOCATULUI POPORULUI.....	11
DOMENIUL DREPTURILE OMULUI, EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRE BĂRBAȚI ȘI FEMEI, CULTE RELIGIOASE ȘI MINORITĂȚI NAȚIONALE	13
DOMENIUL DREPTURILE COPILULUI, ALE FAMILIEI, TINERILOR, PENSIONARILOR, PERSOANELOR CU HANDICAP	26
DOMENIUL ARMATĂ, JUSTIȚIE, POLIȚIE, PENITENCIARE.....	46
DOMENIUL PROPRIETATE, MUNCĂ, PROTECȚIE SOCIALĂ, IMPOZITE ȘI TAXE	66
ACTIVITATEA BIROURILOR TERITORIALE ALE INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI	81
ACTIVITATEA INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI ÎN DOMENIUL CONTROLULUI CONSTITUȚIONALITĂȚII LEGILOR ȘI ORDONANȚELOR.....	84
RESURSE MATERIALE ȘI BUGETARE CONSUMATE ÎN ANUL 2006.....	89
COOPERAREA CU INSTITUȚII ȘI AUTORITĂȚI INTERNAȚIONALE SIMILARE.....	91
PROCESE, PROBLEME JURIDICE ALE INSTITUȚIEI	95
MEDIATIZARE, BULETIN, RADIO, ACTUALITATEA ROMÂNEASCĂ.....	96
<i>ANEXA NR. 1</i>	
VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE	100
<i>ANEXA NR. 2</i>	
STATISTICA PETIȚIILOR ÎNREGISTRATE ÎN RAPORT CU DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE ÎNCĂLCATE	101
<i>ANEXA NR. 3</i>	
STATISTICA PETIȚIILOR PE JUDEȚE	102
<i>ANEXA NR. 4</i>	
STATISTICA PETIȚIILOR PRIMITE DIN STRĂINĂTATE	103
<i>ANEXA NR. 5</i>	
ACTIVITATEA BIROURILOR TERITORIALE ALE INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI	104

<i>ANEXA NR. 6</i>	
STATISTICA PUNCTELOR DE VEDERE EXPRIMATE DE AVOCATUL POPORULUI CU PRIVIRE LA EXCEPȚIILE DE NECONSTITUȚIONALITATE	106
<i>ANEXA NR. 7</i>	
ANCHETELE EFECTUATE.....	108
<i>ANEXA NR. 8</i>	
RECOMANDĂRI EMISE DE AVOCATUL POPORULUI.....	109
<i>ANEXA NR. 9</i>	
GRAFICE PRIVIND INDICATORII ÎNREGISTRAȚI ÎN ACTIVITATEA INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI	110

NOTĂ

Datele și informațiile cuprinse în prezentul Raport au fost verificate de către: Niculae Lapa, Simina Gagu, Andreea Băicoianu, Florentina Dumitrescu, Vasile Burtea, Camelia Goleanu, Virgil Cristea, Mihaela Enache, Alexandrina Avramescu, Alina Dinu, Claudia Sora, Eugen Dinu, Nicolae Pavel.